

**ГИЛЕРМО РОДРИГЕС РИВЕРА,
ЛУИС РОХЕЛИО НОГЕРАС
ЧЕТВЪРТИЯТ КРЪГ**

Превод от испански: Светлана Плашкова, 1987

chitanka.info

На Хосе Антонио Портуондо, другаря.

Кой е в първия кръг?

Който има крила.

Кой е във втория кръг?

Който носи колчана.

Кой е в третия кръг?

Който опъва лъка.

Кой е в четвъртия кръг?

Неназовимият! Неназовимият!

ВТОРНИК, 19 ДЕКЕМВРИ 1973

2 ЧАСЪТ И 18 МИНУТИ.

— Дава заето — каза телефонистката. — Ще почакате ли, или ще позвъните отново?

Той не отговори.

Бавно закачи слушалката на вилката.

Остана няколко секунди с поглед, втренчен в телефона, и изведнъж видя улица „Инфанта“, почти безлюдна в този късен час. Пред очите му преминаха портали, потънали в мрак, паркирани коли, отекнаха нечии стъпки — неговите.

Извървя почти пряка, без да го осъзнае. Пресече улицата. Лицето му беше мокро от непрестанния студен дъждец, който валеше от доста време. Наведе поглед и видя обувките си, изцапани с глина, да вървят по влажната настилка, в която се отразяваха светлините на уличните лампи.

Измина с наведен поглед още няколко метра, докато се натъкна на разбития тротоар пред къщата. Започна бавно да изкачва мраморните стъпала. Тридесет и девет стъпала до втория етаж. Виждаше как краката му бавно се изкачват, но изведнъж изчезнаха. От завоя между първия и втория етаж вече нямаше светлина. Продължи нагоре в тъмното, заслушан в собствените си стъпки.

Спря пред вратата на апартамента си и потърси ключа в джоба на влажния панталон. Пръстите му докоснаха студената гладка повърхност, стиснаха я и въпреки мрака успяха да я пхнат в ключалката почти от първия опит.

Домът му също тънеше в мрак. Затвори вратата, пусна секретата и отиде в стаята си. Когато запали лампата, отчаяна гримаса на униние сгърчи лицето му за миг и изчезна. Показа се на прозореца, но навън нямаше нищо за гледане — улицата беше все така безлюдна. Дръпна се от прозореца и закрачи из стаята. Върху нощната масичка имаше часовник и няколко книги. Огледало, малък гардероб и легло допълваха мебелировката.

Опъна се на леглото, скръсти ръце под тила и леко потръпна. Беше му студено и се чувствуваше изтощен от недоспиване. Опита да

поспи преди няколко часа, но една сляпа неудържима сила го накара да се облече отново и да излезе на улицата, под дъжда, за да позвъни по телефона.

Погледна часовника си — почти три. В пет трябваше да тръгне за работа. Страхуваше се да заспи, но в същото време се чувствуваше така уморен и мускулите толкова го боляха, че дори не можеше да затвори очи. Протегна ръка към кутията цигари на масичката. Отвори я — беше празна. Отново отпусна ръка на леглото и пое стипчивия студен въздух, който изпълваше старта. И тогава му се счу тихо изсвирване откъм улицата.

Изправи се с един скок и се показа на прозореца, но на улицата всичко беше както преди. Някъде, може би на по-горен етаж, заплака дете.

Отново си легна. Погледът му започна да блуждае из стаята и най-после се спря на островърхите обувки, изцапани с червеникава и почти засъхнала глина. Надигна се с усилие и ги събу. Отново се отпусна на леглото. Обърна се по корем и зарови лице във възглавницата.

Лежа така дълго време, като се опитваше да не слуша плача на детето, да не мисли, да се пребори със съня. Повтори си, че трябва да остане буден, да пие кафе, да глътне въздух, много въздух, застанал на прозореца. Да забрави онзи глас. Полека-лека мускулите му, напрегнати и стегнати, започнаха да се отпускат и неспокойното му дишане стана по-равномерно. Затвори очи: плачът на детето му се струваше все по-далечен и се сливаше с гласа, който му крещеше. Плач и глас, които му крещяха. Плач и глас — далечни, далечни, съвсем далечни, които му крещяха.

Крещяха нещо неразбираемо.

3 ЧАСЪТ И 10 МИНУТИ.

Тежкотоварният ГАЗ навлезе бавно в паркинга и спря на няколко метра от дървената будка на нощния пазач, в която светеше, макар да не се виждаше никой.

Валеше досаден дъждец, който идваше винаги със северните ветрове. Шофьорът излезе от кабината, пъхна ръце в джобовете на коженото си яке и тръгна към будката.

— Ерасмо — извика. И пак: — Ерасмо.

Вятърът влачеше някакви хартии из тъмния паркинг. Шофьорът влезе в будката на нощния пазач. Нямаше никой, но мъжът се зарадва, като видя върху масичката до листовете, затиснати с телефона, термос с кафе. Наля си малко направо в капачката и го изпи на бавни глътки. После отново зави капачката на гърлото на термоса. Тогава видя, че телефонът е отворен. Вдигна слушалката и промълви:

— Слушам.

Никакъв отговор. Почука леко по вилката, но връзката беше прекъсната. Затвори.

Запали цигара, излезе отново на паркинга и едва затворил вратата, чу шум зад гърба си. Спря се стреснат и бързо се обърна. Нужни му бяха няколко секунди, за да разбере, че шумът идва от някакъв разлепен от вятъра плакат, който плющеше върху дървената стена на будката. Въздъхна и отново извика:

— Ерасмо — вече по-силно, но и този път никой не отговори. Вдигна яката на якето си и забърза към камиона. Отвори вратата и седна зад волана. Натисна клаксона.

В тишината на нощта клаксонът отекна на паркинга като глухо ехо.

Шофьорът взе фенера си, слезе от машината, поколеба се за миг и накрая тръгна между редиците от камиони. Снопът светлина заличаваше сенките по влажния асфалт.

Спря внезапно пред друга сграда, доста по-голяма от тази на пазача. Това беше складът. Вятърът леко поклащаше широко отворената му врата.

И тогава чу шум от нещо, което се влачи. Бързо вдигна фенера и видя някакъв силует, който се плъзна под един от камионите. Освети го — оказа се куче, ранено куче, което скимтеше в агонията си. Цялото беше в кръв, едва се движеше и гледаше шофьора с блеснали зачервени очи.

Шофьорът потрепера и тръгна към склада. Спря се на прага на тъмното помещение. Под светлата струя на фенера се появи рафтове с резервни части, купчини гуми за камиони, бидони с машинно масло. Усети силна миризма на бензин или керосин — не можа да определи точно. Бавно тръгна напред, като осветяваше с фенера всяко ъгълче.

Изведнъж се вцепени от страх. Усещане за празнота сви стомаха му и от гърлото му излезе нещо подобно на ръмжене. До един от бидоните с масло видя пазача Ерасмо Суаснабар.

Проснат на земята. Мъртъв.

5 ЧАСЪТ И 30 МИНУТИ.

В сумрака на утрото фолксвагенът на лейтенант Ектор Роман влезе в паркинга на автостопанството в Бехукал. Колата спря до една линейка и две полицейски алфаромео, чиито сигнални лампи бяха запалени и хвърляха наоколо синкави отблясъци.

Служители от следствено — техническия отдел се суетяха между будката на пазача и склада, сега вече осветен. Група шофьори, дошли да вземат камионите си, гледаха любопитно от известно разстояние, пушеха и разговаряха тихо.

Лейтенант Роман слезе от фолксвагена и погледна небето. Беше сиво и заплашваше да остане така през целия ден.

Сержант Мигел Сиера се приближи към него.

— Къде е? — попита Роман.

— Ей там — отвърна Сиера и кимна с глава към склада.

Влязоха в помещението. Трима експерти правеха снимки и оглеждаха мястото. Роман и Сиера прескочиха внимателно някакви тенекии и се приближиха към тялото на нощния пазач.

Сержант Сиера се наведе. Роман стоеше прав и гледаше мълчаливо. Пазачът беше широкоплещест як мулат с къс и дебел врат. Гонеше петдесетте, но от пръв поглед се виждаше, че е притежавал ловкостта и силата на по-млад човек. Лежеше по очи, а лицето му беше заровено в купчина кълчища, напоени с гъста и почти черна кръв. Част от черепа на тила му беше хлътнала и зееше дълбока рана със засъхнала по нея кръв.

Сиера покри отново тялото. Изправи се, изтърси ръце и каза:

— Ударили са го един или два пъти с твърд предмет: може би железен прът или тръба. Съдебният лекар каза, че резултатите от аутопсията ще бъдат готови още тази сутрин.

Сиера подуши шумно въздуха и сбърчи нос:

— Не усещате ли миризма, лейтенанте? Отворили са крановете на две цистерни с бензин и една с газ. Освен това са пръснали кълчища из целия склад. Навярно са се канели да го запалят. Може би е саботаж. Освен това са откраднали револвера на пазача. Шофьорите твърдят, че

е бил калибър 38. Така или иначе, на Кабада вече му е наредено да изясни какъв вид оръжие е било зачислено на пазача. Името му е Ерасмо Суаснабар.

— Има ли следи от кражба? — попита Роман, загледан в рафтовете на склада.

— Май че няма — отвърна Сиера и почеса главата си под масленозелената фуражка. — Началникът на отдел „Кадри“ хвърли поглед и каза, че нищо съществено не липсва. Така или иначе, ще трябва да изчакаме директора на автостопанството. Отидоха да го извикат.

Направи пауза и продължи:

— Там в будката са кадровикът и шофьорът, който е намерил пазача.

Излязоха от склада и тръгнаха към будката. Пресрещна ги униформен полицаи.

— Лейтенанте — обърна се той към Роман, — Шофьорите питат може ли вече да изкарват камионите.

Роман се забави няколко секунди, преди да отговори. Захапа кокалчетата на пръстите си недоволен. Тримата изминаха няколко крачки до вратата.

— Кажете им да почакаат — отвърна накрая Роман и влезе заедно със Сиера в будката.

Щом ги видяха, двамата мъже станаха. Сержантът посочи този, който стоеше по-близо, и каза на лейтенанта:

— Това е другарят Лабрада — началник отдел „Кадри“ в автостопанството.

Роман леко се усмихна и подаде ръка на мъжа, който също се усмихна и промълви тихо:

— Много ми е приятно, лейтенанте.

— А това — продължи Сиера — е другарят, който е открил трупа — Елпидио Абреу, шофьор в автостопанството.

Шофьорът с бледо и леко изкривено лице подаде ръка на Роман. Той се обърна към сержанта и му каза:

— Сиера, отиди с другаря кадровик в склада и нека пак да погледне дали не липсва нещо ценно.

— О'кей — промълви Сиера и излезе заедно с Лабрада.

Когато останаха сами, Роман седна до бюрото и посочи на шофьора един стол.

— Седнете, другарю.

Шофьорът седна. Роман извади от джоба си пакет „Популарес“ и му предложи цигара.

— Разкажете ми как стана.

Абреу запали цигарата и започна да говори. Предаде му дума по дума това, което вече бе разказал на сержанта. Роман го изслуша внимателно и го прекъсна само два пъти: първия, за да попита дали е сигурен, че кучето е било живо, когато го е видял, и втория, за да уточни часа, в който е тръгнал да търси помощ.

— В такъв случай ето какво излиза — каза Роман, за да уточни. — Дошли сте около три часа през нощта и сте намерили вратата на паркинга отворена, което ви е учудило, защото е било необичайно. Помислили сте, че може би някой от камионите току-що е излязъл или влязъл и че нощният пазач още не е успял да я затвори. Спрели сте камиона на няколко метра от будката, но там е нямало никой. Излезли сте, извикали сте няколко пъти, свирили сте с клаксона. Така минали десетина минути. Нали? Никой не се обадил и вие сте взели фенера, слезли сте и сте отишли да погледнете между камионите. Направили сте го, защото не сте намерили Суаснабар и защото сте предчувствували, че се е случило нещо. Тогава забелязвате раненото куче. Виждате, че вратата на склада е отворена, влизате и намирате пазача. Това става някъде към три и четвърт, нали? Излизате тичешком и започвате да викате. Тогава идва патрулт от КЗР,^[1] който е бил на пряка — пряка и половина от вратата на паркинга. Двамата другари влизат: първо единият, нали така, който се е обадил в полицията от будката, т.е. оттук, и после другият.

— Да. Така — промълви шофьорът.

Роман погледна часовника си и видя, че вече е почти седем. Изправи се.

— Ако има още нещо, ще ви се обадим — каза на шофьора, който също се бе изправил.

Двамата мъже излязоха от будката. Елпидио Абреу се присъедини към няколко свои колеги, които вървяха към линейката, за да видят как двама санитарии качват трупа на Суаснабар. Роман отиде да потърси Сиера и Лабрада.

— Всички ли са тук? — обърна се той към кадровика.

— Липсват петима, лейтенанте — отговори Лабрада.

— Искате ли да говорите с другаря, който е съобщил в полицията? — каза Сиера.

Роман кимна. Сиера се отправи към линейката, каза нещо на един от мъжете, който стояха до колата, и се върна с него.

— Това е другарят.

Роман се ръкува, хвана го за ръката и го отведе настрана, към вратата на паркинга. Хуан Сантана се оказа човек на бързите отговори и много приказлив. Гонеше четиридесетте и беше по-скоро нисичък и слаб. Гледаше Роман съсредоточено изпод дебелите си очила от карей, [2] докато вървяха бавно към вратата. Намерил шофьора Елпидио Абреу пребледнял и възбуден. Той му съобщил, че нощният пазач на автостопанството е убит. Двамата изтичали до склада и шофьорът му показал трупа. В този момент дошъл и другарят му от дежурната двойка. Попитал шофьора къде има телефон и той му посочил будката. Шофьорът и другият другар останали в склада, а той изтичал, позвънил в централата и оттам го свързали с полицията в Бехукал. Разказал случилото се на дежурния офицер и след около десет минути пристигнала патрулна кола.

Върнаха се при Сиера. Роман помоли Сантана да му остави за всеки случай телефона или адреса си. Записа в някакво тефтерче номера, който му продиктува мъжът, и се обърна към Сиера:

— А кучето къде е?

— Ей там — каза сержантът и тръгна към един от камионите. Спряха пред вратата на склада. До една от гумите на камиона бяха разстлали вестник. Сиера го вдигна и му показа безжизненото тяло на животното. Роман се наведе:

— Ударили са го с нещо тежко. Също като пазача — каза Сиера.

— Негово ли е било? — попита Роман и се изправи.

— Да — отвърна сержантът. — Казват, че винаги идвал да дежури с кучето. Живееел наблизо. Ето адреса.

Сиера също се беше изправил.

— Иди в кварталния комитет и разпитай за него — каза Роман и прокара пръсти по челото си. — Остави трима души да направят щателен оглед на паркинга, да видим дали ще намерят стоманения

прът или тръбата, или каквото и да било друго. Поискай кучета и... чакай малко...

Роман затвори очи, изкриви устни и след няколко секунди каза:

— Това не е никакъв саботаж, Сиера. Разбираш ли защо са оставили крановете на бензина и газта?

— Заради кучетата, нали? — отвърна Сиера, сякаш очакваше Роман да каже нещо.

— Осмелявам се да го твърдя, Сиера — отвърна лейтенантът. — И макар да не е най-добрият начин, това е работа на хора врели и кипели.

— Май така излиза — поколеба се Сиера.

— Значи — каза Роман — да направят оглед. Има ли наблизко съседни? Може би някой е чул нещо. Егоскуе да се заеме с това, Сиера. Камиионите да не мърдат, докато не свърши огледът, разбира се — и натърти на „разбира се“ усмихнато, сякаш се извинява, че е казал нещо толкова очевидно.

Двамата тръгнаха мълчаливо по мокрия асфалт на паркинга.

— Имаме доста работа — каза накрая Роман и погледна Сиера — Трябва да направим скица на автостопанството. Необходимо ми е да зная разстоянието от едно място до друго, с една дума — да се изясни напълно обстановката. Но трябва да разберем с абсолютна сигурност дали са откраднали нещо, Сиера. Настоявам за това. Какво ти каза Лабрада?

— Огледа още веднъж и каза, че май нищо не липсва. Веднага щом дойде отговорникът на склада, ще бъде направена инвентаризация.

Роман свали фуражката и приглади черните си коси, които вече сребрееха тук-таме:

— Какво каза съдебният лекар? Успя ли да определи часа на смъртта?

— Каза, че смъртта е настъпила между дванадесет и един и половина през нощта — отговори Сиера.

Отидоха до фолксвагена на Роман. Лейтенантът отвори вратата и се отпусна на седалката. Запали мотора, затвори вратата и тръгна съвсем бавно на заден ход.

— Кажи на директора — той подаде глава през прозореца, — че точно в десет ще бъда в кабинета му. А с теб ще се видим в отдела към

единадесет и половина — дванадесет.

Сиера отдаде чест, но в същото време това беше приятелски поздрав.

[1] Комитет за защита на революцията. Б.пр. ↑

[2] Вид костенурка, от чиято черупка се правят рамки за очила, гривни, обеци и др. Б.пр. ↑

6 ЧАСЪТ И 30 МИНУТИ.

Когато майка му влезе и запали лампата, той се събуди и се усмихна. Но в същия миг усмивката угасна, и устните му внезапно се свиха. С рязко движение седна в леглото и погледна часовника.

— Успал си се — промълви майка му.

Докато се мотаеше из стаята, той разбра, че не може да излезе с омачканите дрехи, с които бе заспал. Майка му излезе и той извади от гардероба първото, което му попадна — панталон каки и чиста риза. Започна да съблича бързо, но несръчно измачканите дрехи и да ги хвърля на леглото.

Беше заспал.

Докато закопчаваше ризата си, гледаше часовника с тъжни очи.

Преоблечен, позаглади с ръце разрошената си коса и излезе от стаята. В гостната миришеше на препечен хляб. Майка му пиеше кафе с мляко. Мина покрай нея и отиде в кухнята за кафе.

— Няма ли да закусваш? — проследи го тя с поглед.

Той не отговори. Изпи кафето на един дъх. Прекоси хола с три крачки и когато вече беше отворил външната врата, до него достигна гласът ѝ:

— Ама как така излизаш, без да си ял!

Без да си даде ясна сметка какво прави, отговори след две секунди, докато слизаше през три стъпала по стълбището на блока:

— Не мога, мамо. Закъснявам.

Когато излезе на улицата, тъжното чувство стана още по-потискащо. Вече се беше развиделило и улицата бе пълна с хора, които вървяха насам-натам, с автобуси, които се движеха тежко нагоре по „Инфанта“ или се спускаха с пълна скорост, обвити в гъсти облаци дим. За миг помисли, че трябва да хване такси, но докато тичаше към плацата, се отказа. Беше блед и потен. Въпреки това усещаше студа: влажен, неприятен студ.

Пътуването с рейс щеше да му отнеме почти час, т.е. щеше да пристигне след осем — повече от час след началото на работното

време. Почувствува, че сърцето му се свива от страх. Бяха го предупредили, че този ден не бива да закъснява.

А се беше успал в единствения ден от живота си, в който не трябваше да го прави.

Изведнъж усети, че трепери от гняв, и потта на челото му замръзна. Втресе го.

Видя, че се задава рейсът.

10 ЧАСЪТ.

Беше десет без три минути, когато лейтенант Роман влезе в кабинета на директора. Николас Карбонел го чакаше прав до бюрото си. Беше много млад, висок, слаб. До него стоеше кадровикът Лабрада, когото Роман поздрави с леко кимване, и още някакъв мъж — нисък, пълен, на около петдесет години, със сив работен комбинезон, когото Роман видя сутринта на паркинга.

— Лейтенант Роман? — по-скоро каза, отколкото попита директорът.

— На вашите услуги — отвърна Роман и му подаде ръка.

— Вече познавате Лабрада — каза Карбонел и посочи другия мъж. — Това е другарят Карлос Катала — диспечерът на автостопанството ни. Седнете, лейтенанте.

Очевидно Карбонел беше под впечатленията от събитията през нощта. Жестовете му бяха напрегнати, устните му — сухи и леко стиснати. Роман седна в червен кожен фотьойл, кръстоса крака и запали цигара.

— Имате ли представа какво са откраднали? — попита той без заобикалки, почти в мига, в който останалите трима седнаха.

— Отговорникът на склада прави инвентаризация — отвърна директорът. — Не мога да ви гарантирам, че не е откраднато нищо ценно, лейтенанте. Разбира се, складът е малко разбъркан и...

— Нищо ли не е откраднато? — попита Роман.

Директорът замълча и погледна внимателно офицера следовател. Роман продължи:

— Нямате ли ценни части, неща, които биха могли да се откраднат и да бъдат продадени?

— Разбира се, че има, лейтенанте — каза Карбонел. — А освен това в канцеларията, точно тук в съседство, се съхраняват заплатите за този месец. Повече от двадесет хиляди песос. А те са там. Непокътнати.

Директорът направи пауза, за да запали цигара.

— На всичко отгоре от три месеца касата ни е развалена. Държим парите в един шкаф. След убийството на Суаснабар не е имало нищо по-лесно от това, да се счупи някой прозорец или врата, да се разбие шкафът и да се вземат парите.

Намръщи се.

— Хиляди пъти съм казвал на другарите от управлението, че е опасно да се държат там толкова пари, но въпросът и досега не е решен.

Роман записа в бележника си.

— А това известно ли е? — обърна се към Карбонел, без да вдига поглед.

Карбонел тревожно се почеса по главата.

— Вижте какво, лейтенанте — каза накрая. — Ние, разбира се, не сме казали на никого, но аз не се съмнявам, че хората знаят. И ако някой е искал да разбере, могъл е да го научи много лесно, защото плащането става в самата канцелария, а парите се вадят от шкафа. Но вие виждате, че и оттам нищо не са взели.

— Добре — каза Роман и вдигна поглед от листа, който бе покрит почти изцяло с дребния му почерк, към началника на отдел „Кадри“ Лабрада — Какво стана със списъка на хората, които не са се явили днес на работа?

— Тук е написано всичко, лейтенанте. — Изправи се и подаде на Роман бланка, грижливо написана на машина.

— Това са имената и адресите. Както виждате, пръв в списъка е Иделфонсо Кастельо — механик, който живее тук, в Бехукал. На Шеста улица.

Лабрада говореше, без да поглежда Роман, но лейтенантът го наблюдаваше внимателно. Сиро Лабрада изглеждаше около тридесет и пет годишен, а в автостопанството работеше повече от десет години. Острите черти на лицето му не можеха да се уловят добре заради тъмните очила, които носеше. Имаше орлов нос и тънки мустаци, добре оформени, а лицето му беше безупречно избръснато. Облечен с вкус и очевидно обмислил внимателно всеки детайл от облеклото си. Видът му контрастираше с този на мъжете, които седяха до него. Начинът му на говорене беше неприятен и Роман веднага го усети: този човек притежаваше необичайната способност да бъде едновременно любезен и надменен.

— Що за човек е тоя Кастельо? — попита лейтенантът.

— Добър човек е — отвърна Лабрада с глас, който на Роман се стори надут. — Може да се каже, че е добър човек. Политически грамотен и със съзнателно отношение към работата. Доколкото знам, вчера си е тръгнал рано, защото се е оплаквал от тежка настинка.

— А Карденас?

— Да — побърза да каже Лабрада някак иронично. — Това е Рафаел Карденас, познат тук като Фело, а предполагам — и на други места.

Роман го гледаше съсредоточено. Началникът на отдел „Кадри“ махна с ръка и каза:

— Непрекъснато отсъства от работа. На няколко пъти се наложи да го викаме пред Работническия съвет. Два пъти го наказвахме, но както виждате, продължава да отсъства. Според мен е безнадежден случай.

Лабрада отново направи кратка пауза.

— Освен това...

Остави изречението недовършено няколко секунди, докато палеше с изящен жест цигара. Изпусна бавно дима и каза:

— Този човек е бил наказан за кражба на материали на предишната му месторабота. Преди четири години. Мисля, че е прекарал няколко месеца в едно стопанство за изправителен труд.

— Мислите или сте сигурен? — попита Роман сухо.

— Е, добре, сигурен съм — каза Лабрада някак рязко. — Имам данните.

Докато кадровикът даваше данните за Карденас, на Роман му се стори, че в думите му се крие злорадство. Да, наистина у този човек имаше нещо, което Роман инстинктивно отхвърляше.

— Третият — каза.

— Теодоро Гомес Пуенте, който работи тук от пет месеца — каза Лабрада, докато прелистваше бумагите си. — Да — през юли. Не се включва особено активно в обществената работа, но е съзнателен и си изпълнява задълженията. Не се оплакват от него, макар че няма кой знае колко опит в работата. А е и само на двадесет и три години.

Роман продължаваше да изучава списъка, който му беше дал Лабрада.

— А какво са правили вчера? Имам предвид Карденас и Теодоро Гомес? Тук пише, че са шофьори. В колко часа са прибрали камионите?

Лабрада поклати глава утвърдително. Тънките сребристи рамки на тъмните му очила леко проблеснаха:

— Карденас е оставил камиона в обичайния час — към пет следобед. Но Теодоро сигурно го е докарал по-късно. Виждате ли, лейтенанте, аз говорих с Хорхе Роке — механик в автостопанството, който вчера е бил дежурен.

— По кое време е дежурил? — попита Роман.

— Ами от понеделник до петък дежурствата са от пет следобед до десет вечерта — докато дойде Суаснабар. В събота и неделя също има дежурства, но предполагам, че питате за вчера.

— Да, разбира се — отвърна Роман.

Лабрада погледна някакъв лист.

— Преди малко говорих с Роке — каза — Обясни ми, че докато е бил дежурен, Теодоро Гомес не е прибрал камиона си.

Роман записа нещо на листа, който му беше дал Лабрада.

— Очевидно е дошъл, когато на пост е бил вече нощният пазач, защото сутринта камионът му беше в стопанството — намеси се Катала.

— Да, сигурно — потвърди Лабрада. — Но освен това Роке ми каза, че когато снощи си е тръгвал, при камионите е останал един от механиците.

— Кой? — вдигна глава Роман.

— Роке не го е видял — каза Лабрада и избягна погледа на Роман. — Искам да кажа — не знае кой е бил.

— Не знае ли? — каза Роман намръщено.

— Така казва — измънка Лабрада, като че искаше да се извини. — Изглежда, механикът е излязъл от работилницата и е започнал да оправя един от камионите, но Роке не го е видял, когато е минал. Каза ми, че чул тракане на инструменти и надникнал — видял някакъв мъж под един от камионите, доста далеко от него. Не му обърнал внимание, не се поинтересувал кой е.

— Къде е Роке? — попита Роман.

— Ами, лейтенанте — каза Катара, — отпътува за Мариел. Ще се върне утре... Но аз нямах представа. Наредих му да тръгне, но... —

обърна се към Лабрада: — Ако ти ми беше казал, нямаше да го пращам.

Началникът на отдел „Кадри“ махна недоволно.

— Виж какво, Катала, аз не знаех, че той днес трябва да пътува.

Погледна Роман:

— Всичко това ми го разказа Роке сутринта, след като вие си отидохте, лейтенанте. Но в суматохата пропуснах да говоря с Катала. Така или иначе, мисля, че утре...

Роман не сваляше очи от Лабрада:

— Може би сте го попитали в колко часа приблизително е видял човека, който е работел при камионите?

— Да, попитах го — отвърна Лабрада и се усмихна пресилено. — Стори ми се важно.

Направи пауза. Повдигна леко очилата си и разтърка очи с пръсти.

— Каза, че трябва да е минавало осем и половина. Той си тръгнал след четиридесет и пет минути — към девет и четвърт. Суаснабар дошъл рано, както обикновено, и му казал, че ако иска, може да си върви. Когато си тръгнал, все още се чувал чукът на мъжа, който лежал под камиона.

Лабрада отново си сложи внимателно тъмните очила. Роман се обърна към Карбонел.

— Какво можете да ми кажете за Суаснабар? — попита.

Въпросът изненада директора. Няколко секунди той мълча, а после погледна началника на отдел „Кадри“.

— Ами... аз не го познавах много добре — каза най-сетне. — Мисля, че беше добър работник, макар че...

Думите на Карбонел звучаха неуверено. Гледаше Лабрада, сякаш търсеше подкрепа.

— Вижте какво, лейтенанте — намеси се кадровикът, — аз го познавах доста по-добре от другаря директор. Работя тук от години, дошъл съм много преди него, а това влиза и в задълженията ми.

Роман усети скрита нотка на недоволство в гласа на Лабрада, сякаш се бе подразнил, че въпросът беше отправен към Карбонел, а не към него. Замълча, сякаш подбираше думите си:

— Да, Суаснабар беше добър работник, но...

— Против революцията ли е бил? — прекъсна го Роман.

— Напротив, напротив — отвърна уклончиво Лабрада. — В противен случай не бихме му поверили охраната на автостопанството. Знаете ли, лейтенанте... става дума за характера му. Избухлив, бих казал, затворен, нямаше много приятели...

Поколеба се отново и продължи:

— Да, затворен... Как да кажа... отношенията му с другите работници в автостопанството не бяха съвсем добри.

— Чакай, Лабрада, аз не съм съгласен.

Роман се обърна и погледна Катала — беше напрегнат, говореше трудно, с големи паузи. Няколко пъти отвори уста, преди да продължи:

— Вярно, че Суаснабар беше характер, но... така да се каже, тук повечето хора го ценяхме и уважавахме.

— Добре де, добре — сякаш искаше да се извини Лабрада, но жестът му показваше недоволство. — Може би не се изразих правилно. Съгласен съм. Не че отношенията му с работниците са били лоши, но ти, Катала, знаеш много добре, че тук доста хора не понасяха Суаснабар именно заради характера му, заради отношението му.

Диспечерът Катала не възрази, сякаш изведнъж бе изгубил интерес към това, което говореше Лабрада.

— Значи според вас — Роман погледна Лабрада в очите — причина за убийството може да бъде нечия скрита омраза. Може би отмъщение.

— Не, не. В никакъв случай — побърза да отговори Лабрада. — Не исках това да кажа. Попитахте ме за Суаснабар и аз се опитвам да ви го опиша възможно най-обективно.

— Вие, Лабрада, познавате ли някой от работниците, който да го е мразел особено много? — попита Роман.

— Вижте какво, лейтенанте, това е нещо много деликатно. Аз не се бъркам в личните въпроси на работниците. Макар че мога да ви дам един пример. Фело Карденас, същият тоя Фело Карденас, за когото говорихме преди малко, веднъж има страхотна разправия със Суаснабар.

Роман смръщи вежди:

— За какво?

Лабрада отвърна, без да поглежда Роман:

— Ами, знаете ли, в случая Ерасмо имаше право. Фело дошъл рано сутринта да изкара камиона, за да превози някакви неща частно.

Ерасмо не му разрешил. Фело се заинатил и без малко да се хванат гуша за гуша.

Катала се надигна:

— Лейтенанте, разправиите на Суаснабар бяха все за такива работи.

Лабрада се обърна и изгледа диспечера. Устните му не трепнаха. Какво не би дал Роман, за да види как блестят очите му зад тъмните очила...

— Суаснабар ли ви разказа всичко това? — попита Роман.

— Кое, за разправията с Фело ли?

— Да — отвърна лейтенантът.

— Не, всъщност не. Научих го от трето лице, Фело разказал на един от шофьорите и работата се разчу. Посъветвах Ерасмо да извика Фело пред Работническия съвет, но той отказа. Каза ми, че нищо не се е случило. Аз настоях, но напразно. Такъв си беше Суаснабар — като се затвори, идва ти да го удушиш.

Лабрада почти сдъвка последните думи, защото си даде сметка за зловещия смисъл, който придобиваха сега. Роман го погледна втренчено и каза:

— Продължавайте, продължавайте.

— Това е, лейтенанте — отговори Лабрада. — Ерасмо Суаснабар беше човек с труден характер, дръпнат. Не беше особено тактичен в отношенията си с хората, а това според мен караше повечето да странят от него.

Лабрада погледна Катала и добави:

— Иначе беше добър работник. Сериозен, с чувство за отговорност — това не може да се отрече.

В този момент Роман си помисли, че на Сиро Лабрада би му се искало да го отрече. Но едно беше сигурно — той беше сред онези, които не обичаха пазача.

— Мислите ли, че Суаснабар би допуснал немарливост, която да позволи на престъпника или престъпниците да проникнат в автостопанството и да го убият? — запита Роман, докато палеше цигарата си. — Да речем, да остави вратата отворена, да заспи или нещо подобно?

Отговори му Катала, сякаш бързаше да не го изпревари някой:

— Какво говорите, лейтенанте! И дума не може да става. Аз работя тук пета година. Когато дойдох, Ерасмо вече беше пазач. Е, добре, през цялото това време нито веднъж не се е провинил, нито веднъж. Отнасяше се с голяма отговорност към всичко, свързано с работата му.

Роман прибра бележника си и стана.

— Добре — уточни. — В автостопанството непрекъснато ще има дежурен. Продължавайте работата си. Засега няма да ви безпокоим, макар че не е изключено отново да се срещнем. Ако се наложи, ще намина пак. Ето телефона ми, в случай, че искате да ми съобщите нещо.

Подаде на Карбонел едно малко листче от бележника си. Тримата мъже се изправиха.

— Можете да разчитате на помощта ни — каза Карбонел. — Тук сме, за да ви сътрудничим във всичко, което можем.

Роман се ръкува с тримата и напусна сградата, където се помещаваха канцелариите на автостопанството. Излезе през страничната врата, която го изведе направо на улицата. Качи се във фолксвагена, потегли бавно и спря на ъгъла. Няколко секунди остана загледан в празното помещение срещу входа на паркинга. Зави надясно и спря колата пред вратата на металната ограда.

В ранния утринен час дворът на автостопанството беше безлюден. Имаше само няколко камиона, а сред тях бяха и тези на Теодоро Гомес и Фело Карденас, които този ден не се бяха явили на работа. В дъното се виждаше будката — скована от малки зелени дъски, овлажнели от дъжда, в която цели десет години нощ след нощ е идвал Ерасмо Суаснабар.

Беше празна.

11 ЧАСЪТ И 25 МИНУТИ.

Сержант Мигел Сиера преглеждаше някакви листа, когато Роман влезе в кабинета.

— Вече имаме някои неща налице — каза и се изправи.

Роман прекоси малкото помещение и се отпусна на въртящия се стол зад бюрото си.

— Случаят няма да е лесен, Сиера — каза.

Сержантът го погледна внимателно.

Мигел Сиера беше двадесет и шест годишен. Среден на ръст, с кестеняви коси и малки живи очи. Повече от година работеше с Роман в отдела за убийства и свикна да му се възхищава. Възхищаваше му се искрено. Знаеше, че Ектор Роман произхожда от бедно семейство и че от дете е работил на всевъзможни места, за да издържа овдовялата си майка. Знаеше, че се е борил срещу тиранията и че когато преди години е постъпил в министерството, не е имал и капчица от познанията, нужни на един следовател. Но Роман напълно ги бе придобил. Учеше непрестанно и бързо напредна. Сиера сам бе видял как разплита сложни дела с необикновена смелост и съобразителност. Знаеше също така, че шефът му никога не се хвали и че всяка изречена от него дума е добре премислена.

— Защо мислите така? — попита Сиера.

— Кажи първо какво си научил, а после ще ти обясня — каза Роман.

— Добре — съгласи се Сиера. — Ето заключението на съдебния лекар, което потвърждава, че нощният пазач е умрял вследствие на силен удар в тила. Един-единствен удар, но много силен. Ерасмо Суаснабар наистина е умрял между дванадесет и един и половина през нощта. Сигурно е, че е бил ударен пред будката и вече мъртъв или умиращ, е примъкнат в склада, където го е намерил оня шофьор — Абреу. Експертите откриха следи от кръв между будката и склада. Предполагам, че са го завлекли в склада, за да го махнат от мястото, което идеално се вижда откъм улицата.

— Сигурно — кимна Роман. — А какво се оказа, складът отворен ли е бил?

— Очевидно са разбили вратата — каза Сиера. — На пръв поглед, за да задигнат, каквото им трябва, а после да скрият трупа. Но, изглежда, че не е откраднато нищо.

Роман се облегна на стола. Пушеше загледан в някаква неопределена точка между стената на тавана или някъде отвъд нея, сякаш искаше да открие верния път сред хиляди неизвестни.

— Нищо не е откраднато, Сиера — каза най-сетне. И не е само складът. В един от шкафове в канцеларията е имало повече от двадесет хиляди песос. Вече трети месец държат там заплатите. Не липсва дори стотинка. Парите са непокътнати.

— Може би лично отмъщение? — каза Сиера.

— Знам ли — промълви Роман й смачка недопушената цигара в пепелника.

Сиера замълча. Роман стана и отиде до прозореца. Късчето синьо небе, което се виждаше през стъклото, внезапно изпълни Роман с неопределено чувство на тревога, но веднага погледна надолу и видя улицата, която беше оживена въпреки дъжда. Мъже и жени с дъждобрани или чадъри преминаваха покрай сградата на министерството. Сигурно някъде в града сега вървеше и убиецът на Ерасмо Суаснабар, под дъжда, свободен.

Роман стисна юмруци.

— Разпита ли за Суаснабар в кварталния комитет? — каза той, без да се обърне.

— Да. Кабада отиде — отвърна Сиера. — Казали му, че Суаснабар бил кротък, мълчалив, необщителен, но врагове нямал. Жена му умряла преди години, а деца нямали. Някаква съседка казала на Кабада, че Ерасмо има сестра в Хавана, а също и племенници, но много рядко се виждали. Живеел сам с кучето си. Всички го смятали за затворен и саможив, но добър човек. Бил е на страната на революцията.

Роман се обърна към Сиера.

— Какъв е резултатът от огледа? — попита.

Сиера протегна ръка към големия плик, който лежеше на бюрото му.

— От предмета, с който е извършено убийството — нито следа. Това е всичко, което намерихме.

Сложи на масата две кутийки кибрит и угарка от пура.

Роман взе в ръка една от кутийките. Върху нея бе написано със синя химикалка буквата „Л“. Едно завъртяно изписано „Л“, с множество чертички и ченгелчета. Отвори я и откри две бели хапчета. Може би аспирин.

Роман върна кутийката на Сиера, който я прибра отново в плика заедно с другата, на която не пишеше нищо, и с угарката.

— Какво мислиш за това че са откраднали револвера на пазача? — попита Роман, седна отново на въртящия се стол и опря лакти на бюрото.

— Според мен над това си заслужава да се помисли — каза Сиера, след като се почеса по брадата. — Може да са контрареволуционери, а?

Роман поклати глава отрицателно.

— Не, нямах предвид това — каза. — Помисли добре.

— Какво тогава? — попита Сиера.

Роман погледна бюрото си. Спря за миг очи върху снимката на тригодишната си дъщеря Моника, поставена под стъклото. Но веднага вдигна глава и срещна светлите очи на Сиера:

— Помисли добре. Оказва се, че според нас причината за престъплението може да е отмъщение, някаква лична вражда или стари сметки. Но всичко това никак не съвпада с кражбата на оръжието. Какво ще кажеш?

Сиера вдигна рамене.

— Така — продължи Роман. — От друга страна, не е откраднато нищо нито от склада, нито от канцеларията, а в шкафа е имало повече от двадесет хиляди песос...

— Може би не е знаел или не са знаели. В края на краищата...

— Да предположим, че не са знаели. Но ако са дошли, за да крадат, поне щяха да отмъкнат някоя резервна част: скоби, гумени тампони — все неща, търсени на черно. Но се оказва, че не са взели нищо. Ето три факта, между които на пръв поглед няма никаква логическа връзка: от една страна — убит е човек. Ако са го направили с цел грабеж, защо, по дяволите, не са задигнали нищо? Ако пък е лично отмъщение, защо са взели револвера? Е, добре, сам ще си

отговоря. Убиецът или убийците може би са откраднали револвера: а) за да ни заблудят, да ни объркат и да ни накарат да повярваме, че е дело на контрареволуционери; б) защото в момента не са помислили за последиците и са се снабдили между другото с оръжие за друго престъпление; в) защото целта на престъплението е била именно револверът, а това според мен е най-вероятното. Такива са фактите — конкретни, неоспорими. Но не трябва да изключваме и една последна възможност, не бива да отхвърляме кражбата. Нима трябва да изключим кражбата като цел само за това, че нищо не липсва? Ами ако по една или друга причина не са успели или не са имали време да я осъществят? Както виждаш, Сиера, случаят е заплетен. Казах ти го още в началото.

Сиера внимателно слушаше Роман. От време на време поклащаше глава утвърдително или отрицателно в зависимост от това, дали логическият ход на разсъжденията на лейтенанта се основаваше на сигурни и неопровержими факти, или на спорни и малко вероятни.

— Е, добре — продължи Роман. — Да предположим, че не е било контрареволуционерна акция. Така. Имам си причини да мисля така. В такъв случай остават две възможности: а) лично отмъщение, и б) кражба... да речем, неуспешен опит за кражба. Защото не вярвам един нищо и никакъв револвер да бъде причината. Ще разследваме в тези две насоки.

— Съгласен — каза Сиера.

— Добре. Я ми кажи, замислял ли си се как убийците са проникнали в автостопанството?

Сиера вдигна вежди и се поусмихна:

— Както виждам, според вас те са били няколко. Или може би греша? От известно време казвате *убийците*. Защо?

— Да, така мисля и ще ти обясня защо, но първо ми отговори на въпроса.

— Значи — Сиера се облегна на въртящия се стол и скръсти ръце на гърдите си: — шофьорът, който е открил трупа, каза, че когато дошъл, вратата на паркинга била отворена. Може би са влезли оттам, а не е изключено да са се прехвърлили през оградата. Макар че... надали е станало така. Ами кучето? Щеше да ги открие. Не. Трябва да са влезли през главния вход.

— Разбира се, че оттам са влезли — каза Роман. — Ако бяха прескочили оградата, пазачът е могъл да не ги чуе, но кучето... Не, никой не би могъл да прескочи оградата, без кучето да предупреди Ерасмо Суаснабар, който освен това е бил въоръжен и не би се уплашил лесно.

— Може пък вратата да е била отворена...

Роман поклати глава отрицателно:

— Не, невъзможно. По всички личи, че Ерасмо Суаснабар е бил крайно съвестен. Никога не са го хващали в небрежност. Разбира се, и на най-добрия ловец може да му избяга заекът, но би било безкрайно неправдоподобна случайност това да стане точно в нощта, когато са решили да го убият.

Направи пауза и продължи:

— Мисля, че престъпниците са разчитали точно на съзнателността на пазача.

Сиера се замисли.

— Снет ли е вече планът на автостопанството? — попита Роман.

— Да. Направи го Маито. Кабада ми го донесе малко преди да дойдете.

Сиера стана и отиде до един шкаф в ъгъла на стаята, до прозореца, по който плющеше дъждът.

Пак заваля — каза Сиера, докато изваждаше от шкафа свит на руло картон и го подаваше на Роман.

Лейтенантът разгърна плана върху бюрото си, като го придържаше в двата края, за да не се навие отново. Но Сиера затисна с длан единия край и дясната ръка на лейтенанта остана свободна.

— Гледай, Сиера — посочи Роман. — Ето това е желязната врата — точно срещу будката на пазача. А тая врата може да се отвори само отвътре, с ключ. Оттук никой не може да влезе, ако Суаснабар не му отвори.

— Между другото — каза сержантът — ключа никъде го няма. Нито на дъската в будката, нито у Суаснабар.

В погледа на Роман проблеснаха игриви пламъчета:

— Много ясно, че го няма. Не се ли досещаш защо?

И без да дочака отговора на Сиера, продължи:

— Суаснабар е отворил вратата на престъпниците и после пак я е затворил. Така че ключът им е бил необходим, за да излязат.

— В такъв случай вие мислите, че...

Сиера погледна втренчено лейтенанта.

— Разбира се. Суаснабар им е отворил, защото ги е познавал. Сигурно са били от автостопанството.

Сиера кимна и попита:

— Мислите ли?

Роман вдигна ръце от плана, който веднага се нави на руло. Облегна се назад. После отново се наведе напред, взе един молив от бюрото си и пак се облегна. Започна лекичко да почуква с молива по нокътя на палеца си.

— Почти съм сигурен, Сиера. А освен това няма друга възможност. В противен случай трябва да приемем, че пазачът е бил замесен, а това ми се струва невъзможно.

Сиера нави плана, стегна го с ластик и го остави върху бюрото на Роман.

— Лейтенанте, защо мислите, че са били няколко?

Роман хвърли молива на бюрото си.

— Може и да греша — каза той. — Но съм убеден, че не е достатъчен един престъпник с желязо или железен прът, за да бъде изненадан така лесно един опитен, внимателен, смел, въоръжен мъж при това с куче и зад желязна ограда.

Сиера се почеса по брадата, както обикновено правеше, когато размишляваше.

— Да. Мисля, че имате право. При това положение...

— При това положение — каза Роман, изправи се и излезе иззад бюрото — ще те натоваря с няколко задачи. Обядвай, иди в Бехукал и изясни какво е правил снощи Иделфонсо Кастельо — механик в автостопанството, който вчера е казал, че е болен, и си е тръгнал по-рано от работа. Ето адреса.

Взе молива от бюрото, записа адреса в бележника, откъсна листа, сгъна го внимателно и го подаде на сержанта.

— После отиди в автостопанството и разбери защо Елидио Абреу е прибрал камиона си в три през нощта. Аз ще се заема с другите двама, които днес не са се явили на работа. И ще ти кажа нещо, Сиера: засега едно е сигурно. Или убиецът работи в автостопанството, или има там съучастник. Или и двете.

2 ЧАСЪТ И 25 МИНУТИ СЛЕДОБЕД.

Лейтенант Роман спря пред стара двуетажна къща на улица „Индустрия“, между „Сан Рафаел“ и „Сан Хосе“. Хвърли поглед на избелялата бежова фасада, свери номера и се изкачи по стълбите.

Жената, която му отвори, миеше пода в хола. На дивана си играеше тригодишно момиченце по блузка на зелени точки.

— Добър ден — каза лейтенантът. — Тук ли живее Рафаел Карденас?

Жената го погледна с очи, в които Роман му се стори, че вижда страх. Прибра кичурите, които падаха на челото ѝ, и отвърна:

— Да, тук.

— Няма ли го?

— Не — отговори сухо жената.

— Вие съпругата ли сте? — попита Роман.

Жената кимна и Роман продължи:

— Трябва да поговорим няколко минути.

— Да, разбира се — каза тя и покани лейтенанта. — Заповядайте, седнете.

Роман се настани в някакъв извехтял фотьойл с крпки тук-там. Погледна жената, която беше седнала срещу него. Приятна, макар по домашни дрехи и без грим — нали я бе заварил да чисти. На около тридесет години.

— Да не се е случило нещо с мъжа ми?

Роман я погледна, сякаш премисляше отговора си.

— Не, правим една проверка — каза. — Трябва да поговорим с него. Търсихме го на работата му, но го няма. Затова съм тук. Знаете ли къде би могъл да бъде?

Роман разбра, че е улучил: жената наведе очи и не отговори. Но веднага вдигна глава — беше разстроена. Почти извика:

— Откъде да го знам къде е! Все едно и също: аз вкъщи, чистя, готвя, гледам децата, опъвам като вол, а той само скита насам-натам.

Беше готова да заплаче, но внезапно мрачното ѝ лице придоби войнствено изражение.

— Значи хубавецът не е отишъл на работа. Чуйте: снощи излезе след вечеря. Вечеря, приготвена от тая глупачка, дето я виждате пред себе си — удари с длани гърдите си. — И ето че още не е благоволил да се появи. Сигурно пие някъде бира с първата срещната уличница... Но мене ми е все едно, кълна ви се...

Направи кръст с пръсти и шумно го целуна.

Заплака горчиво.

Роман наведе очи за миг и я остави да си излее мъката.

— Моля ви... — промълви.

— Извинявайте — каза жената, прокара ръка по лицето си и изхлипа. — Извинявайте...

Роман понечи да извади кърпата си, но тя го спря. Хвана косите си с фиба, въздъхна дълбоко и погледна Роман. На него му се стори, че изведнъж се е състарила...

— Но да не ходи на работа след всичките неприятности, които имаше... После пак удръжки, а имаме три деца, другарю, три деца. По-големите са на училище, а ето я и третата — каза и посочи момиченцето, което бе прекъснало играта си, гледаше ги сериозно и смучеше палеца си. — Живота ни зачерни, каквото спечели, го превръща в бира.

Отново направи пауза. Но не заплака. Погледна Роман с очи, в които имаше отчаяна молба:

— Направете нещо с него, другарю. Заради децата ви моля, не заради себе си. Тоя човек е безотговорен и децата страдат от всичко това.

— Успокойте се — каза ѝ Роман. — Ще направим нещо, обещавам ви. Но, моля ви, помислете къде бихме могли да го намерим сега.

— Не знам, другарю. Наистина не знам.

Изведнъж лицето ѝ се изкриви в гримаса.

— Но ако бях на ваше място — каза тя с горчива ирония в гласа, — щях да тръгна да го търся из хаванските бирарии и сигурно щях да го намеря.

Роман се сбогува с жената и слезе по стълбите. Може би съпругата на Карденас не говореше сериозно, но понякога лейтенант Роман губеше всякакво чувство за хумор. Щом излезе на улицата, той

се обади в службата и нареди на Кабада веднага да отиде в Бехукал, да вземе от Лабрада снимка на Рафаел Карденас и да го търси.
Да го търси из хаванските бирарии.

3 ЧАСЪТ И 45 МИНУТИ СЛЕДОБЕД.

Роман я погледна притеснено и помоли да го пусне да влезе. Жената се смути и отвори широко вратата на малкия апартамент.

— Извинете — каза, — аз не...

— Няма за какво да се извинявате — усмихна се Роман. — Вие трябва да ме извините за нахалството.

Сега жената се усмихна и лейтенантът пристъпи прага. След поканата се разположи на един стол в малката гостна.

Роман внимателно се вгледа в жената. Светли благи очи зад очила със сребърни рамки. Косата ѝ беше побеляла и на пръв поглед изглеждаше да е прехвърлила шейсетте. Едва когато видя живите ѝ очи, разбра, че е по-млада.

— Извинете — каза лейтенантът, — как се казвате?

— Фиделина, Фиделина Пуенте — отвърна веднага тя с остър и тревожен глас.

Жената беше седнала на крайчеца на стола, без да се обляга. Напрегната, видимо нервна.

Роман огледа апартамента — всичко беше грижливо подредено, безукорно чисто. В малкото холче миришеше на запряжка. Сигурно Фиделина е готвела, когато той позвъни на вратата. Лейтенантът усети внезапна тежест в гърдите. Този дом много му напомняше за един друг дом.

Един друг дом, който от много години не бе виждал.

Дома на неговото детство.

— Кажете, какво се е случило, другарю, моля ви? — каза жената.

— Бих искал да поговоря със сина ви Тео. Нали е ваш син?

— Да — промълви тя.

— Става дума за едни сведения, които са ми необходими. А днес не се е явил на работа. Затова съм тук.

Роман забеляза уплашен блясък в очите ѝ, но не намери сили да каже цялата истина.

По лицето ѝ премина сянка.

— Не се е явил на работа ли? — промълви. — Днес се успа. Излезе към седем. Каза ми, че отива на работа.

— Така ли ви каза? — попита меко Роман.

Жената наведе очи. Поколеба се:

— Не, не ми го каза. Почти не говорихме. Не пожела да закуси. Каза ми, че закъснява, и аз реших, че отива в Бехукал.

Роман извади бележника и химикалката си.

— Фиделина — помъчи се гласът му да прозвучи благо, — не се тревожете. Може да е отишъл някъде с приятели. Или с някое момиче. Важното е да ми кажете къде според вас може да бъде.

— Но Тео никога не го е правил — каза жената. — Наистина, не се е прибирал за по няколко дни, но по отношение на работата си е много съзнателен.

— Е, какво пък, винаги може да се случи нещо необичайно — настоя Роман. — Въпросът е в това, че точно сега ми е необходимо да говоря с него.

Жената се отпусна на облегалката на стола и въздъхна дълбоко.

— Тео ми е най-малкият — каза с уморен глас. — Но и най-трудният. Двете момичета никога не са ми създавали главоболия.

Изведнъж погледна Роман, обезпокоена от собствените си думи.

— Нито пък Тео — побърза да добави. — Мисълта ми беше, че момчетата винаги са с характер. Още повече той, който остана сирак толкова малък. Знаете ли; мъжът ми почина от инфаркт. Момчето израсна без баща. И много ми костваше, лейтенанте, много ми костваше да го направя човек.

Роман я погледна и се усмихна тъжно. Наистина му се искаше да поразсее тревогата ѝ, но, необяснимо защо, той самият беше разтревожен.

— Познавате ли приятелите на Тео? — попита лейтенантът. — Или поне някой от тях. Да речем...

— Не, лейтенанте — тя наведе очи към тъмната си карирана пола. — Приятелите на Тео никога не идват тук. Има приятели, разбира се, но никога не идват тук.

Роман я погледна сериозен.

— Фиделина, опитайте се да ми помогнете. Наистина ли нямате и най-малка представа къде би могъл да бъде Тео? Помислете си,

кажете поне нещо, някое място, което той има навика да посещава... Снощи излизал ли е?

— Да — жената вдигна към Роман чистите си светли очи. — Излезе след вечеря и каза, че ще закъснее. Легнах си в единадесет, както обикновено, но него още го нямаше. Мисля, че затова се успа сутринта.

— Има ли си приятелка? — попита Роман.

Жената се усмихна:

— Да. И, да ви кажа, момиче и половина.

— Как се казва? — попита Роман. — Дали снощи не е бил с нея?

— Не, лейтенанте — каза жената и отново сведе очи.

— Откъде знаете? — промълви Роман.

— Тя ми каза. Идва снощи, след като той излезе.

Роман понечи да я попита още нещо, но Фиделина го изпревари:

— Лейтенанте, мислите ли...

Но млъкна внезапно, сякаш не искаше да произнесе думите. Преглътна сухо и каза съвсем тихо:

— Мислите ли, че му се е случило нещо?

Роман разбра, че тя знае, че той не може да ѝ отговори, че той също не знае. Но тази жена имаше нужда от утеха. Поне от една утешителна дума.

— Защо трябва да му се е случило нещо? — Роман се опита гласът му да прозвучи естествено. — Фиделина, нямате причина да мислите най-лошото. Ще направим така: дайте ми адреса на неговата приятелка. Как е името ѝ?

— Вики — каза жената. — Вики Карерас.

— Значи адреса на Вики Карерас — каза Роман. — Да видим дали тя ще ни помогне да намерим Тео.

— Да, да — промълви жената и стана. — Извинете ме за момент. Ще отида да го потърся.

Жената влезе в съседната стая и лейтенантът запали цигара. Глътна дима, който му се стори необикновено горчив.

Погледът му се зарея.

Пред очите му изплува някъде от миналото като далечно ехо образът на майка му — преждевременно остаряла, повехнала. И ликът на тежко болния му баща. И безкрайно тъжното лице на сестра му.

Стисна очи, за да се освободи от видението. Всъщност спомените му не бяха такива. Въпреки трудностите имаше и радост в дома им, в дома на неговото детство. Но днес споменът беше болезнен, потискащ.

Роман се зарадва, щом чу стъпките на Фиделина. Отвори очи и видя, че тя е пред него и му подава някакво листче.

— Ето адреса на Вики. Написала съм ви и телефона.

Роман взе листчето и без да го погледне, го прибра в големия джоб на масленозелената си куртка.

— Нямаме телефон, лейтенанте — каза жената извинително. — Но щом научите нещо, моля ви, непременно ми съобщете. Умолявам ви, непременно ми съобщете... Обещавате ли?

Роман се изправи, не успя да се въздържи и стисна двете и ръце.

Жената явно се сконфузи, но лейтенантът изглеждаше още по-смутен:

— Не се безпокойте, Фиделина — промълви и пусна малките бели набръчкани ръце. — Не се безпокойте. Ще ви съобщя. Но не се притеснявайте напразно. Обещавате ли?

6 ЧАСЪТ И 5 МИНУТИ СЛЕДОБЕД.

Първото, което Роман видя, когато влезе в кабинета си, бе лицето на мъжа: скулесто, заобиколено от гъсти черни коси и големи бакенбарди. Беше висок, слаб, тридесет и пет — четиридесетгодишен. Седеше на металическия стол до бюрото на Сиера. На въртящия се стол на Роман седеше Кабада и пушеше отегчено.

Лейтенантът се приближи и се вгледа внимателно в мъжа. Носеше тъмнозелен панталон и риза с къси ръкави, която вероятно предния ден е била съвсем бяла и колосана, но сега бе измачкана и мръсна.

— Това е Рафаел Карденас, лейтенанте — каза Кабада.

— Рафаел Карденас — промърмори Роман.

Карденас не отговори. Дори не погледна лейтенанта. Роман се направи, че не забелязва, и кротко попита:

— Защо не сте се явили на работа днес, Карденас?

Сякаш някаква сила действуваше на Фело Карденас.

— Доколкото знам, за неявяване на работа на човек му удържат от заплатата, но сега разбирам, че на всичко отгоре го окошарват.

— Не, това не е достатъчно основание — каза Роман. — Вие редовно отсъствувате от работа, но не за това се тук.

Мъжът се раздвижи неспокойно на стола.

— Никакви такива — запротестира енергично. — И аз като всеки друг си имам недостатъци, но съм съзнателен човек, глава на семейство и такива не ми минават.

На Роман му се прииска да се усмихне. Размени бърз поглед с Кабада. Погледна отново втренчено Карденас и каза:

— Карденас, вас са ви наказвали за неявяване на работа.

Фело Карденас жестикулираше усилено, сякаш за да придаде тежест на думите си.

— Вижте какво, лейтенанте, в автостопанството е пълно с мошеници и интриганти и ако не си им по вкуса, ако не им играеш по свирката, живота ще ти отровят. Предполагам, че Катала ви е

наприказвал всичко това, нали? Знам, че не може да ме гледа, но държа да знаете...

— Какви са отношенията ви с Ерасмо Суаснабар? — попита внезапно Роман.

Очевидно въпросът на лейтенанта изненада Фело Карденас, но той продължи в същия дух.

— С нощния пазач. Ето каква била работата. И какво ви е наприказвал за мене?

Роман го погледна съсредоточено, но не отговори.

— А аз мислех, че мулатът е свестен човек — каза Карденас и погледна предизвикателно Роман. — Вижте какво, лейтенанте, преди десет-дванадесет дни имах спречкване със Суаснабар, защото той много си позволява... Отидох да изкарам камиона малко по-рано от обикновено, защото щях да пътувам за Пинар дел Рио, но преди това исках да свърша една работа и ето че се появява Суаснабар и ми заявява, че не могло, че това било, че онова било... А мене ме засегна недоверието му. И му казах две сладки думи. А той като отвори една уста, едвам се сдържах. Това ли ви наприказва мулатът? А?

— Карденас, вие сте използвали камиона на предприятието, за да превозвате мебели и разни други неща, нали? — попита тихо Роман.

— По-полека, по-полека, лейтенанте. Аз... — започна Карденас и поклати глава.

Но Роман продължи:

— И сте взимали пари за тая работа, нали, Карденас?

За пръв път сянка на безпокойство премина по лицето на мъжа. Поднесе отворената си длан към устата и избърса потта, която се стичаше от горната му устна. Когато отново заговори, в гласа му нямаше предизвикателство:

— Това не е вярно, лейтенанте. Това е клевета... Никога не съм взимал пари за тая работа... Само понякога...

— Взимали сте, Карденас, взимали сте — прекъсна го Роман.

— Недейте така, лейтенанте... Чакайте да ви обясня.

Роман и този път не го остави да продължи.

— Няма какво да ми обяснявате, Карденас, защото не за това сте тук.

Замълча и го погледна съсредоточено.

— Тук сте, защото сте заподозрян в убийството на Ерасмо Суаснабар.

Очите на Фело Карденас се ококориха. Стана и направи крачка към Роман.

— Не, само това не! — успя да произнесе. — Само това не, за бога!

В този миг Карденас усети, че нечии ръце като клещи го хванаха за рамото и го заставиха отново да седне на стола.

— Седнете — каза остро Кабада.

Карденас се стовари на стола и заговори съвсем тихо, с наведена глава.

— Аз не знам за никакво убийство — промълви почти умолително. — Убили са Ерасмо? Кога? Аз не знаех. Кълна се. В децата си се заклевам, че нямам нищо общо с тая работа.

Роман го погледна строго.

— Вчера си излязъл от къщи след вечеря, нали, Карденас?

Карденас вдигна глава.

— Да. Някъде към осем. Но аз...

— И къде отиде? — прекъсна го Роман.

— Отидох да се видя с едни приятели в кръчмата на улица „Нептуно“ — там, където ме намерихте.

Роман погледна Кабада, който стоеше прав зад Карденас, и сержантът кимна.

— И какво? — попита Роман.

— Ами оттам си тръгнах заедно с Куко. Куко — един приятел, на когото му викат Масора.^[1] И тръгнахме към „Парке сентрал“,^[2] към кабаре „Насионал“?

— И после?

— Там се разделихме, защото аз... по-точно ние срещнахме една жена. Разбирате ли, една жена, която от доста време задирях.

Погледна страхливо Роман. Лейтенантът извади пакет „Популарес“ и му подаде една. Запали я. Карденас дръпна жадно няколко пъти и сякаш се поуспокои.

— Това към колко часа стана? — попита Роман.

— Към десет. А някъде към единадесет отидохме в „Насионал“ да пийнем ром.

Роман го гледаше много внимателно, сякаш искаше да види какво има зад тези бягащи, зачервени, изплашени очи.

— А после какво прави? Не си се прибрал вкъщи.

За първи път Фело Карденас се усмихна.

— После продължихме. От „Насионал“ отидохме в „Ла Пампа“ — хотела, който е срещу парка „Масео“.

— Толкова далеко? — възкликна Роман.

— Аз често ходя там — отвърна Карденас, след като изпусна дима — Излязохме към пет. Тя се прибра, а аз щях да тръгна към бачкането, ама да ви кажа право, лейтенанте, бях труп.

Карденас отново се усмихна, показвайки златната коронка на един зъб. Роман записа нещо в бележника си:

— И защо не се прибра вкъщи?

Карденас го погледна учудено.

— Да ѝ се появя по това време на жена ми, след като не съм се прибрал цяла нощ? Как не! Отидох у Куко на улица „Райо“ точно до „Санха“. Знаех, че отива на работа, и го помолих да ме остави да подремна. Мислех да се прибера след пет и да кажа на жената, че идвам от бачкане.

Фело Карденас се наведе, загаси цигарата в пепелника на бюрото и веднага продължи:

— Така или иначе, жена ми щеше да побеснее, но не толкова колкото ако се бях появил в шест сутринта, за да ѝ кажа, че няма да отида на работа.

Роман го погледна, без да реагира.

— Как се казва жената, с които си бил? — попита.

— Знам, че и викат Рейна. Запознахме се там, дето ви казах — в „Парке сентрал“.

— Рейна чия?

Карденас го погледна нервно.

— Не знам — каза.

— Сигурно не знаеш и къде живее?

— Не знам, лейтенанте. Никога не съм ходил у тях.

Фело Карденас беше раздразнен, сякаш Роман го питаше нещо, което той нямаше защо да знае.

— И ти си въобразяваш, че ще ти повярвам, че си спал с нея, но не знаеш нито как се казва, нито къде живее? — каза офицерът сурово.

Очевидно Фело Карденас отново се изплаши.

— Ама така си е — каза малко припряно. — Нито аз я попитах къде живее, нито тя мене. За други неща приказвахме... На друга вълна бяхме... Знаете как стават тия работи... Да не би да седна да я разпитвам коя е и каква е...

Карденас сякаш се опитваше да убеди Роман в нещо, което за него беше съвсем ясно, и не можеше да допусне, че лейтенантът не го разбира.

— А къде работи? — попита отново Роман.

Карденас го погледна отчаяно, въздъхна дълбоко и каза:

— Не знам, лейтенанте, но мисля, че не работи.

Роман отново се изправи и помоли Карденас да му опише жената, която наричаше Рейна, а Кабада — да запише описанието. После повика настрана сержанта и го изпрати да разбере какъв е тоя Куко Масора и да потърси жената в кабаре „Насионал“ или в района на „Парке сентрал“. После отиде при Фело Карденас и го погледна съсредоточено.

— Да видим дали ще успееш да докажеш, че си прекарал нощта с тая жена... Защото ти е необходимо да го докажеш, Карденас. Крайно необходимо.

[1] Квартал, в който се намира психиатричната болница. Б.пр. ↑

[2] Парк в стара Хавана. Б.пр. ↑

7 ЧАСЪТ И 55 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Когато Сиера влезе в кабинета, Роман прибираше някакви листа в черната си кожена чанта.

— Тъкмо си тръгнах — каза Роман вместо поздрав, — но се радвам, че се засякохме.

Сержант Мигел Сиера прекара доста напрегнат следобед. Отиде в Бехукал, в дома на Иделфонсо Кастельо, и завари шестдесетгодишния механик по пижама, необръснат и болен. Откакто предния следобед се беше прибрал поради неразположение, Кастельо не бе излизал никъде. И съседите го потвърдиха. Механикът вече знаеше за случилото се със Суаснабар и беше видимо обезпокоен. На Сиера му се стори, че бил привързан към пазача.

Сержантът разказа всичко на Роман и веднага добави:

— Мисля, че трябва да го изключим от списъка на заподозрените.

— Така изглежда — каза Роман замислено.

— После, както се бяхме разбрали, отидох в автостопанството и разпитах за Абреу. Не знаеха със сигурност защо е прибрал толкова късно камиона, но диспечерът ми каза, че когато се връщат от път, шофьорите имат право да прибират камионите по всяко време. В понеделник рано сутринта Абреу е тръгнал за Матансас. Но понеже днес му е почивен ден, взех адреса и отидох у тях — на ъгъла на „Окендо“ и „Салуд“.

— И какво ти каза? — попита Роман и се изправи.

Лейтенантът отиде до вратата на кабинета, която Сиера бе оставил отворена на влизане, и я затвори.

— Беше облечен и се канеше да излиза, отговори съвсем кратко — каза Сиера, — но ясно. Пристигнал от Матансас към единадесет през нощта и се прибрал вкъщи. Не закарал камиона веднага, защото предпочел първо да се изкъпе, да вечеря, и да си почине. Нищо, че щяло да стане късно, нали на другия ден бил свободен.

Направи пауза и поясни:

— Когато шофьорите правят къс курс до Матансас или Пинар, им дават един свободен ден. Ако пък е по-далеко, да речем, до Лас Виляс или Камагуей, почиват два дни.

— Провери ли показанията му?

— Разбира се — отвърна сержантът. — Излязох заедно с Абреу и отидох в КЗР. Там ми казаха, че наистина камионът е бил пред дома му от единадесет докъм два. Даже разговарях с дежурния. Оказа се жена. Видяла го да излиза към дванадесет и го заговорила — познавали се. Казал ѝ, че отива до аптеката на ъгъла на „Санха“. И наистина се върнал след петнадесет-двадесет минути. Жената дори минала покрай аптеката и го видяла да излиза и да звъни по телефона.

— Абреу беше ли ти разказал всичко това? — смръщи вежди Роман.

— Не, не ми го каза, но, така или иначе, мисля, че това не поставя под съмнение алибито му — отвърна Сиера, — защото момичето го е видяло да се прибира. Излязъл отново към два и ѝ казал, че отива в Бехукал да остави камиона.

Роман се замисли. Сиера го погледна неспокойно, сякаш се опитваше да отгатне какво минава в този миг през главата на шефа му.

— Да. Имаш право — каза най-последно лейтенантът. — Това не променя кой знае колко алибито му. Няма начин да е бил в Бехукал. Нещо друго?

Сиера се усмихна:

— Това щях и аз да попитам. Честно казано, нямам какво повече да ви кажа.

— Е, добре, има един заподозрян — каза Роман и разтърка чело. — Кабада ще ти разкаже с подробности. Той беше на разпита, а за останалото съм го инструктирал. Аз трябва да тръгвам.

Роман взе чантата, която лежеше на бюрото.

— Сиера, да държат под наблюдение дома на Теодоро Гомес и на приятелката му Виктория Карерас. Адресът ѝ е на бюрото ми. Ти няма да мърдаш оттука, докато не дойда или не се обадя по телефона. Ясно е?

— Да — отвърна Сиера.

Роман излезе и затвори вратата след себе си. След няколко секунди тя отново се отвори и Сиера видя главата на лейтенанта:

— Щях да забравя — каза сериозно Роман. — Кажете на другарите, които ще наблюдават дома на Вики Карерас, ако видят тридесет и пет годишен мъж с бежов фолксваген, да не го задържат. Това ще съм аз. Отивам при нея.

Сiera се засмя.

8 ЧАСЪТ И 18 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Момичето, което му отвори, беше истинска красавица Роман се изненада, когато тя го попита:

— Вие ли сте лейтенант Роман?

Офицерът кимна и понечи да заговори, но момичето излезе на улицата и затвори внимателно вратата, сякаш гледаше да не вдига никакъв шум. Роман вече не чуваше телевизора от дъното на къщата, нито тънките гласчета на две-три деца, които приказваха и се смееха.

— Предпочитам да поговорим навън, ако нямате нищо против — каза Вики Карерас.

Роман погледна големите ѝ кехлибарени очи.

— Както искате — отвърна след малко.

Тръгна към фолксвагена, паркиран на улица „Сан Франсиско“. До него вървеше момичето — решително и мълчаливо.

Роман отвори вратата на колата и Вики се настани на седалката. Той заобиколи и седна зад волана.

— Може ли тук да поговорим? — попита офицерът.

Вики кимна и каза припряно:

— Знаете ли, преди малко ми се обади Фиделина — майката на Тео. Много е разтревожена, защото още не се е прибрал. Какво става? Какво е направил?

Роман поклати глава.

— Няма да узнаем нищо, докато той не се появи. Затова съм тук. Имаш ли представа къде може да бъде?

И Вики поклати глава.

— Не — каза. — Мисля за това от момента, в който Фиделина ми каза, че ще ме потърсите. Но какво е направил?

Роман сложи ръце на волана. Отново бе запръскал дъжд. Малките капчици полепваха по стъклото и леко се стичаха надолу.

— Ще бъда съвсем откровен с тебе, Вики — започна Роман, — защото ми е необходима помощта ти.

Замълча за миг. Погледна я.

— Работата е много сериозна. Убит е човек — нощният пазач на автостопанството, в което работи Тео. А той е единственият, който не се е явил на работа.

Вики го погледна втренчено. Само за един миг големите ѝ кехлибарени очи изгубиха блясъка си.

— Искате да кажете?... — произнесе тя с усилие и не довърши изречението.

Роман я успокои. Разказа ѝ случилото се в най-общи линии.

— Не мога да повярвам, че Тео е способен на такова нещо... Невъзможно е Тео...

Може би искаше да каже думата убийство, кой знае, но внезапно млъкна, а очите ѝ останаха зареяни някъде в пространството.

Изтече повече от минута. Чуваше се само как дъждовните капки барабанят по стъклото и някъде в далечината — приглушеният шум на коли и автобуси.

— Що за човек е Тео? — наруши мълчанието Роман и се обърна към момичето.

Вики извади една цигара от полупразния пакет „Арома“, който носеше в джоба на жакета си. Роман извади запалката си и запали цигарата ѝ.

Момичето дръпна дълбоко и приглади косите си:

— Вярно е, че Тео е с малко дръпнат характер. Имал е нелеко детство. Баща му е пиел и е биел майка му. Умрял е, когато Тео бил на единадесет години. Освен това самата Фиделина е много добра и много го обича, но никога не е знаела как да го възпитава.

Роман слушаше момичето с възхищение. Думите ѝ му се сториха зрели, задълбочени. Притеснението ѝ странно контрастираше с младежкото ѝ лице — също като мастилено петно върху снежнобяла покривка.

— Фиделина прекалено много го глези — продължи Вики. — Прощава му всичко. Мисля, че дълбоко в душата ѝ е мъчно за него, но в края на краищата това повече му вреди, отколкото му помага. Всъщност Тео е много добро момче, но за да стигнеш до него, трябва зид да пробиеш. Разбирате ли?

— Разбирам — каза Роман и си помисли, че момичето би било добър психолог.

— Той е някак... как да кажа, асоциален. Непокорен е и не винаги постъпва, както подобава...

— Например — каза Роман.

— Ами не знам. Веднъж ми разказа, че избягал от казармата и си имал големи неприятности. Това станало, преди да се запознаем, разбира се. Оттогава се е поправил. Понякога се караме. Тео винаги търси най-лекия път към нещата. Твърди, че е уморен от безпаричие. Аз му казвам да учи, да се развива, но засега не обръща внимание на думите ми.

— Познаваш ли приятелите му?

Вики отвори прозореца на колата и изхвърли фасата.

— Може да ви се стори странно — обърна се отново към Роман, — но аз почти не познавам приятелите на Тео. Излизаме сами, а понякога с мои приятели.

— А той няма ли приятели? — попита Роман.

— Има, разбира се, но никога не сме се събирали. Виждала съм някои от тях. Не са ми приятни. Тео го знае и може би затова не ми ги представя.

— Мислиш, че са лоши? — прекъсна я Роман.

— Те са едни такива — измет, ако мога така да кажа. Защо да крия — изглеждат ми лоши хора.

— Какво представляват?

— В какъв смисъл? — попита момичето.

— Какво представляват? — каза Роман. — Как изглеждат?

Вики отново приглади косите си.

— Ами последния път, когато ги видях... Всъщност аз ви говоря, за двама от тях. Виждала съм ги само два пъти. Излизахме с Тео от кино „Инфанта“ и...

— Кога стана това? — прекъсна я Роман.

— Миналата събота. Те стояха на входа и го повикаха. Тео им каза да го почакаят и ме изпрати. Попитах го какви са тия хора, дори му казах, че са ми неприятни, но той се засмя и каза да не се притеснявам.

— Върна ли се при тях? — попита Роман.

— Не знам. Предполагам, че се е върнал, защото ме изпрати до вратата и веднага си тръгна. Бяха двама: единият мулат, другият — бял. Гонеха тридесетте. Или може би белият да беше малко по-голям.

— Можеш ли да ми ги опишеш?

Вики се замисли с поглед, втренчен в таблото на автомобила.

— Не, лейтенанте, мисля, че не. В тях нямаше нищо особено, което да ги отличава от другите. Може би ако ги видя... Но не мисля, че описанието, което мога да направя, ще ви помогне кой знае колко.

— Понякога и най-незначителната подробност може да помогне — каза Роман. — Хайде, помисли малко. Не познаваш ли някой друг приятел на Тео?

Вики погледна Роман с големите си тъжни кехлибарени очи.

— Най-добрият приятел на Тео беше Раул. Раул Трухильо. Бяха заедно в казармата... но от известно време са се отчуждили. Сигурно нещо се е случило, защото преди няколко месеца попитах Тео какво става с Раул, а той се намръщи и нищо не ми отговори.

— Знаеш ли къде живее Раул?

— Да. В началото, когато тръгнахме с Тео, ходехме често у тях. Живее на „Сан Николас“, близо до „Лагунас“. Номера не помня, но ако искате, мога да ви заведа.

— Хайде — каза Роман.

Изведнъж Вики се сепна, сякаш си спомни нещо.

— Чакайте, чакайте, лейтенанте. Мисля, че не си е вкъщи, а е на рабфак. В „Мансана де Гомес“. Учи вечер. Трябва да е последна година.

Роман запали мотора.

— Ще отида във факултета да потърся Раул — каза, — Не се притеснявай — сам ще го намеря. Но може би ще се наложи утре да се видим отново.

Вики отвори вратата на колата и слезе.

— Когато пожелаете, лейтенанте — каза тя и леко бутна вратата. — Моля ви, обадете ми се веднага, щом научите нещо за Тео.

— Разбира се — каза Роман.

Момичето се затича под дъжда. Роман вида как влезе вкъщи, без да се обръща.

Подкара колата по „Сан Ласаро“. Щом стигна до парка „Масео“, усети студения морски бриз.

9 ЧАСЪТ И 35 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Деканът на Работническия факултет го чакаше прав зад бюрото. Роман неволно си спомни за Карбонел — директора на автостопанството в Бехукал, защото сутринта и той го бе приел по същия начин. Деканът беше висок, слаб и доста млад — също като Карбонел, само ранното оплешивяване го състаряваше малко. Лицето му обаче беше живо, младежко.

Ръкува се с Роман и го покани да седне. Лейтенантът съблече измокрената си непромокаема куртка.

— Къде да я закача? — попита и се огледа.

— Ами — усмихна се деканът — нямаме специално място. Сложете я там, на шкафа.

Роман така и направи, а после се настани в един голям фотьойл пред бюрото. Обясни без заобикалки какво го е довело: иска да разговаря със студента Раул Трухильо, за да получи сведения за един човек, когото полицията търси.

Деканът го изслуша внимателно.

— Няма проблеми, лейтенанте. Знаете ли в кой курс е Раул Трухильо?

Роман се поколеба:

— Мисля, че завършва, но не съм съвсем сигурен.

— Добре — каза деканът.

Позвъни по телефона и след няколко секунди стъклената врата на кабинета се отвори. Надникна някаква жена, която Роман бе видял в приемната. Деканът я помоли да донесе досието на Раул Трухильо. Обърна се към Роман и го попита дали не знае другото му презиме. Роман поклати глава.

— Виж в кой курс е и в коя аудитория се намира — обърна се той към секретарката. — Щом го намериш, кажи му веднага да дойде при мене.

Когато жената затвори вратата, директорът се облакът на бюрото, погледна Роман в очите и попита направо:

— Лейтенанте, да не би Трухильо да е направил нещо?

— Не, другарю — каза Роман и кръстоса крака. — Искаме да ни даде сведения за един някогашен свой приятел. Това е всичко.

Деканът кимна. Стана и взе термос с кафе от масичката до бюрото.

— Ще пийнете ли?

— Няма да ми се отрази зле — усмихна се Роман.

Наля две чашки, подаде едната на Роман и изгълта другата на един дъх. Лейтенантът бавно изпи кафето и остави чашката на масичката до термоса. Седна и запали цигара. Още не я беше изпушил, когато вратата се отвори и жената се появи отново.

— Другарю професор, студентът Трухильо е тук.

— Нека влезе.

Жената отвори широко вратата и в кабинета влезе високо момче с кестеняви коси. Тръгна решително към Роман, който беше станал.

— Трухильо — каза деканът, — лейтенантът иска да говори с вас.

Раул Трухильо погледна Роман в очите, усмихна се и му подаде ръка.

— Лейтенант Ектор Роман.

— Раул Трухильо. С какво мога да ви бъда полезен?

Роман понечи да отговори, но деканът го прекъсва:

— Оставям ви насаме. Чувствайте се като в кабинета си, лейтенанте. Ако искате кафе, сипете си.

Роман оцени тактичността на декана и му благодари с жест, докато той излизаше от кабинета. Погледна отново Раул Трухильо и го покани да седне. Настаниха се във фотьойлите един срещу друг.

— Пушиш ли? — попита Роман и бръкна в джоба си.

— Не. Благодаря, лейтенанте — отвърна Раул.

Роман се облегна назад, кръстоса крака и се обърна към момчето:

— Познаваш ли Теодоро Гомес?

Изглежда, Раул Трухильо не разбра веднага въпроса.

— Да, лейтенанте, бяхме приятели — каза той след няколко секунди.

— Бяхте? — попита Роман и го погледна в очите.

— Да, лейтенанте, бяхме — отвърна младежът без колебание. — Може би не е хубаво, че го казвам. Може би Тео се е набъркал в някоя каша и ще ми бъде много неприятно, ако вие си помислите, че се

опитвам да се измъкна. Но това е истината и няма защо да я крия. Вече не сме приятели.

Замълча. Лицето му остана спокойно, устните му трепнаха и Роман разбра, че Раул е обезпокоен.

— Да не му се е случило нещо лошо, лейтенанте? — промълви той.

Роман не отговори веднага. Запали цигара и погледна отново младежа, чието лице беше напрегнато, в очакване. Щеше да го попита какво го кара да мисли, че на Тео Гомес му се е случило нещо, но разбра, че за Раул Тео е човек, от когото може всичко да се очаква. Затова каза тихо:

— Страхувам се, че да.

Раул Трухильо въздъхна дълбоко. Роман видя, че по лицето му премина сянка.

— Що за човек е Тео Гомес?

На лицето на Раул Трухильо се изписа учудване.

— Не разбирам добре въпроса ви, лейтенанте. В какъв смисъл?

— Интересува ме — каза Роман — какво ти е мнението за него.

За пръв път Раул Трухильо наведе замислено очи.

— Зависи — отвърна и вдигна глава.

— Как така зависи?

— Ами... Той много се промени, лейтенанте.

— Променил ли се е?

— Да, да, промени се — поклати глава Раул. — Запознахме се в казармата преди пет години. Служехме в едно пехотно поделение и се сприятелихме.

Раул Трухильо замълча.

— Бихте ли ми дали една цигара?

Роман се усмихна, извади пакета „Популарес“, даде му цигара и я запали. Младежът жадно дръпна и изпусна дим, без да гълта.

— Бяхме добри приятели — продължи. — Много добри приятели. Знаете ли, лейтенанте, взаимно се допълвахме.

— Какво имаш предвид?

— Сега ще ви обясня — каза Раул. — По онова време Тео беше много импулсивен, а аз бях негова пълна противоположност. И продължавам да бъда. Аз му служех за равновесие, допълвах го. Както и той мене.

Раул стана, протегна ръка и загаси цигарата в пепелника върху бюрото на декана. Седна отново и продължи:

— Бих казал, че по онова време Тео беше опърничаво момче, но не беше лош човек. Просто труден характер. Не го оправдавам, но ми се струва, че това до голяма степен се дължеше на... психолозите често говорят за това, имам предвид баща му.

— Какво общо има баща му? Доколкото знам, починал е, когато Тео е бил още малък.

— Да, умрял е. Бил е непоносим. Напивал се, биел майка му и... така. Тео винаги говореше за него с омраза. Умрял е, когато Тео е бил десет-дванадесетгодишен. Разбирате ли какво искам да кажа?

— Да, разбирам — каза Роман. — Продължавай.

— По онова време беше трудно момче. Помня, веднъж бяхме на лагер в „Хавана дел Есте“.^[1] Още първата седмица Тео се спречка на душовете с един новобранец — негър, огромен тип с ей такива рамене — Раул разтвори ръце във въздуха. — Негърът го просна, защото Тео, не знам дали сте го виждали, не е много едър. Горедолу като мене, дори малко по-нисък. Та значи на няколко пъти го поваля на земята с юмруци, но Тео отново ставаше и му се нахвърляше. Така минаха десетина минути, докато най-после дойдоха двама офицери.

Раул направи пауза и продължи:

— На душовете имаше още двама-трима новобранци, но те не се намесиха. Негърът отначало се хилеше, но после престана и даже на няколко пъти му каза: „Стига вече, момченце“. Няколко дни Тео ходи с издуто като плондер лице. И знаете ли какво направи, когато дойдоха офицерите и го завариха на земята с окървавено лице? Каза, че се подхлъзнал на парче сапун. Естествено, не му повярваха.

Погледна тавана, сякаш се ровеше в спомените си.

— Тео беше смело момче, лейтенанте.

— Виждам, виждам — отвърна Роман. — Как се сприятелихте?

— Не помня. Може би случайно сме се заприказвали. Но помня, че първата отпуска прекарахме заедно. Отидохме на рожден ден във „Вибора“ — една моя приятелка навършваше петнадесет години. Там се запозна с момичето, с което ходи. Не сте ли говорили с нея? Казва се...

— Вики Карерас — прекъсна го Роман. — Да, срещнах се с нея. Тя ми каза, че си най-добрият приятел на Тео. Че си бил най-добрият

му приятел.

Раул наведе глава.

— Истината е, лейтенанте, че бих искал да останем приятели, но вече ви казах... Тео много се промени.

Раул замълча за миг. После вдигна глава и погледна Роман.

— През трите години на службата бяхме неразделни. Той искаше да стане инженер, а аз — архитект. Правехме какви ли не планове. Мисля, че единственият, с когото споделяше, бях аз. Разказа ми за баща си, за майка си, която е епилептичка...

— Епилептичка? — учуди се Роман.

— Да. Бедната. Познавате ли я? Толкова е добра. Макар че според мен и тя донякъде има вина за Тео.

— Защо? — попита Роман, въпреки че се досещаше за отговора.

— Прекалено внимание, както се казва — отвърна Раул. — Това е естествено: най-малък, единствен син, бащата умрял. Пък и самата му смърт.

— Тя ми каза, че бащата на Тео е умрял от инфаркт.

— Така ли ви каза? — учуди се Раул.

— А не е ли вярно? — бавно попита Роман.

— Не, лейтенанте, не е вярно.

— А ти знаеш ли от какво е умрял?

Раул наведе глава.

— Да.

— От какво?

— Нещастен случай — отвърна младежът, без да го погледне.

Рязко вдигна глава. Беше напрегнат.

— Вики нищо ли не ви каза?

— Не — отговори лейтенантът заинтригуван. — Разкажи ми, какъв е бил този нещастен случай?

— Ами... — промълви Раул — бил е още дете, лейтенанте...

Роман чакаше.

— Казах ви вече, че бащата ги биел. Него и майка му — продължи Раул. — И ето че една вечер... Защото, както ви казах, бащата често се напивал.

Раул говореше несвързано. Роман забеляза, че ръцете му треперят.

— Една вечер направо пребил майка му... Мисля, че тя имала пристъп, но той, така или иначе, се нахвърлил върху нея. И Тео го блъснал. Да, блъснал го. Бил е едва десет-единадесетгодишен.

— Блъснал го? — попита Роман. Наведе глава и затвори очи за миг. Намръщи се — Вики знае ли?

— Не знам — каза Раул. — Може и да не знае.

Роман вдигна глава. Лицето му отново бе спокойно.

— Добре. Продължавай. За какво се скарахте?

Извади пакета цигари, взе една. Предложи и на Раул, който не отказа.

— Не харесвах приятелите му — каза Раул. — Някои от приятелите му след казармата.

— Що за хора са? — попита Роман.

— Измет, лейтенанте. Съжалявам, но това е истината.

— Познаваш ли ги? — отново попита Роман, без да обръща внимание на извинението на момчето.

— Видях на два пъти един от тях. Тео се запозна с него по времето, когато искаше да си купи мотор. Работеше на една бензиностанция на „Инфанта“ — близо до дома му.

— Кога се случи това? — попита Роман, който си записваше в бележника.

— Ами... Тео работеше там... Постъпи преди две години — когато се уволнихме.

— Не, не — каза Роман. — За мотоциклета питам.

— А, някъде преди година. Каза ми, че му предлагат някакъв мотор, и отидохме да го видим. В парка „Фратернидад“. Там ни чакаше един тип. Никак не ми хареса. Тео не купи мотора, но продължи да поддържа връзка с него и с още няколко типа.

— А ти откъде знаеш, че са... измет, както сам казваш?

Раул махна с дясната ръка, в която държеше цигарата.

— Достатъчно е да ги види човек. Но не е само това. Самият Тео започна да се променя. Започна да се занимава със сделки. Съвсем забрави за ученето.

— Какви сделки?

Раул се поколеба.

— Лейтенанте...

— Не съм тук за това — прекъсна го Роман. — Така че ако наистина искаш да помогнеш на някогашния си приятел, кажи ми всичко, което знаеш.

— Дрехи, такива неща — наведе глава Раул. — Черна борса.

Отново вдигна глава и каза:

— Толкова пъти му говорих. Мислех, че ме уважава, но един ден ме обиди и оттогава не сме се виждали.

— Защо те обиди? — попита Роман.

— Казах му, че това е унижително, че тия типове не са никакви революционери, а банда престъпници.

— А Тео беше ли на страната на революцията?

— В казармата — да — отвърна Раул без колебание. — Може би малко апатичен, но съм сигурен, че беше за революцията. Промяната настъпи по-късно... Според мен, лейтенанте, човек не може да се мъкне с тия типове и да бъде революционер.

Роман протегна ръка и угаси цигарата си в пепелника. Раул го последва.

— Раул, ти запомни ли някого от тях? Помисли добре, защото е много важно.

— Помня един — отвърна веднага Раул. — Оня с мотора. Наричаха го Ястреба.

Роман записа в бележника си.

— Ястреба — промълви. — Как изглежда?

— Мулат. Движеше се по „Прадо“, около кино „Фаусто“. Тео ми казваше, че там се срещат.

— На колко години е? — отново попита Роман.

— На двадесет и няколко — каза Раул. — Слаб, но мускулест, силен.

— Това ли е всичко? Нещо друго да кажеш?

— Няма какво, лейтенанте. Нищо повече не знам.

[1] Източният квартал на града. Б.пр. ↑

11 ЧАСЪТ И 32 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Роман паркира и загаси мотора на фолксвагена. Подаде глава през прозореца и усети лекия студен дъждец, който отново валеше над града. Оправи куртката си, отвори вратата на колата и излезе. Бързо прекоси тъмния паркинг и се отправи към зданието. Наоколо нямаше никой, може би поради лошото време.

Лейтенантът поздрави часовия на входа и тръгна към асансьора.

Когато влезе в кабинета си няколко минути по-късно, Сиера спеше с крака на бюрото. Роман го погледна нежно и се усмихна.

Лейтенантът беше затворен човек и не показваше чувствата си, но се бе привързал истински към този енергичен и интелигентен, макар неопитен младеж.

Сиера дремеше на стола.

— Ама че начин за дежурене... Ще ви отмъкнат кабинета, сержанте — повиши глас Роман, за да го събуди.

Сиера примигна, тръсна глава и погледна Роман учудено.

— Ставай — каза лейтенантът, — трябва да поговорим.

Сиера стана, без да отговори, отиде в банята и си напписка лицето със студена вода. Избърса се с носната кърпа и се върна в стаята. Наля си кафе в капачката на термоса и го изпи на един дъх. Сега вече и той се усмихна.

— Има доста интересни неща — каза с малко хриплив глас.

— Казвай, да видим няма ли най-последно да потръгне работата — отвърна Роман и се стовари на въртящия се стол.

— Кабада — започна Сиера — отиде да търси Рейна, оная на Фело Карденас. Ходил в кабаре „Насионал“, в „Парке сентрали“, по „Прадо“... нищо.

— Никой ли не я познава?

— Кабада е разпитвал, но безрезултатно. Никой нищо не е могъл да му каже. Не я познават. Представяте ли си?

Роман стана, отиде до масичката с термоса и си наля кафе в капачката. Изглеждаше изтощен от напрегнатата работа през деня.

— Малко преди да дойдете, си тръгна служителят, който е бил на смяна снощи от десет до шест сутринта в „Ла Пампа“ — хотела на улица „Марина“. Доведохме го за да разпознае Фело Карденас, но каза, че не го помни.

Сержантът направи пауза.

— Карденас много се нервира по време на срещата: протестира, кара се, но човекът настояваше на своето. Каза, че там ходят много хора и че сигурно Карденас е бил снощи, но че не е в състояние да го потвърди. Работата става дебела, лейтенанте — каза Сиера и след кратка пауза продължи: — Още повече след това, което ще ви кажа.

Роман понечи да попита нещо, но се отказа. Сиера продължи:

— Проучихме как стоят нещата около приятеля на Карденас — въпросния Куко Масора, Истинското му име е Роландо Бенгочеа Рейес. Казват му Масора, защото на два пъти е лежал в психиатрията. Зарегистриран е като сексуален маниак. За тая работа е бил шест месеца на изправителен труд в едно стопанство в Кивикан. Изглежда, там са се запознали с Фело.

Роман запали цигара.

— Работи като автомобилен механик — продължи Сиера — в един сервиз за ремонт на колянови валове на „Инфанта“, но работи и частно. Какво ще кажете?

— Да — промълви Роман, — идеална възможност да се продават части на черно, нали?

— Точно така — каза Сиера и удари с юмрук дланта на другата си ръка. — Макар че... макар че това противоречи на факта, че кражба няма.

Внезапното въодушевление по лицето на сержанта се смени с разочарование. Роман се усмихна. Изпусна дълга струя дим и погледна тавана:

— Виж какво, Сиера — каза най-сетне, — ако се спираме пред всяко нещо, което ни се струва противоречиво, няма да се придвижим напред и милиметър. Забележи първо — кражба няма, макар че в склада има купища ценни части, а в канцеларията — хиляди песос. Може би става дума за отмъщение, макар че обикновено то се извършва от един човек, а аз съм сигурен, че в нашия случай са действували повече от един чифт ръце. И като капак — откраднат е револверът на Суаснабар.

Лейтенантът замълча. Отново си дръпна от цигарата.

— Или престъплението е извършено много умело, или противоречията са плод на някаква грешка. Не трябва да отхвърляме напълно възможността мотивът да е бил кражба, а крадците по една или друга причина да не са успели. Мисля, че докато не се сдобием с повече данни, с повече материал за анализ, трябва да разследваме във всички посоки. Разпитахте ли така наречения Масора?

— Не — отвърна Сиера. — Засега само сме събрали сведения за него.

— Разпитайте го — каза Роман и остави цигарата на ръба на пепелника. — Вижте дали ще потвърди думите на Карденас. Мисля, че не може кой знае колко да се вярва на показанията му, но може да ни помогне да допълним информацията на Фело. Дръжте го под наблюдение след разпита.

Роман отново взе цигарата, дръпна си и я смачка в стъкления пепелник с форма на кладенче.

— Нещо ново за Теодоро Гомес? — попита.

Сиера направи отчаяна гримаса.

— Нищо. Вкъщи не се е прибирал, нито е ходил у приятелката си.

В този миг звънна телефонът.

Преди да вдигне слушалката, Сиера промърмори:

— Сигурно е Кабада или някой от групата за наблюдение.

Лейтенантът чу как Сиера казва: „Слушам“, а след още няколко секунди: „Да, свържете ни“, и накрая: „Кой се обажда?“

Сержантът погледна Роман и вдигна въпросително вежди.

— Вас търсят, лейтенанте — каза и му подаде слушалката.

Роман не си направи труд да го пита кой се обажда — разбра, че човекът от другия край на жицата не се е представил.

— Кажете!

Мълчание.

— Слушам — повтори Роман този път малко по-силно.

— Лейтенант Ектор Роман ли е? — попита далечен мъжки глас.

— Да, аз съм.

Отново мълчание.

— Чувате ли ме? — изкрещя Роман.

— Да, чувам ви — отвърна далечният глас. — Трябва незабавно да говоря с вас. Спешно е.

Роман погледна съсредоточено Сиера.

— Кой се обажда? — попита Роман.

Отново мълчание. Мълчание, което на Роман се стори безкрайно.

— Трябва незабавно да говоря с вас — повтори далечният глас.

— Да, чух, но, моля ви, кой се обажда?

— Човекът, който последен видя Ерасмо Суаснабар жив — отвърна гласът от другия край на жицата.

СРЯДА, 20 ДЕКЕМВРИ 1973

0 ЧАСЪТ И 5 МИНУТИ.

Мъжът натисна малката пружина и пълнителят с леко изтракване изскочи от дръжката на пистолета. Извади го и го хвърли на леглото. Натисна спусъка. Внимателно сложи пистолета на леглото и отново взе пълнителя. Натисна с палец първия патрон и го бутна напред: патронът калибър 32 падна на белия чаршаф. Повтори операцията и всички патрони паднаха безшумно един до друг.

Остави празния пълнител до пистолета и преброи с поглед патроните на леглото: девет.

Изправи се и отиде при масичката до прозореца. Отвори едно от чекмеджетата и започна да рови из листата. Намери кутията. Извади я и я сложи отгоре. Беше направена от дебел картон. Отвори капака и извади един патрон. Отново я прибра в чекмеджето и седна на леглото. Взе пълнителя, сложи патрона и повтори операцията в обратен ред. Един след друг зареди всички патрони. Преброи ги: десет. С рязък удар пъкна пълнителя в дръжката на пистолета, скри го под възглавницата и погледна през отворения прозорец. Между тъмните сгради се виждаше късче тъмно небе.

Мъжът погледна ръчния си часовник. Опъна се на леглото и протегна крака. Извади от джоба на ризата запалка и пакет цигари. Запали една и остави пакета и запалката до възглавницата.

Обърна се на една страна, пресегна се и загаси малката лампа със зелен абажур, която стоеше върху нощната масичка до леглото.

Стаята потъна в мрак. Блестеше само огънчето на цигарата, която бавно догаряше.

0 ЧАСЪТ И 25 МИНУТИ.

Голямата масивна тъмносива врата се откряна.

— Вие ли сте, лейтенанте? — чу се отвътре й Роман позна хрипливия глас, който му се беше обадил преди половин час.

— Да, аз съм.

Вратата се отвори широко и лейтенантът видя пред себе си снажен около петдесетгодишен негър. Мъжът малко се учуди, когато видя двама души.

— Заповядайте, седнете.

В големия старинен хол имаше два фотьойла от лъскаво тъмно дърво. В единия ъгъл бе поставена боядисана в бяло масичка, а върху нея — единствената запалена лампа в къщата.

Роман и Сиера седнаха на канапето, а домакинът примъкна до тях един люлеещ се стол. Сержантът извади касетофон и го включи. Лавигне го забеляза, погледна го в очите, после наведе поглед и накрая се обърна към Роман:

— Извинете, че ви накарах по това време да дойдете в Бехукал — каза някак виновно, — но имам да ви кажа нещо много важно.

Замълча. За част от секундата малките му очи се спряха на касетофона, но после отново погледнаха Роман:

— Казвам се Лавигне. Максимо Лавигне. Работя в автостопанството и бях най-добрият приятел на Ерасмо Суаснабар.

Отново замълча. Обърна глава и погледна тъмния коридор.

— Можете да си представите колко ме разстрои смъртта му — продължи с поглед, втренчен в мрака.

Бавно обърна глава и Роман видя очите му: помръкнали, зачервени.

— Той не заслужаваше такава смърт.

Гласът му леко трепереше.

— Беше истински мъж, лейтенанте. Революционер още от времето на Гитерас.^[1]

Лавигне се наведе напред, протегна ръка и взе от масата недопушена пура. Драсна клечка и я запали. Роман го следеше с

огромен интерес. Лавигне отново заговори:

— Смъртта му безкрайно ме учуди. И най-вече начинът, по който са го убили.

Роман видя лицето му през гъстите кълба дим и му се стори, че на него е изписана омраза. Димът се разсея. Лавигне отново дръпна от пурата.

— Издебнали са го, лейтенанте, заблудили са го. Сигурен съм.

Гласът му трепереше от болка и омраза и Роман разбра, че не се е излъгал.

Лавигне нервно захапа пурата.

— От малък си играеше със смъртта — продължи. — Малко хора в автостопанството знаят колко пъти се е срещал със смъртта очи в очи. Още през трийсетте години.

Роман понечи да го попита нещо, но си даде сметка, че Лавигне още не е дошъл до същността на разказа си, че се върти около това, което иска да разкаже.

— Деня, в който убиха Ерасмо, същата нощ, аз останах в автостопанството до късно — продължи Лавигне. — Дежурството на Ерасмо започваше в десет, но той винаги идваше по-рано — между девет и петнадесет и девет и половина.

Очите на Лавигне отново потърсиха оная неопределена точка в тъмния коридор.

— Винаги идваше по това време — продължи някак отнесено и без да поглежда Роман. — Вървеше бавно и както обикновено с кучето си.

— Вие видяхте ли го онази нощ? — попита Роман.

Мъжът го погледна и лейтенантът забеляза, че очите му са зачервени.

— Да, да. Видях го — отвърна, облегна се назад и поднесе пурата към устните си. — Дойде някъде към девет и петнайсет — девет и двайсет. Аз бях на паркинга и работех по един от камионите, който на другия ден щеше да пътува.

— А не видяхте ли другаря, който е бил дежурен до десет часа?

— Видях го — уверено каза Лавигне. — Роке — един от шофьорите.

Роман запали цигара. Опита се да подреди отново всичко, което Роке бе казал на диспечера Катала.

— Но той не ви е видял. Каза, че там бил един от механиците. Вие механик ли сте?

— Да. Механик съм — отвърна Лавигне. — Аз обаче го видях. От работилницата отидох на паркинга и го видях, че е в будката и говори по телефона, но не му се обадох. Дори го видях, като си тръгна. Но той може и да не ме е забелязал.

— Роке разбрал, че някой от механиците работи на паркинга, надникнал между машините и видял някакъв мъж под един от камионите, но бил доста далеко и не го разпознал.

Лавигне изпусна облак дим.

— Това бях аз.

— Онази нощ разговаряхте ли със Суаснабар?

— Разбира се — каза Лавигне. — Разбира се.

Пурата му беше угаснала. Той я остави в пепелника.

— Ерасмо дойде при мене. Разбрал, че на паркинга има някой, и решил да види кой е.

— За какво си говорихте? — попита Роман.

— Ами — махна с ръка — за бейзбол, за времето. Не помня. Нищо съществено...

Роман искаше да чуе по-точен отговор.

— Нищо особено? — каза. — Нищо свързано с това, което се е случило после, така ли?

— Именно — отвърна Лавигне. — Вижте сега — аз проверявах болтовете на колелата на един камион, който беше съвсем близо до будката. Мисля, че това беше последното, което свърших тогава. Ерасмо седеше на вратата и си говорехме. После ми даде глътка кафе и след това си тръгнах.

— Към колко часа? — попита Роман.

— Някъде към десет.

Роман угаси цигарата в пепелника.

— Лавигне — погледна го право в очите, — още не сте казали това, за което ме извикахте. Чакам.

Лавигне стана, направи няколко нерешителни крачки из хола, проследен от погледите на Сиера и Роман. После бавно, много бавно седна на люлеещия се стол. Въздъхна дълбоко, вдигна глава и погледна решително Роман:

— Имате право, лейтенанте, още не съм ви го казал. Работата е в това, че когато аз си тръгнах — към десет, — в автостопанството остана още един човек.

— Кой? Кой остана? — попита Роман.

— Кадровикът Лабрада.

За миг лицето на Роман помръкна.

— Сигурен ли сте? Видяхте ли го?

— Не го видях — Лавигне кършеше ръце, — но беше там. Сигурен съм. В кабинета му светеше, а на излизане видях колата му пред автостопанството.

— Това не е достатъчно основание — прикани го лейтенантът.

Лавигне не издържа:

— Вижте какво, тоя тип е един мошеник! И Ерасмо го знаеше! И Лабрада знаеше, че Ерасмо знае!

Роман разбра, че най-последно бяха дошли до същността на проблема. Запали нова цигара.

— Какво искате да кажете, Лавигне?

Мъжът взе угарката от пепелника и я ухапа, без да я пали. Беше напрегнат, нервен.

— Лабрада изнася части от автостопанството и ги използва за лични нужди. Не знам какво точно, но една нощ Ерасмо го хванал.

— Как така? — попита Роман.

— Ами той и друг път го бил виждал, но нищо не му казвал. Добре, ама тоя път не издържал. Ерасмо не си поплюваше. Лабрада излизал от склада с някакъв кашон и Ерасмо му казал две сладки думи. Казал му, че не може така да изнася части. Лабрада побеснял и отвърнал, че той е шефът тук и че не счита за нужно да дава обяснения на някакъв си нахален пазач. Тогаваше Суаснабар отвърнал, че щом така мисли, да изнася части през деня, но не и през нощта, защото отговорността ще падне върху него. Лабрада съвсем побеснял, но не изнесъл частите.

— Кога е станало това, Лавигне, и вие откъде знаете? — попита Роман и дръпна дълбоко от цигарата.

— Било е преди два-три месеца. Сам Ерасмо ми разказа.

Направи пауза и продължи гордо.

— Мисля, че съм единственият в автостопанството, с когото Ерасмо споделяше.

Сиера обърна касетата бързо и ловко, възползвайки се от това, че Лавигне замълча. Очите му отново се спряха на касетофона. Запали пура. Но Роман го следеше — Лавигне за трети път бе погледнал касетофончето на Сиера.

Сиера вдигна очи към мъжа, който отново заговори:

— Ерасмо и преди го е виждал, но този път Лабрада прекалил и Ерасмо не се сдържал. Оттогава отношенията им се обтегнаха, въпреки че Лабрада се опитваше да спечели благоразположението на Ерасмо.

— Как? — попита Роман.

— Отново започна да го поздравява. А преди по-малко от две седмици Ерасмо има разправия с един от шофьорите — Фело Карденас. Безотговорен тип, безделник. Ерасмо не можеше да го понася.

— Да, знаем го... — прекъсна го Роман. — И за разправията — също.

— Та значи повечето хора от автостопанството знаеха, че Фело използва камиона за лични нужди. На мен ми се струваше странно, че Лабрада не знае, защото той навсякъде си пъха носа. Знаете ли — смени тона Карбонел, — директорът е нов и още няма опит. Лабрада е старо куче и прави така, че той да командува парада.

Пурата на Лавигне отново бе изгаснала. Сложи я в пепелника и продължи:

— Както ви казах, Лабрада извикал Ерасмо и му казал, че е научил за инцидента с Фело, че е постъпил много правилно и трябва да представи обвинението пред Работническия съвет, а той ще го подкрепи. Личи си, че ей толкова не е познавал Ерасмо — показва върха на показалеца си.

— Какво искате да кажете с това? — намеси се Сиера и се облегна на канапето.

— Вижте какво — каза Лавигне, — Ерасмо не обичаше такива неща. Беше истински мъж, с характер. Може би ако Лабрада беше друг тип човек, Ерасмо щеше да обвини Фело, но не пожела да играе по гайдата на оня тип. Помня, че ми каза: „Та той е по-голям престъпник от Фело“.

От тъмния коридор се появи около четиридесетгодишна мулатка по пенъар. Присвиваше очи, сякаш току-що се е събудила.

— Максимо, случило ли се е нещо? — погледна учудена мъжете в униформи.

— Нищо — отвърна Лавигне. — Говорим с другарите за Ерасмо. Върви да спиш. И аз идвам след малко.

— Добре — промълви жената. — Лека нощ.

Мулатката се отдалечи към дъното на къщата. В мига, в който Роман загаси цигарата в пепелника, Лавигне се наведе напред.

— Лейтенанте — каза съвсем тихо, — Ерасмо имаше намерение да говори с Карбонел за Лабрада. Искаше да му разкаже всичко и съм сигурен, че щеше да го направи, ако не го бяха убили.

Роман го погледна.

— Знаеше ли някой друг за това, освен вас? Лабрада знаеше ли?

Лавигне се замисли.

— Струва ми се, че не — каза след няколко секунди. — Но кой знае...

— Лавигне, да сте оставяли вчера угарка от пура на паркинга на автостопанството?

Механикът го изгледа учудено. Може би това беше въпросът, който най-малко очакваше в тоя момент.

— Възможно е. Аз пуша много и както виждате, пури.

Роман взе чантата си, отвори я и извади от нея жълтия плик, в който Сиера бе прибрал предметите, намерени на паркинга. Извади кибритената кутийка на бели и сини квадратчета. Показа я на Лавигне и го попита:

— Ваша ли е?

Механикът понечи да я вземе, но Роман леко се дръпна. Тогава видя едно голямо „Л“, написано с химикалка. Погледна Роман, който, без да продума, я отвори и видя вътре две бели таблетки.

— Не — каза и взе от масата съвсем същата кутийка, но без „Л“. Отвори я, драсна една клечка и запали пурата си. — Не е моя. Сигурен съм.

Лейтенантът отново прибра кутийката.

— Какви бяха отношенията между Суаснабар и Тео Гомес? — попита сержантът. — Ерасмо говорил ли ви е за него?

Лавигне се поколеба няколко секунди, докато превключи на новата тема, към която премина Сиера.

— Момчето е отскоро в автостопанството. Не мога да кажа, че е приятел на Ерасмо, но мисля, че му допадна.

— Кой на кого е допаднал? — попита Роман.

— Тео на Суаснабар — уточни Лавигне. — Поне аз така си мисля. Ерасмо никога не ми го е казвал, но на няколко пъти спомена за Тео и ми се струва, че говореше за него със симпатия.

— Но какво по-точно каза? — настоя Роман.

— Нищо особено — опита да се поясни Лавигне. — Незначителни работи: че е докарал камиона, че не му било добре една вечер, ей такива неща. Но тонът, с който го казваше, ме кара да мисля, че му допаднаше.

Роман погледна Сиера и стана. Сержантът спря касетофона, който Лавигне отново гледаше.

— Има ли още нещо? — попита го Роман.

Механикът вдигна глава и го погледна.

Роман се вцепени: Лавигне лекичко се усмихваше.

— Извинете — каза и се почеса по главата, — не би ли могло...

Посочи касетофона.

— Какво? — попита Роман заинтригуван.

— Не би ли могло да се чуя мъничко? Никога не съм слушал гласа си на такова нещо!

Роман и Сиера се спогледаха и избухнаха в смях.

Половин час по-късно фолксвагенът летеше към Хавана.

— Как ви се струва всичко това? — попита Сиера.

Роман му отговори, без да отделя очи от тъмната мокра лента на шосето, която се разстилаше пред него.

— Мисля, че разговорът беше много полезен, безкрайно полезен.

Сиера понечи да възрази, но чу гласа на лейтенанта, който каза: „Сиера...“, и млъкна. Остави изречението недовършено и внезапно спря колата. Сержантът видя как Роман навива волана и подкара много бързо, отново към Бехукал.

Пристигнаха скоро. Лейтенантът слезе точно пред вратата на автостопанството, поздрави войника, който беше на пост, и влезе.

Духаше студен вятър и Сиера закопча догоре куртката си. На паркинга имаше седем-осем камиона. Отидоха до първия. Роман потърси сандъка с инструментите и го отвори без затруднение. Порови

известно време. После затвори капака, отиде до следващия камион и повтори операцията.

— Нищо — промърмори. — Сиера, помогни ми да прегледаме останалите, да видим дали няма да намерим нещо. Ако някъде има катинар — разбий го. Утре ще се извиним на другарите.

— Желязото ли, лейтенанте? — попита сержантът.

— Желязото — отвърна Роман и бутна назад фуражката си. — Действуй.

Търсиха щателно в продължение на петнадесет минути, но не намериха нищо. Не се наложи да разбиват катинари.

Без да отрони дума, Роман се отправи към вратата. Излезе, без да поздрави постовия.

Качиха се в колата. Запали мотора и потеглиха.

На шосето вятърът беше още по-силен, но нито един от двамата не вдигна стъклото на прозореца. Сиера гледаше небето, което се проясняваше и тук-таме блещукаха звезди. Студеният вятър лъхна в лицето му.

— Може да е в някой от другите камиони — обърна се към Роман.

— Възможно е — каза лейтенантът и го погледна. — Ще те закарам до вас. Поспи малко и утре ела рано. Аз ще се опъна в кабинета.

Сиера беше готов да му каже, че ще е по-добре и той да се прибере вкъщи, но замълча. Отново погледна през прозореца и усети на лицето си студения нощен вятър.

[1] Антонио Гитерас — виден кубински политик и общественик от тридесетте години, активен участник в борбата против диктатурите на Мачадо и Батиста. Б.пр. ↑

5 ЧАСЪТ И 25 МИНУТИ.

Сантяго беше щастлив. Съмваше, а на дъното на лодката му се бяха натрупали осем-девет средноголеми рабирубии^[1] и две разкошни парго — много повече, отколкото се надяваше да улови в едно такова мрачно утро.

Макар че беше доволен, реши да хвърли още един-два пъти въдицата. Дебелите му загрубели пръсти нанизаха стръвта — перка от змиорка, а сините му очи гледаха в далечината блещукащите светлинки на Санта Фе.

Морето беше неспокойно, студено. Вълните се блъскаха в борда на лодката, но Сантяго познаваше по-добре от всеки друг пулса на морето и знаеше, че трябва да му се подчини. Затова остави лодката на волята на вълните. Тя се залюля като крехко стъбло под напора на вятъра.

Развиделяваше се, но слънцето не бе изгряло. Само едва видимо сияние, което се разтваряше като ветрило на хоризонта измежду гъсти черни облаци. „Няма да мине без дъжд“ — помисли Сантяго, докато нанизваше перката на дебелата въдица. Коленичи на дъното на лодката и слабата му мускулиста ръка започна да описва кръгове над главата все по-бързо и по-бързо. В точно определен момент пусна кордата — куката падна заедно с оловото на десет-дванадесет метра от лодката.

Той завърза края на влакното за една от вилките на лодката, бръкна в торбата, която се търкаляше до босите му крака, и извади малка бутилка. Надигна я и изпи последните глътки горчиво и студено кафе, което свари в два часа — малко преди да излезе. Прибра празната бутилка в торбата и извади пакет „Вегерос“. Протегна се и взе от кърмата газовата лампа, вдигна стъклото и още преди вятърът да угаси пламъка, запали цигарата, която се беше навлажнила от пръстите му. Внимателно прибра лампата в един дървен сандък, пълен с парцали, до който лежеше уловът, хвана края на влакното и се прозина.

Цигарата изгоря бързо под напора на силния северен вятър. Сантяго хвърли във водата последната искра, останала между пръстите

му, и подръпна влакното, за да провери дали кълве, но не срещна съпротива: рибите все още не бяха усетили примамката.

Тогава го видя.

На петнадесет метра от носа на лодката Сантяго видя някакъв тъмен предмет, който се носеше към брега.

Въпреки шестдесетте си години рибарят имаше зорки очи. Очи на морски човек, които бързо различават плаващия дънер от акулата. Но това, което виждаха малките му сини очи, не беше нито дънер, нито акула.

Без да си даде сметка, пръстите му се разтвориха и влакното стремително се понесе към дъното. Пресъхналите му напукани устни започнаха леко да треперят. Примигна няколко пъти, сякаш за да прогони видението. Но то не изчезна.

Беше подпухнал труп на мъж.

[1] Вид риба. Б.пр. ↑

7 ЧАСЪТ СУТРИНТА.

Роман се наведе над тялото, което лежеше на една от носилките под дърветата, на двадесет-тридесет метра от брега. Спомни си трупа на Ерасмо Суаснабар, който бе видял преди двадесет и четири часа, макар че тялото на това момче никак не приличаше на неговото. Затова пък приличаше като две капки вода на този, когото лейтенантът упорито търсеше вече два дни. Приличаше също на снимките, които Роман бе видял. Нямаше никакво съмнение: това беше трупът на Теодоро Гомес. В риза на черни и сини карета и панталон таки, но бос. Роман вдигна глава и погледна съдебния лекар.

— По всяка вероятност е умрял снощи, между осем и десет часа приблизително. Както виждате, простреляли са го в теменната област.

Лекарят се наведе и внимателно завъртя безжизнената глава на Тео Гомес. Роман видя над тила отвор с диаметър три-четири дюйма, опасан от засъхнала черна кръв. Сиера и Кабада също се приближиха, за да погледнат.

— Изходно отверстие няма — каза лекарят, — тъй че куршумът би трябвало да е вътре. По начина, по който е стреляно, предполагам, че е заседнал в мастоидната област зад ухото. Освен това погледнете, лейтенанте — лекарят посочи темето. — Ударили са го, преди да го убият. Вероятно, когато са го застреляли, вече е бил в безсъзнание.

Роман запали цигара и си спомни жестокия удар на черепа на Ерасмо Суаснабар.

— Възможно ли е да е бил мъртъв? — попита той.

— Не, лейтенанте, невъзможно е — отвърна съдебният лекар. — Погледнете: има само кръвоизлив. Черепът не е хлътнал. Ударили са го с тояга или с кол, но не смъртоносно.

Роман дръпна от цигарата и я хвърли. Лекарят се изправи.

— Докторе, кога ще бъдат готови резултатите от аутопсията?

— По обед. Ще ги изпратя в кабинета ви.

Кабада изпразни джобовете на Тео Гомес и грижливо прибра съдържанието им в найлонов плик. Дойдоха двама санитарии и вдигнаха носилката.

Докато вървяха към линейката мълчаливи и вкочанявали от студ, Сиера направи знак на един служител, който стоеше до фолксвагена на Роман заедно с някакъв възрастен човек. Двамата мъже се приближиха. Санитарите качиха носилката в линейката.

— Лейтенанте — каза Сиера и посочи възрастния, който тъжно гледаше трупа на младежа, — това е рибарят, който го е открил.

Роман му подаде ръка. Човекът беше много впечатлен и развълнуван, но отговори ясно на малкото въпроси, които му зададе лейтенантът.

След десет минути мястото опустя. Линейката и двете патрулни коли отпътуваха. Роман, Сиера и Кабада се качиха във фолксвагена.

Нито един от тримата не продума до плажа в Марианао. Колата зави покрай ротондата „Ла естрея“ и полетя по Кинта авенида.

— Това е жестоко престъпление — внезапно каза Сиера.

Роман несъзнателно стисна кормилото и промълви:

— Да, Сиера, престъпление на безскрупулен убиец.

Сиера и Кабада усетиха, че гласът на лейтенанта потрепера от възмущение.

— И сега какво ще правим? — попита Сиера.

— Това убийство доста променя нещата — каза Роман след кратко мълчание. — Мисля, че единственото, което можем да направим, е да намерим оня тип — Ястреба, — за когото ми разказа приятелят, по-точно бившият приятел на Тео — Раул Трухильо. Той е единственият, за когото знаем, че е бил свързан с Тео Гомес.

— Да, това е единствената следа, по която можем да тръгнем — съгласи се Сиера — Всъщност какво знаем за него?

— Че е към двадесет и пет годишен. Мулат, слаб, но як. Навърта се по „Прадо“, около кино „Фаусто“.

— На ъгъла на „Прадо“ и „Колон“ — уточни Кабада.

— Казват му Ястреба и не е изключено да става дума за престъпник.

Роман ухапа една цигара, но не я запали:

— Сиера, поискай допълнителни сведения от отдела за идентификация, да видим дали е регистриран. А ти, Кабада, го потърси по „Прадо“. Вземи толкова хора, колкото са ти необходими.

Фолксвагенът се гмурна стремително в тунела и излезе на „Калсада“. Червеният светофар на 12-та улица ги спря. Сиера гледаше

през стъклото как вятърът гони листа и хартийки по тротоара.

— А вие? — обърна се внезапно към Роман. — Какво ще правите?

Роман го погледна учудено, но не отговори веднага.

— Последното нещо, което бих искал — промърмори накрая. — Отивам при майката на Тео Гомес.

В същия миг светна зелено.

9 ЧАСЪТ И 10 МИНУТИ СУТРИНТА.

Нелсон Бареро вървеше по „Прадо“ съвсем бавно. Току-що пресече „Нептуно“ и погледна един от черните лъвове, които мълчаливо ръмжаха в началото на булеварда.

По пейките бяха насядали хора. Различни хора, по различни причини. Старци, седнали на припек. Или на хладина, или просто дошли да си поприказват с някой познат, на когото също му е скучно. Жени, които чакат да отворят близкия магазин, за да си напазаруват. Мъжът, който се оглежда нетърпеливо за жената, която все не идва. Другият, който отдавна чака да стане десет. И, разбира се, такива, които едва ли биха си признали защо са тук. Какво може да знае той? Единственото сигурно е, че те са тук и той трябва да ги използва. Трябва да намери човека, когото търси. „Казват му Ястреба. Мулат. Към двадесет и пет годишен, слаб, но як. Мотае се по «Прадо» около кино «Фаусто». Това беше всичко. Но киното не работи и няма никой, освен тези хора, насядали по парапета и на скамейките — всеки със задачите си, всеки с грижите си. «Игла в купа сено» — помисли си Нелсон Бареро — и трябва да я намеря.“

На ъгъла на „Виртудес“ видя стар мулат, който бавно пушеше пура. По всичко личеше, че не чака никого. Сякаш открай време стоеше там и щеше да остане завинаги. Гледаше хората, които минават, но без особен интерес. Нелсон Бареро се приближи към него с безгрижен вид.

— Здравсти, шефе. Да познаваш случайно един мулат по прякор Ястреба?

Мъжът си дръпна от пурата и го изгледа.

— Ястреба? Не, не го познавам.

Нелсон Бареро настоя.

— Абе търся го за една работа, та ми казаха, че се навъртал наоколо — тука, по „Прадо“...

— Толкова народ се мъкне тука... Познавам много хора — от двадесет години живея ей там, като свиеш, ама Ястреба, да ти кажа право, не го знам.

— Е, здраве да е — отвърна Нелсон. — Продължавам надолу, па дано го открия.

Тръгна отново. Ядоса се, че не успя, макар да знаеше, че е почти невъзможно да го открие от първия опит. Но го беше яд, защото съвсем не искаше цяло „Прадо“ да разбере, че търсят някого. Ястреба сигурно не е вчерашен и едно настойчиво търсене би го поставило нащрек. Ако вече не е нащрек. Пресече „Трокадеро“. На една пейка седеше слаб мъж с очила и четеше някакво списание. На Нелсон му хрумна да се обърне към него, но човекът четеше така вгълбено, че се отказа. По средата на пряката спря група младежи.

— Ястреба ли? Не, не познаваме никакъв Ястреб.

Още много пъти чу същия отговор. Докато хлътна в кафенето. „Тук и никъде другаде“ — каза си. Цедяха кафето и пред тезгяха се беше образувала опашка, която чакаше да започнат да продават. Нелсон Бареро отиде направо при продавача. Зададе му същия въпрос, но се обади първият от опашката:

— Аа, за Двайсетачката ли питаш? Той непрекъснато кисне тука. Само че никой не го знае като Ястреба, а му викат Двайсетачката, или Двайсет песос... Знам предишния му прякор, понеже съм от „Серо“ и го познавам отдавна. Странно, че още не се е изтърсил, ама ти го почакай — всеки момент ще се домъкне.

11 ЧАСЪТ И 45 МИНУТИ СЛЕДОБЕД.

Вратата се отвори и сержант Кабада видя пред себе си светлокоса петдесетгодишна жена, която го погледна дружелюбно.

— Добър ден.

— Добър ден — усмихна се Кабада. — Вкъщи ли е професор де Пино?

— Да, тук е. А вие откъде сте?

— От следствено — техническия отдел — каза сержантът и показва картата си. — Трябва да се срещна с него.

— Разбирам — кимна жената. — Заповядайте.

Кабада влезе в светъл и просторен хол с висок таван.

— Седнете, моля.

Жената изчезна зад някаква тежка завеса и сержантът се настани в едно от трите големи черни кожени кресла, които ограждаха малка масичка. Погледът му се плъзна по стените, покрити с картини, по големите лавици на които бяха наредени безброй книги. Вниманието му привлече една картина в ярки цветове: върху наситен зелен фон — гола жена, чието тяло бе сякаш от живак. Отдясно на картината имаше друга, на която бе нарисуван петел (или по-скоро различни петна, които напомняха петел). По-нагоре висеше платно с камбанария. „Кой знае колко тежи тая картина“ — помисли си сержантът, защото художникът бе изстискал толкова туби, че върху платното се бе образувал грапав трисантиметров слой.

Всъщност Кабада не разбираше много от живопис. Но затова пък обичаше да чете. Беше на четиридесет години и до 1963, когато постъпи в министерството, работеше като линотипер. Професията му вдъхна любов към книгите. Предпочиташе исторически, военни мемоари, хроники, биографии.

Стана и отиде до една от етажерките. Откри с радост биографията на Ленин от Уолтър, която бе чел, и „Наполеон“ на Тарле, която преди години изгълта с голямо удоволствие. Премести поглед върху другите книги, чиито заглавия не му говореха почти нищо: „Разграничаването“ (следваше безкрайно дълго подзаглавие), „Критика

на вкуса“, „Нова наука“... На съседния рафт сержантът видя книги на английски, френски, италиански и два дебели тома с произведения на Хосе Марти. Имаше и десетки книги с удължен формат, които (ако се съди по заглавията) бяха криминални романи: „Четири фалшиви оръжия“, „Случаят Ла Канария“, „Кървава жертва“, „Пощальонът звъни два пъти“, „Убийство в Ориент — експрес“, „Неделна загадка“, „Целувка и кама“... Чу стъпки зад гърба си.

Обърна се и видя мъж, прехвърлил шейсетте — висок, румен, със снежнобели коси.

— Добър ден — обърна се към Кабада и му подаде слабата си мека ръка с дълги пръсти, която сержантът стисна. Посочи един от рафтовете и се усмихна широко: — Интересувате ли се? — И без да дочака отговора, добави: — Гледайте, гледайте, не се притеснявайте.

— С най-голямо удоволствие — усмихна се от своя страна Кабада, — но за съжаление нямам време. Вие сте професор дел Пино, нали?

— На вашите услуги. Но защо не седнете?

Последните думи бяха произнесени с приятелски укор. Кабада се върна в креслото, в което седеше, преди да отиде при книгите, а дел Пино се разположи срещу него.

Аугусто дел Пино имаше лице с фини черти. Не беше дебел, но двойната брадичка го правеше по-едър. Очите му — малки, сини, игриви. Редките му мустаци бяха почти толкова бели, колкото косата, Кабада си помисли, че белите коси на доктора контрастират със снажната осанка. Но вниманието му привлече преди всичко усмивката, неизменната усмивка на Аугусто дел Пино — професор по литература, истински капацитет в тази област. Беше написал много книги, които сержантът не познаваше. Малкото свободно време, с което разполагаше, посвещаваеше на книгите, свързани с професията и учебните кръжоци. Но дори и да имаше повече време, Кабада би предпочел някоя дебела книга за Втората световна война пред най-доброто теоретично изследване върху поезията. А освен това Кабада не беше тук заради литературата. Дойде, защото дел Пино бе председател на кварталния Комитет за защита на революцията.

— Слушам ви — каза професорът.

В този миг влезе жената, която отвори на Кабада. Носеше поднос с две разкошни порцеланови чашки.

— Глътка кафе?

Сержантът и професорът взеха чашките с усмивка, а жената се оттегли. Дел Пино бавно отпиваше от кафето, докато Кабада набързо изгълта своето и остави празната чашка на масичката. Извади пакет „Вегерос“ и предложи на дел Пино, който отказа любезно:

— Благодаря, не пуша.

Докато Кабада палеше цигарата си, дел Пино допи кафето.

— Е? — подкани той сержанта.

Кабада започна бавно:

— Професоре, необходими са ни сведения за един човек, който се навърта в този район — по „Прадо“ и „Колон“.

— Аха — промълви дел Пино, който слушаше внимателно.

— Става дума за един мулат на двадесет и пет години или може би малко повече. Викат му Ястреба, но е по-вероятно тук да го знаят като Двайсетачката.

Дел Пино се усмихна, когато чу прякорите.

— Търсим го в архивите — продължи сержантът, — но засега нямаме нищо сигурно. Затова е много важно какво ще ни кажете.

Усмивката изчезна от лицето на професора.

— Двайсетачката... — промърмори.

Внезапно стана и без да промълви дума, отиде до голяма маса в един от ъглите на хола. Взе някакъв бележник и прелиствайки го, тръгна към креслото си.

— Ето — усмихна се и седна. — Тези сведения ми ги даде преди около две седмици отговорникът за дежурствата.

— Слушам ви, професоре подкани го Кабада и на свой ред извади бележник.

Дел Пино прелисти няколко страници.

— Да — каза накрая. — Прякорът му е Двайсетачката.

Вдигна очи и се усмихна на Кабада:

— Сержанте, замисляли ли сте се защо го наричат така?

Кабада се изненада, защото въпросът беше неочакван. Но веднага се усмихна и отвърна:

— Сигурно непрекъснато се хвали, че има двасет песос в джоба.

— И аз така си мислех — каза весело дел Пино. — Нашата страна е невероятна. Фантазията на хората е безгранична. Помня как...

Но нека не се отклоняваме от темата. Работата е в това, че този тип си има проблеми с една сеньора от квартала — Инес Ривера, която живее зад ъгъла, на „Консуладо“. Жената твърди, че ѝ е откраднал портмоне със седем песос, което тя оставила на щанда на хлебарницата.

Дел Пино се засмя.

— Какво ще кажете, сержанте? Виждате ли що за Двайсетачка е?

— А жената подаде ли жалба? — попита Кабада.

— Не пожела — отвърна разочаровано професорът. — Тоя тип е престъпник, две мнения няма. Инес е стара, прехвърлила е седемдесетте и живее сама. Уплашила се е. А може и да я е заплашил. Знаем ли? Честно казано, не бих се учудил...

Кабада пишеше в бележника си.

— Значи Двайсетачката се навърта наоколо — каза, без да вдигне поглед. При всяка дума цигарата подскачаше в устните му.

— Доста често — отвърна дел Пино. — Ако искате, мога да ви заведа при тази сеньора...

— Не — Кабада дръпна за последен път и загаси цигарата в пепелника. — Ако наистина се страхува, ще се изплаши още повече. Ще гледаме да се оправим без нейна помощ. Искам да поговоря с отговорника за дежурствата...

— Там е работата, че Саинс не е в Хавана — прекъсна го някак виновно домакинът. — Замина за Вуелтас при роднините на жена си.

— Помислете още малко — каза Кабада. — Помъчете се да си припомните още нещо, което би могло да ни бъде от полза.

Дел Пино се замисли. Внезапно вдигна глава и се усмихна:

— Майка му стара, сетих се! Помня, че Саинс... Каза ми го просто така... Каза, че на тоя тип му липсвал пръст на едната ръка. Да, много добре си спомням. Саинс ми рече: „А му липсва един пръст. Ти представяш ли си, ако си ги имаше всичките — щеше да остави горката Инес без пукната пара...“ Явно е много бърз в ръцете.

— Това вече е нещо — Кабада беше доволен. — Може да се окаже много ценно сведение.

Сержантът за последен път записа нещо в бележника, затвори го и го пхна в джоба си. Изправи се.

— Много ви благодаря — обърна се към професора, който също стана. — Мисля, че няма да се наложи да ви безпокоя втори път.

Дел Пино махна с ръка и посочи един от рафтовете:

— Струва ми се, че ви заварих да разглеждате криминалните романи. Или може би греша?

— Да — каза някак виновно Кабада. — Просто...

— Имам великолепни книги — прекъсна го дел Пино и извади един том. — Чели ли сте това? „Тайната на жълтата стая“ от Леру... Но ето тази... — дел Пино отново се обърна към библиотеката.

— Не ги обичам много — каза смутено сержантът.

Професорът го изгледа смаян.

— Не обичате да четете криминални романи? — живите му сини очи искряха от изумление.

— Не — промълви Кабада.

— Но, сержанте, това е невъзможно. Просто е невероятно. Човек от XX век, който не обича криминални романи. И на всичкото отгоре — полицаи!

Дел Пино се разсмя звънко и чистосърдечно.

— Може би точно затова — засмя се Кабада.

— Момче — домакинът внезапно стана сериозен, — на тебе наистина ли не ти харесват?

Професорът говореше така, сякаш Кабада бе признал нещо недопустимо и трябваше да му се даде възможност да се поправи.

Сержантът го гледаше със симпатия. „Приятен човек е. Личи си, че обича да приказва“ — помисли.

— Има хора, които не си признават, че обичат този жанр, защото го считат за низш. Но те са много малко. Вече почти никой не се срамува да чете криминални романи — каза професорът уверено.

— Не че се срамувам — усмихна се Кабада. — Просто не обичам такива книги.

— Това е парадоксално — усмихна се на свой ред дел Пино. — Всъщност — не чак толкова.

Професорът отново прекоси хола. Кабада наистина хареса този разговорлив, жизнен, приветлив човек. Но той бързаше. Трябваше веднага да предаде сведенията, които му даде дел Пино. И докато тиктакането на часовника пронизваше неговото съзнание, за професора сякаш времето не съществуваше.

— Един писател — започна дел Пино, докато се ровеше из книгите и очевидно търсеше нещо — е разделил населението на земята на четири групи: престъпници, жертви на престъпници, детективи и

читатели на криминални романи. И твърди, освен това, че най-многобройна е четвъртата група и че благодарение на нея съществуват останалите три.

Кабада се разсмя от все сърце.

— Но вие, драги ми сержанте, спадате към третата група.

Професорът извади някаква книга с оранжева обложка и се върна при фотойла. Седна и погледна Кабада.

— Седнете за минута.

Кабада понечи да откаже, но седна, въпреки че бързаше. От една страна — беше му неудобно и не искаше да обиди дел Пино, от друга — думите на професора го бяха заинтригували.

— Макар да не ти харесват криминалните романи... Или по-скоро точно поради тая причина сигурно си прочел някой и друг, за да мислиш така. Нали? — професорът започна да прелиства книгата.

— Разбира се — отвърна Кабада.

— Кои? — попита дел Пино.

— Истината е, че не са много — отвърна бавно сержантът и напрегна паметта си. — На младини четох приключенията на Шерлок Холмс и Ник Картър... После. Няколко книги за Пери Мейсън и две-три за Фило Венс — детективът, който знае всичко... Но след като се сблъсках с престъпния свят, тези романи ми се струват абсолютна глупост, която няма нищо общо с действителността.

Докато говореше, Кабада извади цигара, запали я и добави категорично:

— Това е, професоре.

— Това, което казваш, е много интересно — каза Пино, който го слушаше с голямо внимание. — Един критик твърди нещо подобно. Казва, че криминалният роман има толкова общо с работата на полицията, колкото пасторалните романи със средновековната икономика — т.е. нищо общо.

Замълча. Кабада си помисли, че дел Пино сигурно е изключителен преподавател. Отново се чу приятният тембър на професора, който жестикулираше:

— Но мисля, че това не е съвсем вярно. Криминалният роман взима много неща от живота, но това е литература в края на краищата. Това, за което разказва, не се е случило в действителност, макар че би могло. Има романи, които са като главоблъсканици, като логически

задачи. „Роман — проблем“, както им казват. Такива са на Агата Кристи, на Ван Дайн — създателя на Фило Венс.

— Тоя тип е непоносим — не се сдържа Кабада. — Превежда от гръцки, разбира от мумии...

Дел Пино отново се разсмя, а и Кабада не се сдържа.

— Вярно е, че детективите в тези „логически“ романи са възплъщение на самата логика — каза дел Пино през смях. — Но понякога логиката е далеко от действителността и затова такива произведения се оказват... измишльотина, ако мога така да се изразя. Макар че според мен развиват способностите ни за дедукция... „Сивото ни вещество“, както казва Еркюл Поаро. Тези романи винаги те навеждат на куп размишления...

Кабада си дръпна от цигарата.

— Дразня се, професоре, че това, което става в романите, никога не става в живота. Пък и описаните случки са все едни и същи.

— Какви например? — попита дел Пино.

— Ами има няколко варианта: идеалното престъпление, което се проваля заради някаква случайност, заключената отвътре стая, в която е извършено убийство, престъпникът, който се завръща на местопрестъплението...

Дел Пино го прекъсна:

— Независимо от четирите групи, за които говорехме преди малко, истината е, че криминалният роман нямаше да съществува, ако не се извършваха престъпления... Дълга е историята на престъпленията. А някои от тях се повтарят. Случаи, от които те побиват тръпки и които са се превърнали в странстващи мотиви из криминалните романи.

— Сега пък аз ще ви попитам какво имате предвид.

Дел Пино остави книгата с оранжевата обложка на масичката и стана. Направи няколко крачки, но веднага се върна. Разхождаше се, сякаш за да подреди мислите си.

— Ще ви дам един пример — професорът внезапно погледна сержанта — Един пример за престъпника, който винаги се връща на местопрестъплението.

— Вие наистина ли вярвате в това? — опита се да скрие усмивката си Кабада.

Дел Пино се усмихна, вдигна ръце и ги отпусна.

— Какво да ти кажа? Не е задължително. В никакъв случай. Но се случва, и то доста често...

— Най-вече в криминалните романи — каза Кабада с уважение, но твърдо.

— И в живота, сержанте. Оттам са го взели писателите.

Кабада загаси цигарата.

— Извинете, професоре, но...

— Да, знам — каза дел Пино и на тънките му устни се изписа усмивка. — Не е редно да спорим за нещо, което ти знаеш много по-добре от мен.

— Не става дума за това — побърза да възрази Кабада. — Друго имах предвид. Откъде-накъде престъпникът ще се връща на местопрестъплението?

Дел Пино не отговори веднага. Разхождаше се от единия до другия край. Изражението на лицето му се променяше като на човек, който разрешава безкрайно труден проблем.

— Да започнем от най-простия случай — каза и отново седна във фотьойла. — Ще ти разкажа една история. Една невероятна, чудовищна история, която се случила в Ориенте^[1] преди години...

Вдигна очи към тавана, после погледна Кабада и сложи ръце на рамото му.

— Било извършено жестоко убийство: заклали някаква бабичка, която живеела сама, и задигнали над хиляда песос. Къщата се намирала в Сан Висенте — вилна зона близо до Сантяго де Куба. Голяма мрачна дървена къща, уединена на гол хълм на петдесетина метра от шосето.

Дел Пино се облегна назад и погледна Кабада в очите.

— Навсякъде кръв. Но нито един отпечатък от пръсти, нито един свидетел, нищо, което да помогне на следователя да открие престъпника. Но той бил изключителен следовател. Единственият истински следовател в Куба преди революцията.

Професорът замълча.

— И така, сержанте, три месеца след убийството жената отново се появила. Първо децата я видели на входа на къщата, но никой не им повярвал. Всички знаели, че там не живее никой. После някаква жена видяла мъртвата една вечер близо до шосето. А нощем в къщата тайнствено светело.

Кабада бе погълнат от разказа. Дел Пино облиза устни и продължи:

— След няколко седмици започнали да я наричат „къщата на мъртвата“. Едни казвали, че била пълна с призраци. Но недоверчивите, които в този случай се оказали с по-голямо въображение, твърдели, че нямало никакви мъртъвци и че старицата била жива.

Единственият, който знаел как стоят нещата, бил следователят Репиладо. Заложил капана и наистина една нощ престъпникът се върнал, за да се убеди, че жената е мъртва.

Професорът се усмихна. Малките му сини очи искряха от възторг:

— Представяш ли си сцената? Убиецът, който се връща заради жертвата си и се натъква на полицията. Бил е изключително добре премерен удар.

— Наистина е много интересно — съгласи се Кабада.

Дел Пино го погледна:

— С твое позволение, нека не се ограничаваме с този пример, защото той обяснява само едната страна на нещата.

Професорът потри ръце, а лицето му се сви едва доловимо. Погледът му се зарея, сякаш търсеше точните думи, за да изложи виждането си.

— Според мен има още една причина — каза накрая. — Подълбока, от психологически характер, ако щеш, която може да накара човек, който не е професионален престъпник, не е закоравял, да се върне на местопрестъплението.

Дел Пино замълча. Кабада го гледаше с жив интерес.

— Съвест — каза професорът.

Кабада понечи да каже нещо, но остави дел Пино да довърши мисълта си. Професорът се усмихна и сложи ръка върху рамото на сержанта.

— По природа хората не са лоши. Теорията на Ломброзо, която ти несъмнено познаваш отдавна, е отхвърлена. Никой не се ражда престъпник.

Кабада кимна.

— Хората стават престъпници по причини, които можем да определим като социални — продължи дел Пино. — Тук е мястото и на цяла серия сложни и деликатни обстоятелства, които могат напълно

да изкривят личността. Понякога е много трудно да ги откриеш. Често процесът е необратим. Тези обстоятелства могат да се отнесат към най-ранното детство, семейната среда и изобщо средата. Но причината за престъпността се корени в обществото.

Дел Пино кръстоса крак върху крак и приглади белите си коси.

— Достатъчно е да надникнем в статистиките, за да видим, че с всяка измината година престъпността в капиталистическите страни расте. Извършват се все повече убийства, кражби и престъпления от всякакъв характер. Очевидно там обществото превръща много хора в престъпници. Но това не означава, че с премахването на капитализма всички тези сложни и деликатни обстоятелства, които са негов плод и които поражда престъпността, ще изчезнат изведнъж. Това ще стане постепенно. Колкото по-добро става едно общество, толкова по-добри стават хората. Но пътят е дълъг.

Усмихна се.

— Знаеш ли? — професорът се наведе към Кабада. — Докато си на тази работа, докато се бориш срещу престъпленията, съществуването на криминалния роман ще бъде оправдано.

Кабада на свой ред се усмихна.

— Но вие...

— Да, отклоних се от темата — призна весело дел Пино. — Но ще видиш, че само в известен смисъл. Точно защото никой не се ражда престъпник, защото престъпникът е плод на дълъг процес на деградация. Съвсем реално е човек, който не е окончателно пропаднал, т.е. не е напълно корумпиран, да...

Дел Пино замълча. Очите му се свиха и се превърнаха в две сини точки на червендалестото му лице.

— Замислял ли си се какво става в душата на човек, извършил престъпление? При такова напрежение той е в състояние да се върне на местопрестъплението, сержанте. И още как...

Кабада се усмихна и поклати глава.

— Възможно е. Но поне на мен винаги ми се е налагало да търся престъпниците през девет земи в десета. Нито един не се върна на местопрестъплението.

Дел Пино се засмя.

— Вие сте непоправим реалист, сержанте — пресегна се към масичката и взе оранжевата книга. — Затова ще ви дам да я прочетете.

Професорът размаха книгата.

— Това е нещо по-различно — настоя. — Тук няма фокуси. Тук е самият живот такъв, какъвто е. Или какъвто би могъл да бъде — все пак това е литература. Сигурен съм...

Кабада стеснително поклати глава.

— Но как ще взема ваша книга?

— Давам ти я да я прочетеш — усмихна се дел Пино.

— Но аз не знам кога... — започна сержантът.

— Няма значение — прекъсна го категорично дел Пино. — Ще ми я върнеш, когато можеш. Няма какво да бързаш.

Кабада не отговори. Усмихна се, взе книгата, сбогува се и излезе от хола. „Изключителен човек“ — помисли си и се засмя, защото усети, че го е заразил стилът на професора. Седна в колата и остави книгата на седалката. Прочете заглавието ѝ едва когато запали мотора.

[1] Източна провинция в Куба. Б.пр. ↑

12 ЧАСЪТ И 30 МИНУТИ НА ОБЯД.

— Дай ми един пакет „Популарес“ — каза хилавият Луис Гарсия и сложи два песос на тезгяха.

Продавачът му даде цигарите и рестото, което хилавият пъкна в левия джоб на панталона. Отвори пакета и запали една цигара.

Преди десетина минути беше сменил Нелсон Бареро. Кабада реши, че така е по-добре, защото на Нелсон му се наложи да обърне наопаки цяло „Прадо“, за да попадне на Ястреба, когото тук наричаха Двайсетачката. Беше важно откритие, но Нелсон Бареро бе „изгърмял“, или поне така си мислеше Кабада, а той обичаше да залага на сигурно. Не искаше да рискува и когато Двайсетачката се появи откъм „Нептуно“ или „Виртудес“, някое приятелче да го спре и да му каже: „Кроят ти шапка, мулат“. А това означаваше, че полицията е по петите му. Нелсон Бареро бе изчезнал, а хилавият никой не го познаваше.

Луис Гарсия глътна дима от цигарата и тръгна към ъгъла на „Колон“. Той разполагаше с още едно ценно сведение: човекът, когото търси, е без пръст на едната ръка. И всеки момент щеше да се появи или в кафенето, или пред „Фаусто“. Оставаше му да чака и хубаво да си отваря очите.

— Айде бе, Двайсетачка, майка ти стара...

Приятелският вик отекна като изстрел зад гърба на хилавия Луис, но той не помръдна. Допуши цигарата си и бавно обърна глава. Стоеше до тезгяха и се почесваше по тила с лявата ръка. Ръка с четири пръста.

3 ЧАСЪТ СЛЕДОБЕД.

Лейтенант Роман седеше на въртящия се стол зад бюрото, пушеше и препрочиташе медицинската експертиза. Нямахше нищо ново, нищо различно от това, което лекарят му каза сутринта в Санта Фе. Хвърли поглед на листа и прочете: „Налице е фрактура на черепния свод и вътрешен кръвоизлив. Смъртта е причинена от огнестрелна рана. Входното отворстие е разположено в тилната област...“ Затвори очи. Най-важното беше, че оловото е заседнало зад ухото. И лейтенантът вече знаеше, че е изстреляно от пистолет калибър 32, а не от револвера на Суаснабар.

Освен медицинската експертиза Роман разполагаше със сведението на отдела за идентификация, което съдържаше данните на Хосе Анхел Чакон Моралес — Ястреба, мулат, двадесет и седем годишен, роден в Хавана... Най-вероятно това беше човекът, когото търсеха.

При първоначалната проверка се оказа, че под прякора Ястреба са регистрирани шестима души и трима от тях са мулати на възраст между двадесет и тридесет години. Но нито един не наричаха Двайсетачката и само липсата на пръста позволи да се установи за кого точно става дума. Преди половин час сержант Кабада донесе досието на човека, на когото липсваха две фаланги на безименния пръст на лявата ръка. Беше лежал шест месеца за безделничество, а после още две години за кражба с взлом.

Роман загаси цигарата в пепелника, отвори едно чекмедже и извади бял лист. Взе химикалката и започна да пише:

Час на престъплението: понеделник срещу вторник между 24,00 и 1,30 през нощта.

Средство: тъп предмет(железен прът или тръба). Не е намерен.

Подбуда: не е установена. Може да бъде:

1. Лично отмъщение.

2. Страх от разобличение.

3. Кражба (несполучила, защото освен револвера на пазача от автостопанството не е откраднато нищо).

Заподозрени:

1. Рафаел Карденас. Лична вражда със Суаснабар. Сериозна разправа с пазача преди десет-дванадесет дни. Свързан е с някой си Куко Масора, регистриран като сексуален маниак. Осъден на шест месеца за кражба. Откарал е камиона в понеделник около пет часа следобед. Няма твърдо алиби за времето от десет вечерта до шест сутринта.

2. Теодоро Гомес Пуенте. Доколкото е известно, няма причина да желае смъртта на Суаснабар. Откарал е камиона между девет и половина вечерта и три през нощта. Прибрал се е вкъщи след полунощ. Във вторник излязъл рано и казал, че отива на работа. Оттогава е изчезнал. Убит е във вторник вечерта и е хвърлен в морето край Санта Фе. Неосъждан, но по всичко личи, че е бил свързан с престъпни елементи. Вероятно един от тях е Хосе А. Чакон Моралес — Ястреба.

3. Сиро Лабрада — кадровик в автостопанството. Най-добрият приятел на Суаснабар — Максимо Лавигне — го обвинява в злоупотреба и твърди, че това е било известно на пазача, който е имал намерение да информира директора на автостопанството. Лабрада е имал голяма разправа със Суаснабар. Останал е в кабинета си (в съседство с мястото на престъплението) след девет и половина вечерта в понеделник.

Лейтенант Роман спря да пише.

Снощи си помисли, че първата му работа е да разпита Сиро Лабрада, но убийството на Тео Гомес, го накара да промени плановете си.

Лейтенантът бе сложил на бюрото най-различни предмети. Нареди ги в редичка на няколко сантиметра един от друг — като на миниатюрна изложба.

Първият предмет беше кибритената кутийка с двете таблетки аспирин, на която някой бе написал с химикалка буквата „Л“. Другите две бяха намерени в дрехите на Тео Гомес. В джобовете на панталона му откриха седемдесет и пет сентавос, ключа от дома му и портфейл с шест песос, служебната му карта, удостоверение за отбита военна служба и листче на редове, откъснато от тетрадка, на които бе записан с химикалка телефонен номер: 30-91-07. В джоба на ризата бе открито синьо парченце хартия — по всяка вероятност половинка от билет за

кино, а в ютения чувал — черно гребенче, което сигурно бе изпаднало от същия този джоб.

Роман предаде на Теовата майка всички тези неща с изключение на синята хартийка и листчето с телефонния номер. Дори я попита дали знае на кого е телефонът, но отчаяната жена не беше в състояние да си спомни каквото и да било. Сега тези две находки лежах на бюрото на лейтенанта заедно с кибритената кутийка.

Роман се пресегна към телефона и набра номера.

Телефонът извъня един, три, пет, десет пъти.

Никой не се обади. Затвори и отново набра, но ефектът беше същият.

Когато се канеше да набере номера за трети път, вратата леко изскърца и влезе Кабада. Сержантът се усмихна, изпъна се пред Роман и каза:

— Почти е в ръцете ни.

Роман затвори слушалката и го погледна учудено. В този миг не мислеше за Ястреба, но веднага отговори:

— Вече? Добра работа сте свършили, Кабада.

Лейтенантът беше много сдържан, много скъп на похвали. Затова сътрудниците му ценяха толкова всяка добра дума. Кабада се усмихна:

— Открихме го и сега го следим.

— Вие си знаете работата — каза Роман и се облегна назад. — Да оставим кълбото да се размотае и да видим къде ще ни отведе. Особено сега, след смъртта на Тео Гомес.

Кабада понечи да каже нещо, но замълча. Роман продължи:

— Двама убити, и то по различен начин. А на всичкото отгоре револверът, който са откраднали от Суаснабар, не е същият, с който е убит Тео.

— Искате да кажете, че доста хора са набъркани — промълви Кабада, свали фуражката си и я остави на бюрото.

— Именно — отвърна лейтенантът. — Беше ясно от самото начало, а сега всичко се потвърждава. Затова трябва непременно да хванем тоя Ястреб, но нека оставим кълбото да се размотае, за да видим къде ще ни отведе.

Кабада отлично разбираше какво иска да каже Роман и кои са хората, необходими за тази работа. Задачата трябва да бъде изпълнена.

Лейтенантът стана и прибра някакви листове в чантата си. После записа нещо на листче от бележник и го подаде на Кабада. Сложи си фуражката и се обърна към сержанта:

— Трябва да вървя, но ще се върна скоро. Обади се в телефонната централа и виж на кого е тоя номер.

Това беше телефонът, намерен в джоба на Тео Гомес.

3 ЧАСЪТ И 15 МИНУТИ СЛЕДОБЕД.

Стиснал здраво волана с поглед, вперен в шосето, което едва се виждаше зад плътната водна завеса, Хуан Себастиан Аройо си тананикаше. Песента свърши и почти веднага се чу гласът на говорителя: „Чухте Силвио Родригес с «Подарявам ти една песен». Радио Хавана, петнадесет часът и шестнадесет минути.“

В този миг опитното ухо на Аройо улови някакъв шум, който идваше от мотора.

Натисна спирачката. Камионът продължи по инерция още няколко метра и спря. Загаси мотора, спря транзистора и остана загледан в мокрото шосе. Сега вече ясно се чуваше плющенето на дъжда.

На Аройо му се прииска да изругае, но се въздържа. Колкото и ругатни да изреве, нямаше да помогнат. Измина едва седмица и ремъкът на вентилатора отново се бе скъсал. Посред шосето, и то в такъв порой.

Настръхна само като си помисли, че трябва да излезе от топлата суха кабина под студения дъжд. Но трябваше да го направи. Не можеше да остави там камиона за дълго, защото или щяха да му ударят някоя глобичка, или някой хубаво щеше да го насмете.

Закопча се догоре, отвори вратата и скочи. Заобиколи тичешком камиона и отиде при сандъка с инструментите. Лицето му вече беше мокро от дъжда. Имаше резервен ремък, но проклетото езиче заяждаше и Аройо бе готов да разбие сандъка. Най-после успя. Вдигна металния капак, извади ремъка и един ключ. После го затвори и понечи да пусне езичето, но се сепна. Отново отвори капака и се вгледа.

Наистина — вместо един гаечен ключ в сандъка лежаха два.

5 ЧАСЪТ И 10 МИНУТИ СЛЕДОБЕД.

Също като предната вечер, Роман паркира фолксвагена на улица „Сан Франсиско“. Вдигна стъклата и слезе.

Направи няколко крачки, сви надясно по многолюдната „Сан Ласаро“ и тръгна към дома на Вики Карерас, който се намираше преди ъгъла с „Еспада“.

Погледна сивото небе, което предвещаваше дъжд, после мрачната улица и накрая хората на автобусната спирка пред киното. Знаеше, че Вики си е вкъщи, защото ѝ се обади, преди да излезе. Момичето се канеше да отиде в погребалното бюро на „Инфанта“, където бе положено тялото на Тео.

Жената, която му отвори, приближаваше четиридесетте. В кестенявите ѝ коси тук-таме проблясваха бели косми. Носеше очила със сини рамки и синя рокля. „Майка й“, каза си Роман, защото тя много приличаше на Вики.

— Лейтенант Роман? — попита жената.

— Да — тихо отвърна той и погледна към канапето в хола, където седеше Вики и плачеше.

— Влезте, лейтенанте — уморено въздъхна жената. — Влезте.

Роман влезе в хола, но Вики не го погледна. Плачеше тихо и притискаше към лицето си мъжка носна кърпа. Лейтенантът мълчаливо седна на креслото срещу нея. Майката спря за миг, погледна дъщеря си, но не продума. После погледна офицера: „Чувствайте се като у дома си“, и се отдалечи.

— Вики — прошепна Роман.

Момичето вдигна големите си кехлибарени очи, зачервени от плач, и погледна лейтенанта безкрайно отчаяно. Роман дълго щеше да помни този поглед.

— Това е ужасно, лейтенанте, ужасно е — каза и отново избухна в плач.

Роман запали цигара, остави пакета и кибрита на масата и я погледна:

— Вярно е. Затова трябва да ми помогнеш. Трябва да бъдеш силна и да ми помогнеш.

Вики го погледна отново, преглътна и каза на пресекулки:

— Разбира се, лейтенанте. Извинявайте.

Роман извади от чантата снимка на мъж: двадесет и няколко годишен мулат с белези от акне по лицето.

— Познаваш ли го?

Вики взе снимката и се вгледа внимателно.

— Да. Това е един от... — щеше да каже „приятелите“, но се поправи: — Един от ония, които се мъкнеха с Тео... Виждала съм го два-три пъти заедно с още един.

— Не са ли същите, за които ми разказа вчера — дето са ви чакали на излизане от киното? — попита Роман.

— Точно те са — отвърна момичето.

Роман прибра снимката в чантата, извади някаква смачкана хартийка и я подаде на Вики.

— Знаеш ли на кого е този телефон?

Тя погледна и отговори веднага:

— Това го е писал Тео, лейтенанте.

— Знам. Намерих го в дрехите му. Не знаеш ли на кого е?

Момичето отново погледна номера. Повтори го на глас, сякаш за да бъде по-сигурна.

— Не. Нямам представа. Никога не съм го виждала.

Роман си дръпна от цигарата.

— Във „Ведадо“ е — настоя. — 30-91-07. Хубаво помисли. Няма ли някой Теоов приятел, който живее или работи във „Ведадо“?

— Ами Раул Трухильо има леля, която живее във „Ведадо“. Тео често ходеше у тях или звънеше на Раул там...

Внезапно млъкна и добави с треперещ глас:

— Преди... когато бяха приятели.

Роман смръщи вежди, сякаш някаква неприятна мисъл се бе появила в главата му.

— Това ли е телефонът? — попита отново.

— Не знам — каза Вики. — Не мога да си спомня.

Роман записа нещо в бележника си и се изправи. Вики също стана.

— Трябва да дойдеш с мен в министерството — Роман я погледна в очите. — Няма да ти отнема много време.

Момичето вдигна очи към него и той разбра, че ще му откаже.

— Не мога, лейтенанте — запъна се и наведе очи. — Не мога... разберете ме... сега...

— Разбирам те много добре, Вики — прекъсна я офицерът. — И не можеш да си представиш колко съжалявам, че съм принуден да те помоля за това. Но ако не искаш престъплението да остане безнаказано, трябва да дойдеш с мен.

И тихо добави:

— После сам ще те откарам *там*.

5 ЧАСЪТ И 50 МИНУТИ СЛЕДОБЕД.

Роман и Вики влязоха в малка, правоъгълна, слабо осветена зала. В центъра върху висока маса беше поставен сложен апарат, а отстрани върху ниска широка масичка бяха наредени множество картонени кутии.

В залата имаше три-четири стола. Роман отиде, взе два и ги сложи от двете страни на масите. На една от стените висеше снежнобял екран.

— Това е фоторобот. Представява начин за идентифициране, с всичките му преимущества и недостатъци, разбира се.

Роман натисна някакво копче от долната страна на апарата — сноп светлина освети екрана.

Той продължи:

— Често ни помага да съставим образа на човек, когото търсим... Дори ни насочва към снимки, които пазим в архива. Няма ли да седнеш?

Роман посочи на Вики един от столовете. Тя седна и се заслуша внимателно.

— Може пък да ни помогне — заключи лейтенантът.

Вики наведе глава. После я вдигна и погледна съсредоточено Роман.

— Толкова ми се иска да ви помогна да намерите този човек... — замълча, без да отделя очи от него. — Но мисля, че няма да мога... Може би ако го видя или пък ако ми покажете негова снимка, веднага ще го позная... Но така... Струва ми се невъзможно.

— Така или иначе, нищо не ни струва да опитаме — каза Роман и отиде да загаси лампата. Слабата светлина изчезна. Белият сноп светлина, който струеше от апарата, ясно се очертаваше в тъмната стая.

Роман мълчаливо седна на другия стол и започна да преглежда кутиите. След известно време взе една, отвори я и извади целулоиден квадрат, на който бе нарисувано нещо, подобно на кръг. Погледна го срещу светлината, изправи се и каза:

— Първо ще видим овала на лицето.

6 ЧАСЪТ СЛЕДОБЕД.

Следяха ги от известно разстояние. Сержант Кабада и служителят Хулиан Егоскуе вървяха по „Прадо“ вече десет минути по петите на Двайсетачката и мъжа, който преди един час се бе присъединил към него пред кино „Пайрет“. Кабада бе впил черните си очи в тила на Двайсетачката, който непрекъснато жестикулираше и говореше, говореше, а другият вървеше до него и очевидно го слушаше с особено внимание. Сержантът знаеше, че би било прекалено рисковано да скъси дистанцията и да се опита да чуе разговора. Можеха да ги открият. Мозъкът му трескаво работеше — опитваше се да свърже по някакъв начин малкото думи, които успяваше да улови сред уличния шум.

Нямаше много движение и това беше естествено. Продължаваше да се сипе студен дъждец. Най-много някой и друг случаен минувач и хора, които не обръщаха внимание на лошото време и бяха излезли по пазар или се прибираха от работа.

Сега двамата мъже вървяха по тротоара от страната на Капитолия. Беше студено. Егоскуе зарови ръце в джобовете на тъмносинята си куртка, а Кабада — в джобовете на дъждобрана. Вървяха на няколко крачки един от друг, без да се поглеждат. От време на време един от двамата се спираше за миг пред някоя витрина или пресичаше улицата по диагонал, за да се върне почти веднага на тротоара, по който вървяха Двайсетачката и другият. От време на време Егоскуе вдигаше очи към покритото с облаци небе с мисълта, че ако дъждът се усили, двамата мъже щяха да се спрат в някое кафе или да се скрият в някой вход и тогава може би нямаше да отидат там, закъдето бяха тръгнали, ако изобщо отиваха някъде.

На Егоскуе му се допуши, но се въздържа. Беше едър мъж. Малко по-едър от Кабада. Още нямаше четиридесет, но в гарвановочерната му четинеста коса тук-таме проблясваха бели косми. Имаше волево лице и малки проницателни очи. Стреляше точно и можеше да счупи тухла с каратистки удар. Беше деен, стриктен и изключително дисциплиниран. Рядко се усмихваше и говореше само

при крайна необходимост. Колегите му знаеха, че по време на тиранията са го пребивали с палки и ритници, а той гледал палачите си и не продумвал. Притежаваше още едно качество: знаеше отлично възможностите си, какво може и какво не. Егоскуе не притежаваше блестящите дедуктивни способности на Роман, нито дори на Сиера, но съобразителният му ум намираще разрешение на всеки проблем. И ако приличаше на някого, това бе Кабада, и може би заради това обичаше да работи с мълчаливия и волеви сержант.

Сега Егоскуе гледаше гърба на мъжа, който заедно с Двайсетачката вървеше на няколко метра пред него. Видя го за първи път преди час. Беше набит тип с широк гръден кош и дебел врат. През ниско подстриганата коса се виждаха множество белези и удивително бял череп за толкова мургав мъж. Физиономията му беше глуповата, безлична и рязко се отличаваше от живото будно лице на Двайсетачката. Егоскуе си каза, че този човек принадлежи към категорията хора, които изпитват необяснимо влечение към побоищата, независимо дали получават, или нанасят удари.

Вече трети час Егоскуе следеше Двайсетачката. Към два часа смени хилавия Луис Гарсия. Срегнаха се пред сградата на „Бакарди“ и тръгнаха заедно по „Монсерат“, без да изпускат от поглед стъклената врата на кино „Актуалидадес“, в което няколко минути по-рано бе влязъл Двайсетачката. Стояха там до три и половина, когато Двайсетачката излезе от киното с тълпата, която се пръсна по „Сан Хуан де Диос“ и „Емпедрадо“. Хилавият Гарсия дискретно му го показа и Егоскуе само с един поглед запечата в паметта си лицето и фигурата на човека и тръгна след него.

Оттогава до пет часа Двайсетачката направи няколко тегела по „Прадо“ от единия до другия край и обратно. През това време изучаваше чертите на лицето му и сега бе в състояние да ги възпроизведе със затворени очи. Запомни и походката му, и навика да се почесва по тила с ръката, на която липсваха две фаланги на безименния пръст.

Така или иначе, обаче през цялото това време Двайсетачката не бе направил нищо, за което си заслужаваше да съобщи: на няколко пъти пи кафе, влезе в кино „Фаусто“ да види програмата на кината, яде паста в сладкарницата на „Сан Рафаел“, поседя в „Парке сентрал“ и във фойето на хотел „Ингландера“, където дочака да спре един от

краткотрайните дъждове, които непрекъснато се изсипваха над града, замени няколко думи със случайни познати на входа на „Фаусто“, във фойето на „Инглатера“ и на Мансана де Гомес. Или изчакваше удобен момент, или имаше прекалено много време. Или може би търсеше някого. Но по време на цялото това кръстосване Егоскуе не забеляза Двайсетачката да говори с някого повече от минута-две. Беше като бездомно куче, което се чувства добре, когато е само и се шляе насам-натам.

И тогава — някъде към пет — мулатът и мъжът, който сега вървеше с него по „Прадо“, се срещнаха пред кино „Пайрет“. Вече няколко минути Двайсетачката стоеше на ъгъла и изведнъж Егоскуе го видя как се усмихва и подава ръка на някакъв мъж, за когото всеки опитен криминалист — а сержант Хулиан Егоскуе беше именно такъв — веднага би разбрал, че е „забъркан в нещо“.

Когато през 1965 Егоскуе постъпи в МВР, за първи път чу от по-възрастните и опитни колеги за тези хора, „забъркани в нещо“. Но едва след трудната школовка на борба с какви ли не престъпници постепенно се научи да различава сред тълпата човека проблем. Разбра, че колкото и различни да са на пръв поглед един от друг престъпниците, има нещо, което ги отличава от останалите хора: нещо, някаква черта, някакъв жест, маниерът на пушене или пък погледът, походката, дори начинът, по който държат в ръка пакет. Добрият полицаи трябва да открие всичко това от пръв поглед. И ето че сега, след толкова натрупан опит, Егоскуе беше в състояние — макар че не можеше да обясни как, по същия начин, по който по-опитните му колеги преди десет години не можаха да му го обяснят — веднага да разбере дали един човек, пък макар и този човек да стои на ъгъла и да си приказва, е „забъркан в нещо“.

Здрависаха се, пресякоха улицата и тръгнаха към „Парке сентрал“.

Дъждът беше спрял. Егоскуе не помръдна от мястото си, но целият бе нащрек. Видя как седнаха на една пейка с лице към „Прадо“ и започнаха да си приказват.

Така минаха повече от двадесет минути. Егоскуе следеше всеки техен жест и макар да не ги чуваше, можеше да се закълне, че Двайсетачката разказва нещо безкрайно интересно на другия, който го слушаше с огромно внимание.

Накрая станаха. Егоскуе погледна часовника си: 5 часът и 45 минути. Отново запръска.

Прекосяха „Прадо“ и тръгнаха под колоните на хотел „Инглатера“. Егоскуе също пресече улицата в посока към Капитолия, но после сви и се оказа пред театър „Гарсия Лорка“. Спря се пред пощата, запали цигара и тръгна под колоните. Спря на ъгъла пред кабаре „Насионал“ и хвърли поглед към пицерията на отсрещния тротоар: пет-шест души чакаха ред. Двайсетачката и другият бяха застанали на опашката и продължаваха да си приказват разгорещено. Егоскуе прецени, че ще останат в пицерията поне половин час, и реши да позвъни на Сиера.

Остана цяла минута загледан в телефона на отсрещния тротоар на „Сан Рафаел“, защото разбра, че оттам няма да може да ги наблюдава.

Какво да направи?

Накрая се реши. Пресече улицата и с три крачки се оказа пред телефона.

Сиера го нямаше. Обади се хрипливият глас на Кабада. За половин минута Егоскуе му обясни какво е положението. Кабада му каза, че след петнадесет минути ще е при него, да ги държи под око.

Егоскуе се върна на ъгъла.

Сърцето му се обърна: нямаше ги.

И тогава направи нещо, което не биваше да прави: спусна се към пицерията, спря се на входа и трескавият му поглед обиколи препълнения ресторант. Видя ги — седяха в дъното на бара и още не им бяха сервирали. Неспокойният поглед изчезна и на негово място се появи погледът на човек, който търси къде да седне. Погледна менюто, което висеше на входа, почеса се по главата, обърна се, отиде на ъгъла и запали цигара.

След няколко минути Кабада се появи и спря до него. Беше цивилен, с жълтеникав дъждобран и вестник под мишница. Извади една цигара и му поиска огънче. Докато палеше, прошепна:

— Всичко наред ли е?

— Да. Ей ги там — посочи ги с поглед.

Точно в този момент Двайсетачката и мъжът с белезите по главата излязоха от пицерията. Егоскуе направи знак на Кабада и му

посочи с брадичка двамата мъже. Изчакаха да стигнат „Сан Рафаел“ и тръгнаха след тях.

И ето че вече двадесет минути вървяха по „Прадо“. Бавно, също като другите двама. До „Монте“ оставаха две преки. Егоскуе погледна часовника си: шест часът и двадесет и седем минути. Мръкваше.

6 ЧАСЪТ И 17 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Роман постави диапозитива в апарата и на белия екран се появи контурът на кръгло лице.

Вики погледна Роман и после премести поглед на екрана. Вгледа се мълчаливо.

— Може би малко по-слабо — каза накрая.

Роман не отговори. Бръкна в кутията, извади ново квадратче и го постави в апарата.

— Така как е? — каза, без да поглежда Вики.

Тя не отговори веднага.

— Да... може би — поколеба се. — Мисля, че нищо няма да излезе — продължи отчаяно. — Виждала съм го само два пъти.

Роман се направи, че не я чува, и повтори меко:

— Така как е?

— Горедолу. Но... може би малко по-тясно долу и по-широко горе. Не толкова издължено и с по-изпъкнали скули.

На екрана се появяваха и изчезваха овалите на различни лица, докато Вики внезапно каза:

— Ето го, лейтенанте! Точно като това!

Наистина, лицето на екрана имаше заострена брадичка и изпъкнали скули.

— Добре — каза Роман. — Сега да видим носа. Можеш ли да си спомниш?

— Мисля, че да — отвърна Вики. — Леко закривен и в същото време сплеснат. Като на боксьор.

Роман постави отново целулоидно квадратче — на лицето се появи дълъг гърбав нос.

— Тоя не става, нали? — каза лейтенантът и го махна, преди Вики да отговори.

Отново бръкна в кутията и избра друго квадратче. Постави го в апарата.

— Може би този?

— Да — Вики се обнадееди. — Носът беше точно такъв.

6 ЧАСЪТ И 29 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Егоскуе следеше внимателно двамата мъже, които вървяха пред него. В момента не разговаряха. Крачеха мълчаливо, леко настръхнали от хладния вятър.

Не знаеше подробности около случая, но знаеше достатъчно, за да се запита: Двайсетачката ли беше *човекът*? Има ли някаква връзка с убийството на пазача? Едно беше очевидно: познаваше се с момчето, чийто труп бе намерен край Санта Фе. И още нещо: беше престъпник, човек проблем, антисоциален тип, с две присъди. И ако това е така, тогава дали мъжът с белезите по главата и мечешката походка е замесен? Или се бяха срещнали случайно?

Егоскуе беше безкрайно търпелив човек. Ценеше хладнокръвието — ето защо предпочиташе да работи с Кабада, който беше самото хладнокръвие. Знаеше, че в тяхната работа всяко нещо си има определено място и най-вече определен момент. Да действуваш прибързано, беше почти толкова лошо, колкото и да закъснееш. Затова трябваше да „остави кълбото да се размотае“, както обичаше да казва лейтенант Роман. Кълбото трябваше да се размотае докрай.

И точно това правеха сержантите Жулиан Егоскуе и Мануел Кабада в шест и половина вечерта през онзи сив зимен ден: оставиха кълбото да се размотае, за да видят къде ще ги отведе.

Прекошиха парк „Фратернидад“. Егоскуе се питаше дали ще свият по „Монте“, или ще продължат към стара Хавана. Искаше му се да го каже на глас, за да го чуе Кабада.

Но в този миг се случи нещо.

Нещо, което Кабада и Егоскуе веднага забелязаха. Висок слаб мулат се изравни с Двайсетачката и мъжа с белезите по главата и ги поздрави по много странен начин.

Всъщност това не беше поздрав. Беше предупреждение. „Следят те“ — това означаваха вдигнатите вежди, широко отворените очи след приятелското „здрасти“.

Мулатът продължи по пътя си, изравни се с Егоскуе и Кабада и прекоши улицата по диагонал. Егоскуе забеляза, че той хвърли

крадешком бърз поглед на сержанта и го позна. Изглежда, дъждобранът, сините панталони и вестникът под мишницата не бяха достатъчни, за да го скрият от погледа на опитния престъпник. А може и да го е познал от някоя предишна среща.

Егоскуе отново погледна напред. Двайсетачката и мъжът с белезите по главата се обърнаха за миг и ускориха крачката.

В този момент Кабада се закова. Смаяният Егоскуе, който вървеше на няколко крачки зад него, също спря. Мозъкът на Кабада трескаво работеше. Двайсетачката и другият се отдалечаваха. Пресякоха „Монте“ и тръгнаха към улица „Сиенфугос“. Мулатът вървеше почти тичешком в обратна посока — към „Прадо“. Кабада се намръщи, посочи с палец зад гърба си и Егоскуе, сякаш изстрелян от пружина, се обърна и се спусна след мулата. Кабада от своя страна забърза след Двайсетачката и мъжа с белезите по главата.

Току-що бяха пресекли „Коралес“. Двамата мъже вече не се оглеждаха, а все повече укоряваха хода. Кабада ги следваше на петнадесетина-двадесет метра с поглед, впит в Двайсетачката. Хвърли вестника и разкопча долните копчета на дъждобрана.

В този миг очите му се свиха. За част от секундата отгатна намеренията на двамата мъже. Разбра, преди да действуват, и ги изпревари: внезапно се спусна напред.

6 ЧАСЪТ И 40 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

— Да — каза Вики, загледана в екрана — Точно такава уста. Може би малко по-малка, но точно такава.

На екрана се виждаха овал, нос и уста — отделните черти на едно лице, което лейтенантът упорито се опитваше да съживи в паметта на Вики Карерас.

— А веждите? — попита Роман и запали цигара.

Гъсти облаци дим ограждаха снопа светлина.

— Дебели — отвърна Вики. — Дебели и сключени. Като на колегата ви, с когото се разминахме на вратата...

— Кабада — усмихна се Роман и отново бръкна в кутията. — Да видим. Тези са най-дебелите, с които разполагаме.

Сложи целулоидното квадратче в апарата.

— Е?

— Нещо такова — Вики се бе облегнала назад и внимателно гледаше екрана с леко наведена настрани глава.

— Оказа се, че става по-бързо, отколкото си мислех — каза Роман и добави: — Благодарение на превъзходната ти памет.

6 ЧАСЪТ И 42 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Кабада тичаше с всички сили. Редките минувачи гледаха сащисано четиримата мъже, които се носеха към жп гарата.

Зад Кабада, придържайки с ръка пистолета на бедрото, тичаше Егоскуе, който се отказа да преследва мулата и се върна на помощ на сержанта. По-малко от пряка ги делеше от Двайсетачката и мъжа с белезите. Двайсетачката беше дългокрак, но другият движеше с невероятна бързина късите си здрави крака и не изоставаше.

Кабада беше готов да извади пистолета и да стреля във въздуха, но реши да изчака. Стисна зъби и се затича още по-бързо, но Двайсетачката зави като метеор по улица „Мисионес“. Сержантът се спусна отчаяно и успя да го забележи, когато хлътна в някакъв вход преди ъгъла на улица „Карденас“.

Кабада спря за миг пред голямата врата, която водеше към някакво стълбище. Погледна към „Сиенфуегос“ и видя Егоскуе, който тичаше след мъжа с белезите по посока на улица „Арсенал“. После извади пистолета си и се втурна нагоре.

На първия етаж беше тъмно.

Сержантът се спря за миг на площадката. Дишаше на пресекулки, а лицето му плуваше в пот въпреки студа. Зареди пистолета, като се стараеше да не вдига шум.

Оставаха един или два етажа. И може би покривът.

Хвърли поглед към лабиринта от врати и коридорчета. Нямаше никого. В някои стаи светеше, а вратите бяха откренати. Други вместо врати имаха щори, изпод които се процеждаше слаба жълтеникава светлина.

Кабада наостри слух с надеждата да чуе стъпки на горните етажи, но нищо не нарушаваше царящата тишина. Залепи се за стената и тръгна бавно към дъното на коридора. Къде ли се е скрил?

Вървеше напред и не знаеше какво да направи. Може би Двайсетачката е продължил нагоре и сега е на последния етаж. Или може би в момента се измъква през някой съседен покрив. Кабада си

помисли, че шансовете му да го хване са минимални, ако е продължил нагоре по стълбите.

От дъното на коридора се носеше мирис на влага, на изгнили дъски. Кабада потръпна от зловонието и стисна още по-здраво изпотената дръжка на своя „Макаров“. В дъното на тесния коридор имаше едва забележим завой. В мрака на пет метра от завоя вървеше Кабада със затаен дъх и съвсем безшумно.

Внезапно усети как косата му настръхва. Усети го съвсем ясно. Както винаги, когато го грозеше опасност. И не се излъга.

На четири-пет метра от него оранжев пламък озари коридора и по всички етажи отекна тътен.

6 ЧАСЪТ И 45 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Егоскуе извади броунинга и стреля във въздуха. Докато тичаше, видя врати, които се затварят, изплашени лица, чу вик на жена. Но човекът с белезите по главата, който тичаше на тридесетина метра пред него с всичката сила на късите си, но безкрайно бързи крака, дори не се обърна.

Егоскуе тичаше с пистолета в ръка. Лицето му бе плувнало в пот. Студеният вечерен вятър брулеше устните и очите му. Усещаше остра болка в стомаха, но тичаше, тичаше, без да спира. Стигнаха ъгъла на „Арсенал“. За миг на Егоскуе му хрумна да стреля отново, но се отказа. Видя как хората по улицата бързо се отдръпват при вида на двамата мъже, които тичаха с всички сили, а единият носеше и пистолет в ръка.

— Стой! — извика Егоскуе.

Но мъжът вече тичаше по „Арсенал“ към жп гарата.

Двама шофьори рязко натиснаха спирачките, когато мъжете изскочиха пред колите им. Един автобус за малко не бутна мъжа с белезите по главата.

Егоскуе не се поколеба — стреля отново.

Изстрелът заглуши за миг виковете и гласовете на хората, които след малко зазвучаха още по-силно. Но мъжът пресече улица „Карденас“, без да спира.

С върховно усилие сержантът затича два пъти по-бързо. Напрегна всичките си мускули и започна да скъсява дистанцията. Болката в стомаха вече беше непоносима — остра болка, която пълзеше от корема към гърдите. Стискаше зъби. Само няколко метра го разделяха от мъжа с белезите.

Егоскуе стискаше дръжката на пистолета толкова силно, че го заболя ръката. С отворена уста, изкривил лице в болезнена гримаса, приличаше на восъчна маска. За пръв път човекът се обърна: лицето му беше сгърчено, очите — широко отворени, на устните му имаше пяна. Егоскуе чуваше хрипливото му дишане.

Пресякоха „Економия“, Егоскуе не можеше да извика — от пресъхналото му гърло би излязъл животински рев. Мъжът тичаше на по-малко от пет метра пред него. Ако стреля от толкова близо, може би мъжът ще спре, стреснат от ужасния грохот на пистолета на няколко метра от главата му. Но Егоскуе с върховно усилие протегна мускулестата си ръка и пръстите му се вкопчиха като клещи в ризата на беглеца.

Заби токове в земята и спря. Повлечен внезапно назад, мъжът изрева глухо и също спря. Но в миг отново се впусна напред и ризата са раздра от горе до долу. Егоскуе загуби равновесие, строполи се на тротоара и се изтърколи на мократа настилка с пистолет в едната ръка и парче мокър от пот плат в другата.

Вдигна глава и видя как човекът пресече „Сулуета“ и отново се затича към гарата.

7 ЧАСЪТ ВЕЧЕРТА.

Вратата се отвори. Униформен служител влезе в залата за прожекции с две чаши димящо кафе на алуминиева табличка.

Роман го погледна усмихнато:

— А така!

Надигна се от стола, взе една чашка и я подаде на Вики, а другата сложи пред себе си.

— Благодаря ти, Маркос.

Момичето изпи кафето на малки глътки и остави чашката на табличката. Роман изпи кафето си на един дъх и също остави чашката. Служителят излезе и тихо затвори вратата зад себе си.

Роман запали цигара, изкара дима през носа и каза:

— Продължаваме.

7 ЧАСЪТ И 3 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Кабада усети как оловото се заби в стената на няколко сантиметра над главата му, но не стреля.

Сви се като пружина и скочи към някакви кутии и столове, които бяха струпани на няколко метра от него. В този миг от дъното на коридора отново се чу изстрел.

На горния етаж се отваряха врати, чуха се гласове, но на техния етаж беше все така тъмно и тихо.

Кабада съсредоточи цялото си внимание в тъмния ъгъл на коридора и наостри слух. Там се бе скрил Двайсетащата и нямаше накъде да мърда. Кабада знаеше много добре, че ако имаше и минимална възможност да избяга, не би стрелял. Но престъпникът видя как сержантът се приближава към мястото, където се беше спотаил, и реши да го повали с един изстрел.

Кабада подаде глава и погледна към ъгъла. На няколко метра, между мястото, където бе залегнал, и дъното на коридора, където се криеше Двайсетащата, имаше прозорец — открянат, на петнадесетина метра от земята.

Кабада се помъчи да различи нещо в мрака. Гласовете на горния етаж станаха по-силни, а по стълбите се чуха стъпки.

— Хвърли пистолета и излез! — извика. После се обърна към стълбището и отново извика: — Никой да не се показва!

Стъпките замлъкнаха. Кабада изчака няколко секунди.

— Хвърли пистолета и излез или ще дойда сам да те измъкна!

Вместо отговор се чу изстрел, а после още един и още един. Кабада отново се скри зад кутиите, но в същия миг едновременно с последния изстрел по коридора се чуха бързи стъпки. Двайсетащата беше излязъл иззад завоя и с невероятна ловкост се бе добрал до прозореца.

Кабада успя само да се изправи и да види крака на Двайсетащата, който изчезна през прозореца. С два скока стигна до прозореца, надникна внимателно и в полумрака видя мъжа, който тичаше по покрива на съседната къща.

Сержантът прибра пистолета в кобура, свали с един замах дъждобрана и се покатери на прозореца. До покрива имаше по-малко от два метра и той не се поколеба.

Скочи.

Приклезна, изправи се бързо, извади пистолета и се спусна напред.

7 ЧАСЪТ И 10 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Егоскуе беше прибрал пистолета и тичаше покрай високата ограда от решетки и колони, която ограждаше гарата. Дойде на „Сулуета“ и видя как мъжът, който тичаше все по-бавно, сви по „Ехидо“ към входа на гарата.

Егоскуе ускори крачката. Прекоси паркинга, изтича към страничната галерия и влезе в ярко осветената старинна сграда, покрита със зелени керемиди. Огледа се на всички страни. Търсеше мъжа сред пътниците, които изпълваха просторния салон, осветен от огромни бронзови полилеи.

Очите му се спираха на всеки ъгъл. Тръгна към кафето.

И тогава го видя.

Беше седнал на една скамейка и се правеше на заспал. Но Егоскуе видя, че хората наоколо го гледаха учудено. Гледаха учудено един мъж със зачервено лице и раздрана риза.

7 ЧАСЪТ И 12 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

— Малко по-големи — каза Вики Карерас, гледайки внимателно екрана. — По-големи и ей такива — грациозно натисна напред малките си уши.

Роман я погледна и понечи да каже нещо. Може би някой майтап, но внезапно стана сериозен и усмивката застина на устните му.

Наведе поглед и започна отново да рови в кутията:

— Да видим...

7 ЧАСЪТ И 25 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Кабада се скри зад резервоар с вода в мига, в който се чу нов изстрел. Усети как челото му се удари в нещо твърдо и по лицето му потече кръв, но не я изтри. Изправи се и погледна внимателно. На няколко метра от него, също зад резервоар с вода, но по-малък, се беше спотаил Двайсетачката. Кабада разбра, че е в ръцете му, но отново извика:

— Хвърли пистолета и излез оттам!

Отговор не последва.

Кабада бе преброил изстрелите: пет. Ако Двайсетачката е с пистолет, значи му остават още пет куршума, а ако е с револвер — един. Кабада отново подаде глава. Преследваният нямаше къде да бяга. Стоеше на ръба на покрива и трябваше да скочи на съседния. Но този път нямаше да е толкова лесно: съседният покрив беше един-два метра по-високо.

И тогава се чу нов изстрел, който глухо отекна в нощта.

— По дяволите! — процеди Кабада през зъби и изскочи.

Но не се наложи да стреля.

В този миг от тъмното се появи Двайсетачката с вдигнати ръце и започна да отстъпва назад, вместо да тръгне към сержанта.

— Не стреляй, братче, не стреляй!

Кабада искаше да му изкрещи, да внимава, но думите застинаха на устните му.

Видя как Двайсетачката се спъна в малкия бордюр на покрива, изгуби равновесие и полетя надолу с протяжен вик.

Викът секна, когато тялото се разби на земята от петнайсетметровата височина.

7 ЧАСЪТ И 40 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

— По-къдрава — каза Вики.

— По-къса или по-дълга? — попита Роман.

— Така е добре — отвърна Вики.

На вратата се почука.

— Влезте — каза Роман.

Вратата се отвори и залата за прожекции се изпълни със светлина. Появи се висок слаб служител с издължено лице и гарвановочерна коса.

— Лейтенанте, може ли за момент — каза, без да влиза.

— Да, Луис — отговори Роман и се обърна към Вики. — Идвам веднага.

Момичето отново погледна екрана.

Това беше и не беше човека, когото видя с Тео. Това беше и не беше неговото лице. Нещо безизразно и безлично имаше в него. Липсваше съсредоточеното мрачно изражение на лицето, което тя беше видяла бегло и почти забравила. Беше и не беше то. Още нямаше очи. Може би очите щяха да се окажат най-важният детайл от лицето.

Да, очите.

И за миг Вики Карерас потръпна, защото ѝ се стори, че се появяват на екрана и я гледат.

Роман отново влезе в залата за прожекции, взе фуражката си от облегалката на стола и погледна момичето. В този миг влезе висок слаб полицаи.

— Луис ще остане с теб, за да довършите — обърна се Роман към Вики. — Горе главата. Върви добре и остава още малко.

Вики кимна.

— Пак ще се видим — усмихна се Роман на тръгване. — Като свършите, откарай я, където ти каже.

7 ЧАСЪТ И 40 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

— Арестуван си.

Мъжът с белезите по главата отвори очи и видя пред себе си внушителната фигура на Егоскуе, който бе пъхнал едната си ръка в куртката. Изглежда тъпо сержанта и каза: К'во съм направил?

Хората се бяха отдръпнали в кръг около тях. Мъжът продължаваше да седи напрегнат. Егоскуе го гледаше съсредоточено. От всички краища на салона започнаха да прииждат любопитни.

— Стани — заповяда Егоскуе.

— Аз нищо не съм направил — каза мъжът и погледна накриво сержанта.

— Казах да станеш — каза Егоскуе, без да повишава тон, и направи крачка напред.

Мъжът понечи да се защити, но дясната ръка на Егоскуе се вкопчи в рамото му:

— Стани, ти казвам! — почти изкрещя сержантът и го сграбчи за ризата.

Мъжът с белезите по главата го блъсна с юмрук в гърдите. Той се олюля и падна по очи върху някакви куфари.

Хората се отдръпнаха, а мъжът отново се спусна към перона, събаряйки куфари и пакети.

Но Егоскуе се изправи и се спусна след него.

И тогава мъжът допусна грешка. За миг погледна назад, спъна се в някакви вързопи, които му бяха препречили пътя, и се просна на лъскавия гранитен под.

Егоскуе се хвърли отгоре му.

Започнаха да се търкалят по пода. Силните юмуци на мъжа с белезите по главата се забиваха в ребрата на Егоскуе, но и той го удряше.

Сержантът се изправи с един скок. Лицето му беше зачервено, тялото — напрегнато, внушително, сякаш изваяно от камък. Мъжът също се изправи и го удари с юмрук по лицето. Егоскуе се дръпна невероятно ловко, нададе гърлен вик и нанесе с ръка каратистки удар

по ключицата на противника. Мъжът изскимтя, краката му се подкосиха, но не падна. Отстъпи няколко крачки, обърна се и блъсна Егоскуе с някакъв тежък куфар, който му попадна подръка. Сержантът отново извика и с два резки и мълниеносни удара на здравите си юмруци отблъсна куфара.

Мъжът с белезите по главата се спусна към улицата. В салона се понесоха оглушителни крясъци. Много от любопитните се отдръпнаха, но имаше и такива, които понечиха да го спрат.

Но Егоскуе го настигна. Сграбчи го за рамото, завъртя го и заби коляно в корема му. Мъжът се сви, Егоскуе с глух вик го удари в тила и той се свлече на земята. Опита се да стане, но не му достигаха сили. Пред него с измачкани дрехи, задъхан и с уста, пълна с кръв, стоеше сержант Хулиан Егоскуе и го гледаше. После го хвана за раменете и му помогна да се изправи. Мъжът се олюля. Егоскуе го хвана с лявата ръка, с дясната бръкна в куртката, извади броунинга и бутна мъжа към изхода:

— Тръгвай!

7 ЧАСЪТ И 55 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Това бяха очите. Сега Вики ясно видя в паметта си лицето, което мислеше, че е забравила. Грубите черти и преди всичко очите. Очите, които сякаш я гледаха от миналото.

Затвори клепачи.

От спомените ѝ изплува лицето на Тео — мъртвешки бяло. Потрепера. Искаше ѝ се да го помни жив. Но в момента виждаше пред себе си лицето, което сутринта бе идентифицирала в моргата.

Безжизнено лице, ужасно бледо.

— Момиче — повтори Луис нежно.

Извика я на два пъти, но тя сякаш не го чу.

Вики отвори очи и обърна глава.

— Извинете — прошепна и го погледна с насълзени очи.

— Значи това е той? — каза Луис.

Вики отново погледна екрана.

— Да — отвърна с треперещ глас, като се мъчеше да не заплаче.
— Той е.

8 ЧАСЪТ И 10 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Същото лице, което Луис и Вики видяха на екрана, но живо и измокрено от зимния дъждец, погледна към улицата и се намръщи.

Пред входа на къщата се бяха струпали тридесет-четиридесет души. На тротоара бе паркирана линейка и вратите ѝ бяха отворени. По средата на улицата имаше две полицейски коли със запалени сигнални лампи.

Духаше вятър и носеше боклуците по улицата. Човекът стоеше на ъгъла и гледаше, без да разбира какво точно се е случило. Той живееше в тази сграда и по някакъв начин бе свързан с всичко това. Сигурно. Току-що се бе появил и ето че пред вратата се бе събрала тълпа, а на улицата чакаха линейка, патрулни коли.

Покрай него все още притичваха любопитни, които искаха да надникнат над главите на струпалите се пред сградата.

Видя как от другия край на улицата, откъм „Ехидо“, се приближи кремав фолксваген и спря до една от полицейските коли. Вратата се отвори и отвътре излезе офицер с масленозелена куртка, който си проправи път между хората и влезе в сградата. Излезе почти веднага, придружен от някакъв цивилен: висок снажен мулат, който притискаше към челото си окървавена кърпа. Двамата тръгнаха към „Сиенфугос“ и хлътнаха в някакъв вътрешен двор през два входа от неговия. Зяпачите се спуснаха след тях, но не влязоха.

Минаха почти десет минути. Той знаеше, че е опасно да стои там, но се бе скрил зад масивна колона и освен това усещаше огромно желание да разбере какво става. Бръкна в джоба на ризата, извади пликче с аспирин и лапна два. Започна да ги дъвче.

И тогава видя как тълпата се разтвори, за да даде път на двама мъже в зелени униформи с носилка, на която лежеше покрито с чаршаф тяло.

Пребледня.

Обърна се и забърза по „Сомеруелос“ към „Монте“.

Не знаеше кой е мъжът в носилката. Не знаеше.

Но предполагаше.

8 ЧАСЪТ И 16 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Лейтенант Роман стоеше, прав до обезобразеното тяло на Хосе Анхел Чакон Моралес — Ястреба — Двайсетачката, който бе паднал от покрива.

До Роман стояха Кабада, който притискаше към дясната си вежда кървава кърпа, съдебният лекар, един фотограф, който правеше снимки, и двама санитарни. На входа се бяха струпали зяпачите.

— Черепът му е хлътнал — каза лекарят и погледна Роман. — Очевидно е счупен.

— Смъртта е настъпила веднага — промълви Роман.

— Именно — потвърди лекарят и погледна нагоре. — До покрива има петнадесет метра, ако не и повече.

Кабада пребърка джобовете на Двайсетачката. Извади осем песос, няколко сентавос, кърпа, гребенче, цигари, кибрит и ключ от катинар. Кабада сгъна кърпата и я прибра в един от големите джобове на дъждобрана. В другия сложи парите, гребенчето, цигарите и кибрита, а ключето даде на Роман.

Сержантът бръкна в ризата си и извади някакъв предмет, увит във вестник.

— Ето оръжието му — показва на Роман револвера. — Смит енд Уесън калибър 38, специален.

— На Суаснабар ли е? — Попита Роман.

— Да — отвърна Кабада. — Това е револверът на Суаснабар. Проверих номера.

Лейтенантът внимателно огледа револвера.

— Добре.

Кабада отново го зави. Роман се обърна и тръгна към улицата, последван от Кабада, фотографа и съдебния лекар. Зад тях вървяха санитарите, които бяха положили на тясната носилка безжизненото тяло на Двайсетачката.

На тротоара Роман видя група от седем-осем души и се запъти нагам.

— Необходимо ми е да говоря с председателя на кварталния комитет за защита на революцията. Знае ли някой къде живее?

Висок слаб негър се отдели от групата и без да промълви дума, отиде при една жена, която стоеше отзад и гледаше линейката. Каза ѝ нещо и я заведе при Роман.

— Кажете, другарю — обърна се тя към Роман.

Казваше се Марта, Марта Вила. Вече двадесет години живееше в съседната сграда. Да, тя беше председателка на кварталния комитет и „негова основателка“, както бе заявила с гордост на Роман.

— Елате, моля ви! — лейтенантът я хвана внимателно за ръка и я поведе към линейката.

— Зная, че гледката не е приятна — Роман се почувствува задължен да се извини, — но ме интересува дали сте го виждали по-рано, дали го познавате?

— Ако е за това — не се притеснявайте. Аз вече го видях.

Роман се спря и я погледна учудено. Жената също се спря.

— Видях го, преди вие да дойдете — каза тъжно. — Познавам го. Искам да кажа, и друг път съм го виждала тук. Той е приятел на Милито.

Роман направи знак и санитарите се качиха в линейката. Колата с виеща сирена започна да си проправя път между хората, които се бяха натрупали на улицата.

Лейтенантът погледна със симпатия жената и се усмихна. Беше нисичка и доста закръглена, с леко дръпнати очи. Косата ѝ почти не беше прошарена, макар че от пръв поглед личеше, че е прехвърлила петдесетте. Само очилата с черни рамки ѝ придаваха строг вид.

— Да вървим поред! Кой е този Милито? — любезно попита Роман.

Жената се намръщи недоволна.

— Казва се Емилио, Емилио Дукесне, но всички му викат Милито. — Направи пауза и продължи: — Лош човек е той, другарю. Безделник престъпник. Лежал е няколко пъти, но не му увира главата. Вечно е забъркан в нещо. Истински гусано. Живее през две врати от моята. Как да не го знам!

Роман бутна назад фуражката си.

— Значи вие твърдите, че тоя, дето се е пребил, е навестявал честичко Милито?

— Ами да — отвърна Марта. — Забъркани са в нещо. Няма начин.

Роман се усмихна. Жената побърза да поясни:

— Така казват хората, лейтенанте.

— А къде живее Милито? — попита Роман. — На кой етаж?

— Качвате се на последния етаж и завивате надясно — последната врата в дъното на коридора.

Роман отново нахлупи фуражката на главата си и се усмихна:

— Ще дойдете ли с мен?

— Разбира се — усмихна се тя на свой ред. — Елате.

Роман повика Кабада и му нареди заедно с още един от служителите да се качи на втория етаж и да провери има ли някой в последната стая в дъното на коридора.

Сержантът тръгна към стълбището, придружен от един служител. На тротоара любопитните бяха обкръжили Роман и Марта. Лейтенантът хвана жената, прекосиха заедно прага на сградата и бавно тръгнаха нагоре по стълбите.

— Та, както ви казах, разни типове се събират при него да играят домино. Особено в неделя — каза жената и добави лукаво: — Я на домино играят, я на нещо друго!

Роман беше готов да я попита какво иска да каже, но се въздържа, защото съобрази, че думите на Марта бяха само предположение. Ако знаеше нещо със сигурност, щеше да му го каже.

— Тоя беше един от тях. Но има и други. Има един нисък, як — на боксър прилича... Според мене не е с всичкия си — каза жената уплашено.

Когато се изкачиха на етаж, видяха Кабада и служителя, които вървяха към тях от дъното на коридора.

— Няма никой — каза сержантът, щом се приближи. — Или няма никой, или не искат да отворят.

Жената понечи да каже нещо, но Роман се обърна към нея:

— Елате с нас — и тръгна към стаята на Милито. Всички го последваха.

Когато стигнаха пред вратата, Роман погледна Кабада:

— Трябва да влезем.

Сержантът се наведе и блъсна вратата с рамо. Дървото изскърца, но не поддаде.

— Почти съм сигурна, че няма никой — каза Марта.

Кабада отново блъсна вратата, която широко се отвори. Роман пипнешком намери ключа на лампата.

Стаята се оказа доста голяма. Миришеше лошо и беше влажно. Видяха желязно легло, покрито с пожълтял и измачкан чаршаф и възглавница без калъфка. На около метър и половина от леглото имаше квадратна сива маса с четири различни стола, а до стената срещу вратата — шкаф, също боядисан в сиво. До леглото имаше малка масичка, на която бе оставена чаша с три пръста вода и буркан с компот, наполовина пълен с аспирини. До стената, вляво от вратата, стоеше стар хладилник, а върху него — емайлиран леген.

Лейтенантът нареди да отворят шкафа, но в него нямаше нищо интересно: ризи, панталони, чорапи, два чисти и един мръсен чаршаф, два чифта обувки, женски часовник и десеткаратов пръстен. Между чаршафите бяха скрити петдесет песос. В долната част на шкафа намериха кутия домино с дървени плочки, на чийто капак бе изрязана буквата „М“.

В чекмеджето на масичката имаше нож и няколко гилзи калибър 32 и 38, които Роман прибра.

— Сигурна съм, че Милито не се е прибирал от вчера — промърмори председателката на кварталния комитет.

— По какво съдите? — попита я Роман.

Жената погледна офицера. Очичките ѝ блестяха зад очилата.

— Не бих искала да се излъжа, но съм готова да се обзаложа, че не си е спал въщи. Станах рано и не съм го видяла да излиза, а Милито не е от ранобудните. Пък и през деня никакъв не се мярна.

Излязоха от стаята. Марта загаси лампата. Кабада и служителят поизостанаха и затвориха вратата. Роман и жената тръгнаха по коридора към стълбището.

— И ако държите да знаете истината — каза Марта, — за последен път го видях вчера сутринта, когато при него дойде едно момче.

Усмихна се и погледна Роман.

— И той е един от ония, които идват да играят домино.

Замълча за миг.

— Това момче привлече вниманието ми, защото никак не прилича на останалите. Изглежда съвсем порядъчно и аз си казах:

„Какво ли търси с тия типове?...“ Макар че знае ли го човек откъде е и какво е... Може и да е някой изпечен мошеник...

Роман я гледаше учудено. Неочаквано бръкна в горния джоб на ризата и извади малък бележник. Разтвори го, намери снимката, която търсеше, и я показа на Марта.

— Този ли е?

Марта погледна лейтенанта, сякаш бе направил магия:

— Този е! — възкликна. — Същият!

Роман гореше от нетърпение да научи всичко, което жената можеше да му каже.

— Кога казвате, че е дошъл? — попита отново. — Хубаво помислете, Марта.

— Вчера — отвърна веднага жената. — Някъде към десет сутринта. Аз шетах. Бях оставила вратата отворена, та го видях, когато мина и продължи към Милито. Излязоха заедно след около половин час.

— И оттогава не сте виждали Милито. Така ли?

Марта се замисли и отвърна:

— Сега се сецам, че го видях. Следобед към три и половина — четири. Отиваше да се къпе — гласът ѝ прозвуча уверено. — Да. Тогава го видях за последен път.

Роман я погледна с възхищение.

— Къде според вас е отишъл Милито? Не ви ли хрумва нещо? Не знаете ли някое място, където?...

Жената го погледна тъжно.

— Не, нямам представа. Той, разбира се, има доста познати, пък и тук идват жени от време на време. Но, право да ви кажа, не ги познавам. Не знам къде може да е отишъл.

Роман стисна ръката ѝ с благодарност. Кабада и другият служител вече го чакаха до стълбището. Тримата тръгнаха надолу към изхода. Марта ги проследи с поглед.

Изведнъж Роман се обърна.

— Марта — усмихна се той, — ако някой ден ви омръзне да стоите вкъщи, обадете ми се. Обещавам ви място на следовател.

8 ЧАСЪТ И 30 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Телефонът иззвъня един, два, три пъти. В сумрака на стаята нечия ръка вдигна слушалката.

— Моля.

От другата страна на жицата заговори бързо и припряно нечий глас:

— Ти ли си? Ти ли си? Работата е лоша. Аз ти казах, че така ще стане. Преди малко полицията беше у нас. Струва ми се, че Двайсетачката е ранен или мъртъв. Не успях да го видя добре, но той беше. Спукана ни е работата. Чуваш ли ме? Чуваш ли ме?

— Успокой се — каза гласът, но припреният и изплашен глас продължи:

— Къде да се дяна сега? Какво да правя?

— Успокой се, ти казвам — продължи гласът. — Така нищо няма да се оправи.

И двамата замълчаха.

— Знаеш, че не съм страхлив, дяволите го взели! — побесня другият глас.

— Хубаво слушай — каза първият глас. — Ще отидеш при оная, твоята в „Ла Лиса“ и няма да се показваш навън четири-пет дни. Не ми се обаждай. Аз ще те намеря. Остави ме да помисля. Дай ми пет дни. Но ти не си подавай носа на улицата.

— При нея? Ти си се побъркал. Не помня откога не съм й се вестявал. Сигурно вече си е хванала някой друг.

— Трябва да отидеш там! — каза сухо първият глас.

— Не мога — изскимтя вторият.

— Нямаш друг изход, Милито.

Отново дълго мълчание.

— А ти какво ще направиш за пет дни?

— Остави това на мен. И пак ти напомням: не ме търси повече и не идвай при мен! Чуваш ли?

— Да, чувам те.

— Добре. Пет дни. Аз ще те намеря.

— Знаеш ли адреса? — умолително каза Милито.
— Не — отвърна първият глас, — но ще те намеря.
— Чакай! — извика Милито.
Но от другата страна вече бяха затворили телефона.

8 ЧАСЪТ И 48 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Сиера видя на тротоара трима души, спря веднага волгата и слезе от колата.

Следобед имаше доста работа. Към четири спешно му се обади Николас Карбонел и му каза, че един от шофьорите — Хуан Себастиан Аройо — случайно е намерил предмета, с който по всяка вероятност е бил убит Ерасмо Суаснабар.

Сиера пристигна в Бехукал по най-бързия начин — колата летеше по шосето към Сантяго де лас Вегас.

— Да — беше му казал Аройо. — По пътя стана авария, нещо съвсем дребно — скъса ми се ремъкът на вентилатора и когато отворих сандъка с инструментите, видях два ключа вместо един... Много се учудих. Взех втория ключ и видях по него засъхнала кръв... Но това не беше моят ключ. Ето този е моят. Аз си го познавам...

Сиера поостана в автостопанството, разговаря с Карбонел, попита за Лабрада, но му казаха, че кадровикът е излязъл по работа.

Малко хора знаеха, че сержант Мигел Сиера е изключителен химик. Бе отличен студент в Технологическия институт, но познанията му по химия надхвърляха изученото през четирите години в института. Редовно четеше нови книги и следеше специализираните списания. След постъпването в следствено — техническия отдел започна да се интересува от токсикология и от химическите експертизи в криминалистиката. Познаваше реактивите, чрез които може да се анализира човешката кръв, а също и как да се различи човешката от животинската.

Намирането на окървавения гаечен ключ му даде възможността да прекара няколко часа в лабораторията и да направи неопровержими изводи. Кръвта беше от същата група и същият резус-фактор като тази на Ерасмо Суаснабар. На ключа имаше също и животинска кръв. Всичко съвпаднаше.

Но не откри ясни отпечатащи от пръсти. По ключа имаше много следи, които не можеха да му помогнат.

Спомни си предната вечер и се възхити от интуицията на Роман. „Ако Аройо не беше на път — помисли си, — лейтенантът непременно щеше да открие ключа.“

Когато Сиера напусна кабинета му, той и Кабада ръководеха преследването на Двайсетачката. Беше около три и половина следобед. А когато се върна към осем вечерта, хилавият Луис Гарсия му съобщи, че престъпникът е мъртъв.

— Паднал от един покрив на улица „Мисион“... Роман тръгна нагам.

Сега Роман стоеше на тротоара заедно с Кабада и един полицай. Поздравиха се и Роман каза на Кабада:

— Сиера и аз отиваме в полицията. Ти взимаш волгата, отиваш, намираш ми досието на въпросния Милито и се прибираш вкъщи да спиш. Ето ти данните — подаде му някакво листче. — След малко ще отида в отдела.

По пътя към Първо отделение на улица „Драгонес“ Сиера го информира за важното откритие, което бе направил. Роман го изслуша мълчаливо и каза:

— Горкият Лавигне. Само ако знаеше...

Сиера не разбра думите на лейтенанта, смръщи вежди и го погледна учудено. Внезапно лицето му се проясни:

— Значи вие мислите, че...

— Да, Сиера — прекъсна го Роман. — Това е ключът на Лавигне. Не си ли спомняш?

— Ами да — каза Сиера и се удари по челото. — Нали каза, че е затягал болтовете на колелата на един от камионите и когато дошъл Суаснабар... — направи пауза. — Странното е, че механикът не е забелязал липсата на ключа.

— Може да не го е забелязал, защото в работилницата за поддръжка има много такива ключове. Ужасно е, че Суаснабар е бил убит именно с този предмет.

Завиха по улица „Драгонес“.

— Какво ще правим в полицията, лейтенанте? — попита Сиера.

— С Двайсетачката е имало още един — каза тихо Роман. — И той се е опитал да се измъкне, но Егоскуе е успял да го хване на гарата. Опъвал се е и се е наложило да го отведе там.

Роман спря фолксвагена пред сиво здание, козирува на дежурния полицаи и влязоха.

Веднага забелязаха Егоскуе. Куртката му беше мръсна и измачкана, а горната устна — разкъравена. Разказа им с обичайната си сдържаност как е проследил и е хванал мъжа с белезите.

— Върви да си починеш! Добре си порботил — Роман стисна ръката му. Егоскуе се опита да се усмихне, но цъфналата устна му попречи.

— Я чакай — провикна се Роман, когато Егоскуе беше вече при вратата. — Нека те откарат до вас, че в тоя вид не си много за пред хората.

След няколко минути, придружени от един сержант, Роман и Сиера спряха пред килията, в която бе затворен мъжът с белезите по главата. Наредиха му да излезе и той се появи с мечешката си походка, но този път много по-бавно и уморено. На дясната вежда имаше лейкопласт. Бузите му бяха зачервени, а ризата — раздрана. Сиера си помисли, че прилича на боксьор, който е загубил тежък мач.

Сержантът ги остави и тримата влязоха в малка стаичка, в която имаше само маса и два стола.

— Седни — обърна се Роман към мъжа. — Как се казваш?

— Хенаро — каза бързо мъжът. Беше навел глава.

— Хенаро чий? — отново попита Роман.

— Солис — отвърна мъжът, без да вдига глава. — Хенаро Солис ла Роса.

Лейтенантът седна в единия край на масата, но мъжът остана прав. Зад него стоеше Сиера почти до вратата.

— Седни — повтори Роман и мъжът се стовари на един от столовете пред него.

— И ти си забъркан в историята в Бехукал, нали? — атакува лейтенантът.

— Не съм чувал за никакъв Бехукал. — От сто години не съм стъпвал там. Не разбирам за какво говорите?

Роман го гледаше съсредоточено.

— Тогава защо си бягал? Защо си се дърпал при задържането? — наблегна на всяка една от думите.

Човекът вдигна глава.

— Защото избягах. Е за т'ва — отвърна припряно и погледна глупаво лейтенанта. — През нощта се измъкнах от изправителния лагер и едва стигнах в Хавана... Не успях и един ден да си поскитам — каза с почти детски упрек в гласа, сякаш задържането беше непроситимо неуважение към личността му.

Роман разбра, че интелигентността на този човек е доста съмнителна. Солис продължи.

— Нямаше и дванайсет часа, откак бях пристигнал в Хавана... и ето че се натъкнах на този тип Ястреба, дете дявол знае какви ги е забъркал...

— Не увъртай! — заповяда Роман с толкова твърд глас, че човекът замълча и отново наведе глава. — Кога за последен път си се виждал с Милито?

— С Милито ли? — Солис го погледна учудено.

Лейтенантът му хвърли яростен поглед.

— Да, с Милито — каза сурово. — С Емилио Дукесне, когото ти отлично познаваш.

— Амии... Аз съм ходил у тях... преди... защото стана вече почти три месеца, откак ме прибраха, и... горе-долу оттогава не съм го виждал...

— За какво са те задържали? — отново попита лейтенантът.

Мъжът се усмихна тъпо.

— Абе за една разправия. Голям тупаник, хвърчат бутилки, счупени столове... Не знам как не съборихме кафенето...

Роман смени тона и се усмихна:

— Ти май си падаш по тупаниците, а?

Човекът се усмихна глупаво и наведе глава хем гузно, хем засрамено.

— Знаете ли, аз бях боксьор. Ама истински боксьор. Петнайсет мача спечелих с един замах и почти всички с нокаут. Даже в Щатите искаха да ме пратят.

Беше много възбуден.

— Да бяхте ме видели отнякъде как се боксирам... Аз не бях бияч като другите. Всичко в бокса ми беше ясно. Бях и бърз, и силен, абе изобщо... Щом излезнех на ринга...

Внезапно скочи и зае боксова стойка, но лицето му се изкриви от болка и се хвана за кръста.

— Майка му стара — извика, — тоя за малко да ме пречука...

Солис отново седна с усилие, а Сиера трябваше да си запуши устата с ръка, за да не се изсмее.

— Та значи така си беше — отново каза човекът, който несъмнено беше очарован от боксьорското си минало. — Казвах ми Пеперудата... Кид Пеперудата... Летях из ринга.

Сиера посочи малка татуировка на врата на мъжа, която Роман не бе успял да види.

— Това оттогава ли е? — попита сержантът.

— Да. Вижте — усмихна се Солис, щастлив, че Сиера откри доказателство за славата му, и показа на лейтенанта малка пеперуда, заградена в кръг. — И до днес ме наричат Пеперудата.

Роман го погледна внимателно и си помисли, че пеперудата е последното нещо, за което му напомня този човек. Лейтенантът имаше известна представа от прякорите и прозвищата в престъпния свят. Понякога прякорите показваха някоя характерна черта на престъпника, негов навик или месторождението му. Но много често те бяха иронични: наричаха Тарзан някой хилав и прегърбен тип, Пепеляшка казваха на човек с огромен крак, а този недодяланик с мечешка походка бяха кръстили Пеперудата.

— Пеперуда — попита го Роман, — къде би могъл да пренощува Милито?

Изражението на Солис внезапно се промени. Отново бе вдигнал гарда:

— Откъде да знам? — направи опит да се усмихне.

— Той има ли си някоя? — отново попита лейтенантът.

Пеперудата го гледаше объркано.

— Хич не знам... Милито винаги върти по няколко. Голям сваляч е — погледна Роман някак извинително, — но аз и понятие си нямам кои са.

Роман го гледаше внимателно.

— Виж какво, Пеперуда, по-добре кажи истината. Или май се опитваш да ме убедиш, че никога не си виждал у Милито някоя от тези жени, че не знаеш как се казват, нито къде живеят?

Пеперудата се начумери.

— Абе аз нищо не знам... Вярно, че от дъжд на вятър ходех у Милито да играя домино, ама нищичко не знам за неговите истории...

Това е чистата истина...

Роман извади от джоба си снимка за паспорт и му я показа.

— И този ли не го познаваш? — попита тихо.

Пеперудата погледна първо снимката, а после някак уплашено вдигна очи към Роман.

— Познавам го. Това е Тео, приятел на Ястреба. И той понякога ходи у Милито да играе домино. Друго не знам за него. Игралите сме заедно и това е.

Роман прибра снимката в джоба си:

— Къде живее Ястреба?

— Не знам — измънка Пеперудата. — Аз познавам Милито и той ме канеше от време на време да играем домино. Но нищо не знам. С Ястреба и с Тео се запознах там. Нямам понятие къде живее Ястреба.

— Къде е живеел, Пеперудо — отвърна Роман, без да го погледне, и запали цигара. — Ястреба е мъртъв. Падна от покрива на една къща, докато се опитваше да се измъкне от преследването, след като стреля шест пъти. Така че за теб е по-добре да кажеш истината. Работата е дебела. Много по-дебела, отколкото ти си мислиш.

— Вече ви казах всичко, което знам — промърмори Солис, без да поглежда Роман. — Мене ме бяха прибрали в Матансас. Какво мога да знам? Питайте в стопанството за изправителен труд, ако не вярвате.

Роман стана и направи знак на Сиера, който излезе в коридора и повика сержанта. Роман му благодари и каза, че е приключил разпита. Сержантът поведе Пеперудата към килията, а Роман и Сиера тръгнаха към колата.

— Много е тъп — каза Сиера.

— Да. Глупав е — съгласи се Роман, — но е старо куче. Не каза и половината от това, което знае.

Сиера го погледна намръщено.

— Мисля, че не е забъркан в историята.

— И на мен така ми се струва — каза лейтенантът и отключи вратата на фолксвагена. — Това, за изправителния лагер, сигурно е вярно. Не мисля, че ще седне да ни лъже за нещо, което можем да проверим веднага. Но мога да се закълна, че знае къде живее Ястреба, а може би и къде е отишъл Милито.

— Възможно е — каза Сиера и се настани на седалката. — Забелязахте ли, че го нарича Ястреба, а не Двайсетачката? Това е по-

старият му прякор. Значи се познават отдавна.
Роман кимна, но нищо не каза. Подкара колата.

9 ЧАСЪТ И 35 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Роман и Сиера седяха един срещу друг пред бюрото на лейтенанта, което бе превърнато в маса за ядене. След изтощителния ден изядоха лакомо по няколко сандвича и два буркана кисело мляко. Сержантът си наля кафе от един термос, а Роман запали цигара и се облегна назад. Отдъхваше спокойно.

Сиера имаше за какво да си поговори с Роман, но си помисли, че лейтенантът има нужда от тези оскъдни минути за отмора. Имаше нужда да забрави, макар и за няколко мига, работата, на която се бе отдал изцяло през последните четиридесет и осем часа. Защото освен това Сиера знаеше, че тази почивка е съвсем краткотрайна, че всеки момент ще влезе някой, телефонът ще звънне и Роман ще стане от стола както винаги. Знаеше, че трябва да отдава всяка минута за изпълнението на дълга си, за да е достоен служител в министерството.

Роман наруши тишината. Почивката бе свършила.

— Имаме доста работа — изпусна той дима от цигарата.

Сиера седна, извади бележника и започна да го прелиства. Търсеше една определена страница.

— Да — отвърна — Точно това си мислех. Първо за Куко Масора. Сутринта направихме проверка в сервиза на улица „Инфанта“.

— Кой отиде? — попита Роман.

— Саласар — отвърна Сиера. — Той е подписал рапорта. Видял се с Куко към единадесет. Доста се поуплашил, но потвърдил показанията на Фело Карденас. Към десет вечерта го оставил с въпросната Рейна пред хотел „Инглатера“. Но и той не знае нито коя е и каква е, нито къде живее.

— Значи нищо — промърмори Роман и започна да драска на някакъв лист.

— Не е нищо, лейтенанте — многозначително каза Сиера. — Към дванадесет и половина Куко излязъл от сервиза, хванал рейс петдесет и четири, слязъл при „Парке сентрал“ и тръгнал по „Прадо“ към „Малекон“.

Лейтенантът го слушаше с интерес.

— Свил по „Виртудес“ и хлътнал в малък хотел на улица „Сулуета“. Прекарал там половин час.

Замълча и прелисти страницата.

— Излязъл и продължил по „Сулуета“ към „Парке сентрал“. Провел два разговора от първия срещнат телефон. После около половин час се мотал из „Парке сентрал“, след което се прибрал в стаята си на улица „Райо“ и повече не излязъл. На работа не отишъл.

Роман понечи да каже нещо, но в този миг извъня телефонът. Лейтенантът вдигна слушалката.

— Слушам.

Чу се гласът на Кабада.

— Лейтенанте, запишете си: Емилио Дукесне Руис — Милито, Аспирина. Бял, тридесет и две годишен, родом от Гуанахай. С три присъди: една за употреба на марихуана, втората за контрабанда и третата за кражба с взлом. Той е лицето от фоторобота.

— Много добре, Кабада — каза Роман и продиктува данните на Сиера.

— Отивам да размножа снимката и веднага се връщам — продължи Кабада.

— Добре. Донасяш ги и отиваш да си починеш. Чакам те.

Роман затвори и погледна Сиера.

— Двайсетачката за малко да го убие.

Стана, повдигна леко фуражката и приглади косите си.

— Нека раздадат снимката от фоторобота на патрулните коли. Ще стигнат ли екземплярите?

— Хилавият поръча двадесет-тридесет. Ето ги.

— Добре. Щом получим истинската, ще им я дадем, но нека да започнат търсенето. Предупреди ги, че е въоръжен. Да внимават. И на всяка цена да го хванат жив. Хубаво им кажи, Сиера, на всяка цена.

Сиера тръгна към вратата, но тя се отвори, преди той да сложи ръка на дръжката. На прага се появи млад войник.

— Извинете! — каза смутено, като видя пред себе си Сиера. — Някаква жена иска да говори с лейтенанта.

— Коя е тя? — попита Роман.

— Не казва. Исква да разговаря лично с вас. Твърди, че било спешно.

Роман се намръщи.

— Нека влезе.

Сиера едва не се сблъска с нея на вратата. Не можеше да се каже, че е красавица. Имаше големи черни очи, лъскава черна коса, но може би устните ѝ бяха прекалено дебели, а носът доста дълъг, или пък лицето удължено. Не, тази жена никога не може да бъде избрана за „Мис“ в някой конкурс, защото бе доста закръглена. Но в замяна на това — много съблазнителна, безкрайно привлекателна.

Едва ли бе на повече от двадесет и четири, макар че гримът я правеше с няколко години по-стара за неопитното око. Носеше тясна светлосиня блузка и къса тъмносиня пола, една педя над колената. Беше мулатка.

— Седнете — каза Роман и посочи стола пред бюрото си.

Жената направи няколко крачки, седна и се усмихна.

— Слушам ви — продължи лейтенантът.

Тя бе малко нервна, но не особено смутена. Издаваше я само лекото треперене на ръцете, когато извади пакет „Дорадос“ и запали цигара.

— Дойдох заради един приятел, когото сте задържали.

В този миг лейтенантът си спомни описанието на жената, което бе направил Фело Карденас.

— А, значи вие сте Рейна.

Жената се усмихна, едновременно учудена и поласкана.

— На вашите услуги. Така ме наричат, макар че това не е истинското ми име. Казвам се Каридад. Каридад Бетанкур Гонсалес.

Замълча.

— Казаха ми, че моят познат Фело е задържан, че срещу него има обвинение и че трябва да докаже къде е бил онзи ден през нощта...

Бе престанала да се усмихва. Роман понечи да я прекъсне, може би за да ѝ помогне, но тя продължи:

— Бяхме заедно. Вие разбирате, че цялата тази история ми е безкрайно неприятна, но при това положение нямам друг избор. — Наведе очи. — Прекарахме заедно цялата нощ.

Роман запали цигара и каза:

— От десет вечерта докъм пет сутринта. Така ли?

Тя кимна.

— Добре — продължи лейтенантът. — Трябва да направим една проверка. Изчакайте навън, ако обичате.

Жената отново се усмихна, стана, излезе от кабинета и леко затвори вратата след себе си.

9 ЧАСЪТ И 40 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Милито целуваше топлата шия на жената.

— Чакай да затворя вратата — промълви тя и леко го отблъсна.

Но той я прегърна още по-силно и потърси устните ѝ. Тя отметна глава и се изсмя.

— Остави ме да затворя вратата.

Той я пусна и се стовари на леглото, сякаш изведнъж бе изгубил всякакъв интерес към нея. Тя бързо закопча пенъоара си, отиде до вратата и пусна секретата. Върна се при Милито, който бе втренчил поглед в тавана.

— Събуй си обувките, съкровище, че ще ми изцапаш чаршафа — каза нежно, но в гласа ѝ прозвуча упрек.

Той сякаш не я чу. Продължаваше да лежи с ръце, кръстосани под главата.

— Направи ми кафе — каза сухо, без да я поглежда.

За миг тя стана сериозна, но веднага устните ѝ се разтегнаха в усмивка и откриха два реда едри зъби.

Дозакопча пенъоара си, който той разкопча преди малко, веднага щом тя отвори, и едва влязъл, започна да я целува мълчаливо и да я гали страстно, както в началото, преди десет месеца. Тя не се възпротиви. Милито ѝ харесваше, много ѝ харесваше. Докато той разкопчаваше пенъоара и я целуваше, тя забрави упреците, които се канеше да му отправи. Вече две седмици, откак не бе идвал при нея.

А сега се бе проснал на леглото, сякаш му е омръзнала.

Тя се приближи и започна да събува обувките му.

— Тая къща аз я чистя, драги.

Свали мокасините му и ги остави до леглото. Краката му миришеха на пот, но тя харесваше всяка негова миризма.

Стана, отметна назад къдравата си коса, сложи ръце на кръста, погледна го съсредоточено и каза с предизвикателен и подигравателен глас:

— Що за маниер! Хвърляш ми се като невидял, след което се просваш на леглото, все едно нищо.

Той я погледна и усмивката изчезна от устните ѝ. Отново втренчи поглед в олющения таван. Тя вдигна рамене, отиде в единия край на стаята, където имаше газов котлон, и започна да приготвя кафе.

Беше десет години по-голяма от него, а лицето ѝ не скриваше възрастта. Личеше, че не е била красива, нито пък грозна. Сега вече бръчките подчертаваха още повече грубите ѝ черти. Очите бяха малки, а устата — голяма. Бе изгубила свежестта си. Имаше лице на четиридесет и пет годишна жена, която или много бе работила, или много бе преживяла, или и двете. В замяна на това тялото ѝ беше съвсем запазено. Гърдите бяха твърди, а коремът — гладък. Краката ѝ бяха стройни — нямаше следа от разширени вени.

Сложи кафето на огъня и се върна до леглото. Милито лежеше в същата поза, гледаше в тавана и пушеше.

Тя остана права. Чакаше да я погледне, но внезапно каза:

— Да не би вече да не ти харесвам?

Той не отговори.

Тогава тя разкопча бавно пенъора си и го остави да падне на пода.

— Емилито — прошепна.

Той я погледна.

Тогава тя погали гърдите си, вдигна очи към него и се усмихна:

— Нима не ти харесвам?

Милито хвърли цигарата, на пода, скочи и я повали на леглото.

Кафето на котлона изкипя.

10 ЧАСЪТ ВЕЧЕРТА.

Мъжът, който влезе, беше бял, чернокос, висок и много слаб. Едва ли прехвърляше тридесетте. Ходеше бавно и тромаво. Прекоси прага на кабинета, без да промълви дума.

— Почакайте малко — каза му Сиера и излезе.

Роман го наблюдаваше иззад бюрото, но високият слаб мъж гледаше в друга посока, кръстосал ръце на гърдите.

В този миг влезе Сиера, последван от Рейна, но мъжът не им обърна внимание. Наложил се Роман да го попита:

— Познаваш ли я?

Мъжът вдигна очи и лицето му се преобрази.

— Хм — усмихна се. — Такава жена не се забравя лесно...

Тя го погледна строго, но той не се смути.

— Няма и два дни... Ами да... Онзи ден вечерта... — каза, като се обръщаше ту към Роман, ту към нея. — Бях на рецепцията и...

Мъжът внезапно се втренчи в Рейна с широко отворени очи. После обърна учуденото си лице към лейтенанта, щракна с прости и каза:

— За бога, лейтенанте! Тя беше с оня мъж... Дето ме извикахте вчера заради него! Ама че съм и аз! Сега съм сигурен. Дойдоха вечерта и си тръгнаха на другата сутрин, малко преди да свърши смяната ми... Сигурен съм.

Замълча и каза сякаш на себе си:

— Ама че съм и аз. Горкият човек...

Роман се облегна на стола и се усмихна:

— Добре. Мисля, че всичко е ясно. Можете да си вървите и двамата.

Сиера затвори вратата, след като излязоха, и се разсмя:

— Това се казва избирателна памет.

— Стига си се смял, Сиера — усмихна се Роман. — Нареди да освободят Фело Карденас. Хубаво да го скастрият и да го пуснат.

— Сигурно Куко Масора е търсел Рейна — каза Сиера, засмя се и вдигна слушалката.

— Няма съмнение — отвърна лейтенантът. — Тръгнал е да търси тайнствената жена и я е намерил.

Вратата изскърца и в стаята влезе Кабада.

Готово — подаде на Роман малък плик.

— Отлично — лейтенантът отвори плика.

Отвътре го гледаше мъжът от фоторобота. Само че лицето на тази снимка — истинската — имаше излъчване, което никой фоторобот не може да предаде. Чертите бяха още по-ъгловати, а очите — още по-мрачни. Виждаше се, че има гъста брада. Беше едно от онези лица, които никога не изглеждат добре обръснати.

— Значи с това приключихме — промърмори Роман и подаде плика на Сиера.

— Кабада, върви да спиш, че утре ще имаме доста работа.

Обърна се към Сиера:

— Намери ми телефона на Лабрада, че е крайно време да ми обясни някои неща.

Кабада беше тръгнал към вратата, но внезапно спря и се обърна:

— Лейтенанте, съвсем бях забравил. При цялата тая лудница ми беше изскочило от главата, но сега ще убия с един куршум два заека.

Бръкна в джоба на ризата си и извади някакво листче. — Ето телефона на Лабрада — каза сержантът и го подаде на Роман.

Лейтенантът го изгледа учудено и протегна ръка. Но преди да погледне листчето, разбра, че номерът на Сиро Лабрада е 30-91-07 — същият от хартийката, намерена в дрехите на Тео Гомес.

10 ЧАСЪТ И 30 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Лежеше до него. Усещаше хлад, но не се зави, а кръстоса ръце на гърдите си. Той се беше покрил наполовина с чаршафа, гледаше в тавана и пушеше.

Единствената светлина идваше от малката баня. Навън в коридора от време на време се чуваха гласове и стъпки.

— Емилито — обърна се тя и го погледна.

Той не отговори.

— Какво ти е, обич моя?

— Нищо ми няма — отвърна той, без да я погледне.

— Нещо се е случило — настоя тя. — Защо не искаш да ми кажеш?

Милито дръпна за последен път от цигарата и я хвърли на пода. Стана и тръгна към банята. Чу го как пуска водата, после изми ръцете и изплакна устата си. Върна се и отново се стовари на леглото.

— Има ли нещо за ядене?

— Какво да ти приготвя? — попита тя нежно.

— Все едно.

— Няма ли да ми кажеш какво ти е? — Тя го погали по лицето.

Той рязко бутна ръката ѝ.

— Казал съм ти, че не обичам да ме пипат по лицето, а ти продължаваш.

Тя се нацупи, стана и си облече пенъоара.

— Яйца, ориз и банани. Какво ще кажеш?

— Забъркай там нещо — отвърна той, седна на леглото и започна да се обува.

Тя го изгледа, после се обърна, взе от една полица над газовия котлон два зелени банана и започна да ги бели.

Понякога, както и сега, имаше огромно желание никога вече да не го води. Друг път — не, но винаги когато мислеше така, се сецаше за Аделфа — най-добрата ѝ приятелка, — която я предупреди: „Този мъж ще ти съсипе живота“. Но той ѝ харесваше, макар да знаеше, че приятелката ѝ е права. И ето че сега, след като толкова време не бе

идвал, се появи и каза, че ще остане при нея известно време. Носеше револвер. Никога не го бе виждала въоръжен, макар да знаеше що за човек е Милито. Беше жесток, много жесток. Но може би именно това ѝ харесваше. Така и не можа да разбере. Милито завърза обувките си и нахлузи панталона. После се обърна към нея и без каквото и да било обяснение изтърси:

— Полицията ме търси. Убих човек.

Тя не се обърна веднага. Ръцете ѝ започнаха да треперят, но тя опита да се овладее и каза:

— Защо не ми каза още в началото?

Тогава той избухна, беше нервен и избухна.

— За к'во? За да ме изхвърлиш ли?

Тя се обърна и видя, че лицето му почервения. Никога не го беше виждала такъв.

— За да ме изхвърлиш, а? — изкрещя отново.

— Милито, съседите... — започна тя, но той я прекъсна.

— Хич не ми пука за твоите съседи — извика. — Та значи искаш да ме изриташ. Нали?

Тръгна към нея и тя отстъпи уплашено.

— За бога, Емилито, успокой се...

— Щеше да ме изгониш, а? — изрева и я сграбчи за раменете. Не беше на себе си. — Казвай! Казвай!

— Ти си се побъркал — изскимтя жената.

— Мръсница! — извика и я удари по лицето.

После я удари още веднъж. Тя се строполи с вик на пода и повлече масичката след себе си.

— Съвсем си се побъркал — изкрещя през сълзи и се повлече по пода.

— Уличница! Ще те пречукам! — изрева той, погледна я с кръвясали очи и тръгна към нея.

На лицето ѝ се изписа ужас.

— Мръсница! — просъска и я ритна в ребрата. Тя нададе пронизителен вик.

— Помощ! Убиват ме! Помощ! — разкрещя се още по-силно, истерично и отчаяно.

— Я да мълчиш, мърла такава! — надвика я той и продължи да я бие.

— Лала, какво става? Лала? — чу се отвън. Започнаха да тропат по вратата все по-силно и по-силно.

Тогава Милито се опомни. Погледна учудено Лала, която продължаваше да крещи, и едва не я попита какво прави там.

В този миг вратата с трясък се отвори и в стаята нахълтаха няколко души. Зад тях се бяха насъбрали съседите и надничаха.

— Как може да посягаш на жена бе, мръсник? — извика висок як негър и тръгна към Милито със стиснати юмруци.

Но той скочи и взе револвера от леглото.

— Който направи още една крачка, ще го убия — целият трепереше.

Възцари се тишина. Всички останаха като заковани и го гледаха втренчено.

— Пуснете ме да мина! Пуснете ме да мина! — каза и тръгна към вратата. Направиха му път и той излезе в коридора с револвер в ръка и разпасана риза.

Няколко жени се развикаха, но Милито се спусна към стълбището. До втория етаж чуваше зад гърба си стъпки и викове „Дръжте го“. Стреля във въздуха и ехото отекна във входа. Гласовете замлъкнаха и той продължи надолу през няколко стъпала. Излезе на улицата и се затича обезумял към „Калсада“, без дори да прибере револвера. Лицето му бе плувнало в пот, макар че вечерта беше хладна.

Отново чу зад себе си „дръжте го“ и се опита да ускори крачката. До „Калсада де ла Лиса“ оставаше още една пряка.

Улицата, по която тичаше, бе ярко осветена. Пред него преминаваха учудени лица, захлопнати врати.

Половин пряка до „Калсада“. В този миг видя как един полицай спря мотора си, извади пистолета и го зареди. Не разбра откъде се бе появил, но сега вече беше късно.

Милито внезапно спря и се обърна. Следваха го осем-десет мъже. Отново погледна напред. Полицаят тичаше към него с пистолет в ръка и викаше:

— Хвърли оръжието!

Милито инстинктивно направи крачка назад. Вдигна револвера и стреля в полицая. Той падна, но веднага хвана здраво ръката, в която държеше пистолета, и стреля на свой ред.

Милито падна по очи.

Под него започна да се образува локва кръв.

11 ЧАСЪТ И 25 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

— Предполагам, че ще ми обясните на какво дължа честта — каза Сиро Лабрада обидено.

Седеше пред бюрото на Роман и лейтенантът за пръв път видя пъстрите му очи. „Поне вечер си сваля очилата“ — помисли си Роман.

— Струва ми се, че доста ясно показах, че съм готов да ви помогна с всичко, за което ме помолите и е във възможностите ми — продължи Лабрада и погледна ядосано Нелсон Бареро, който стоеше прав до него. — Но този другар ме доведе тук, сякаш съм някой...

Лабрада не довърши изречението. Може би очакваше Роман да заговори, но Роман не каза нищо. Дори не го погледна. Спокойно преглеждаше някаква папка.

В този миг лейтенантът усещаше повече отвсякога необяснимата неприязън към този човек. Той знаеше, че играта е много по-сложна. Въпросът бе, дали ще успее да открие истината, за да предаде в ръцете на правосъдието един безскрупулен убиец. Знаеше, че мъжът срещу него е хитър и ловък. „Хайде да видим“ — помисли и вдигна очи.

— Ето какво, Лабрада — каза съвършено спокойно. — Има някои факти, които хвърлят съмненията върху вас, и трябва да бъдат изяснени. И колкото по-рано, толкова по-добре. Не сте ли съгласен?

— Съгласен съм, разбира се — отвърна Лабрада — На мен просто не ми хареса начинът. А по отношение на другото, бих искал да знам какви са тези факти, защото съм сигурен, че мога да разсея съмненията ви.

Лабрада извади от джоба на фината си риза пакет „Арома“, а от най-малкия джоб на панталона си — газова запалка.

— Ето ви кибрит — каза Роман. — Не е ли ваш?

Лейтенантът хвърли на бюрото кибритена кутийка на сини и бели квадратчета. Лабрада се учуди и се понадигна, за да я види по-добре, но не посегна да я вземе. На кутийката бе написано с химикалка едно голямо „Л“

— Този кибрит не е мой — каза — Както виждате, имам запалка, но и преди, когато използвах кибрит, нямах навика да драскам по

кутийката. Това „Л“ не е от Лабрада. Уверявам ви.

Натисна запалката. Чу се леко изщракване и веднага се появи малко синьо пламъче. Мъжът запали цигарата си, дръпна и изпусна голям облак дим.

Роман се облегна назад.

— Лабрада — каза съвсем бавно, — обяснете ми, какво правехте в автостопанството онзи ден вечерта?

Замълча.

— Защото именно вие сте човекът, който е останал там, когато са убили Суаснабар.

— Не говорете така. Аз... — отвърна Лабрада бързо, но категорично.

— Вие сте били там — прекъснато Роман. — Видели са ви.

— Да. Работих докъм десет — десет и четвърт и си тръгнах. Когато излизах, видях Ерасмо и...

Роман го прекъсна отново.

— Лабрада, много бих искал да разбера — говореше сухо, — защо не ми казахте, че сте били там в нощта на убийството?

Нелсон Бареро продължаваше да стои прав зад Лабрада. Сиера и Кабада, който искаше да присъствува на разпита и не се прибра, примъкнаха по един стол до бюрото на Роман и внимателно следяха разговора.

Лабрада отново дръпна от цигарата.

— Вярно, че сгреших — каза уверено. — Не предполагах, че е толкова важно... Изобщо не ми е минало през главата... Аз нали си тръгнах към десет, а съдебният лекар каза, че била към дванадесет...

Поднесе цигарата към устните си.

— Каза, че Ерасмо е бил убит между дванадесет и един. Нали?

— Така каза — потвърди Роман.

— Затова и реших, че присъствието ми там не е от особено значение — повтори кадровикът. — Когато си тръгнах, всичко беше наред. Както обикновено.

— Често ли оставате на работа до късно?

— Не чак толкова често. От време на време. Нали знаете как стоят нещата. Има дни, в които човек има много работа и остава до късно. Онази вечер точно разработвах план за реорганизация.

— Значи сте си тръгнали към десет, десет и четвърт — промърмори Роман, загледан в някаква неопределена точка над главата на Лабрада. Между десет и десет и четвърт...

Внезапно погледна Лабрада право в очите.

— И къде отидохте?

На Роман му се стори, че за миг на лицето на кадровика се изписа задоволство. Лабрада бавно дръпна от цигарата, изпусна дима и загаси фаса в стъкления пепелник.

— Отидох у директора Карбонел. Пристигнах там към единадесет. Искях да му покажа плана за реорганизацията и си помислих...

— Вие, разбира се винаги обсъждате с Карбонел плановете и проектите — каза Роман лукаво. — А работата е била спешна. Нали? Нямамо е начин да се отложи за другата сутрин.

Кабада кимна. Наистина не можеше да си представи как Лабрада убива Суаснабар със собствените си ръце. Не. Ако този човек е замесен в престъплението, то участието му е от по-друг характер — по-прикрито, по-изкусно, по-умело. И ако е така, сигурно си бе подготвил желязно алиби.

— Е, да — Лабрада се поколеба. — Не беше спешно, но си помислих... Поработих няколко часа и понеже Карбонел беше проявил интерес, помислих си, че ще иска веднага да види плана, обадох му се и тръгнах. И друг път съм го правил.

— Къде живее Карбонел?

— В „Коли“. Стоях у тях до дванадесет и половина и се прибрах. Мога да го докажа, защото на входа се разминахме с един съсед: Поруа, Рафаел Поруа. Живее на втория етаж. Беше някъде към един часът.

Роман се наведе напред опря лакти на бюрото и тихо попита:

— Лабрада, разкажете ми, защо враждувахте със Суаснабар?

За първи път Роман видя, че безизразното лице на Лабрада стана неспокойно. Но гласът му не трепна.

— Вече ви казах, че Ерасмо беше малко особен... Бих казал, с лош характер... Вярно е, че не си допадахме... Но мисля, че е преувеличено да се твърди, че сме били неприятели...

— Не увъртайте — сръза го Роман. — Ще стане по-лошо.

В погледа на кадровика се четеше безкрайно учудване.

— Имали сте със Суаснабар сериозна разправия и дори не сте си говорили — каза Роман спокойно.

Лабрада го гледаше, сякаш се питаше, какво наистина знае лейтенантът и какво се прави, че знае? През дългогодишната си служба лейтенантът се бе срещал с много нервни хора, различни по характер и темперамент. И макар че гласът на Лабрада не трепереше, макар че отговорите му бяха добре обмислени, макар че владееше всеки свой жест, Роман знаеше, че е нервен, безкрайно нервен.

— Виждате ли, лейтенанте... Аз не знам... Нямам представа какво са ви наприказвали. Ние с Ерасмо наистина се спречкахме преди две-три седмици, защото... ме обиди... По служебен въпрос. Това е.

Роман направи гримаса и стана. Играта бе започнала да му омръзва.

— Лабрада — каза той бавно, — опитайте се да ме разберете. Да измъкнеш няколко резервни части от склада не е голямо престъпление, но убийството е нещо много сериозно.

Кабада погледна кадровика. По челото на Сиро Лабрада блестяха капки пот, макар че хлад проникваше в стаята през открития прозорец.

— Надявам се, не намекувате... — Лабрада за първи път се запъна, — че аз съм го убил... Вие не можете... Това е лудост, лейтенанте. Абсолютно неоснователно...

Роман се наведе и отвори едно от чекмеджетата на бюрото си. Извади някаква папка и започна да я прелиства. Отново седна и без да поглежда Лабрада, каза:

— Знаете ли, че е убит Тео Гомес?

Лабрада въздъхна, сякаш се успокои, като чу, че Роман смени темата.

— Да. Разбира се. Днес разбрахме.

Замълча и продължи:

— И през акъла не ми е минавало...

— Кое не ви е минавало през акъла? — попита Роман.

— Това, че може да е замесен в убийството на Суаснабар и... — внезапно замълча. — Само не ме питайте откъде знам. Аз не зная нищо, но е повече от ясно. И най-големият глупак би се сетил.

— Лабрада — каза лейтенантът, — не мислете, че всичко е толкова просто. Но не за това искам да питам. Искам да ми кажете

какви бяха отношенията ви с Тео Гомес.

— Нормални. Както и с другите шофьори от автостопанството.

— Нямахте ли отношения от личен характер?

Лабрада го изгледа учудено.

— Лични отношения? Не. Ни най-малко.

Роман извади някакъв лист от папката и му го подаде.

— Това е вашият телефон. Домашният, нали?

Кадровикът погледна Роман с недоумение.

— Да. Да, разбира се.

— В такъв случай, Лабрада, много ми е трудно да повярвам, че отношенията ви с Тео Гомес са били само служебни. Открихме този телефон в чантата му, когато са го убили... Единственият телефонен номер, който намерихме у него, се оказа вашият.

Лабрада се усмихна нервно, сякаш беше очевидно, че Роман отдава прекалено голямо значение на нещо толкова маловажно.

— Лейтенанте, много от служителите знаят телефона ми и са ми звънели в случай на нужда. Аз самият съм дал номера на много от тях.

— Не става дума за това — каза Роман категорично, — а за Тео Гомес. Вие ли му дадохте телефона си? Трябвало ли е да ви се обади за нещо?

— Аз... — Лабрада гледаше в стената, сякаш се опитваше да си спомни. — Не. Не помня да съм му го давал лично. Но той би могъл да го научи от всеки.

— Значи ли това, че Тео Гомес никога не ви е звънял вкъщи?

— Да — кимна Лабрада. — не ми е звънял.

Запали нова цигара. Устните му трепереха едва доловимо.

— Лабрада — каза Роман, като натъртваше на всяка дума, — интересува ме, къде сте били снощи между осем и единадесет? Съвсем точно.

Кабада извади цигара „Вагерос“ и я запали. Да, Лабрада беше ужасно нервен, но и той — Кабада — очакваше с нетърпение отговора му.

— Снощи ли? Бях на концерта на симфоничния оркестър в театър „Амадео Ролдан“.

Замълча. Загледа се в някаква точка, сякаш се опитваше да подреди мислите си.

— Амии... Да. Малко преди осем отидох да вечерям в „Кармело“ на „Калсада“. Към осем и половина вече бях в театъра. Концертът започна точно в девет.

— С кого отидохте на концерта? — попита Роман.

— Бях сам — отвърна Лабрада и дръпна жадно от цигарата.

— Не срещнахте ли някой приятел или познат? Щом сте редовен посетител, сигурно се познавате и с други любители на симфоничната музика.

— Не. Не видях нито един познат. Аз не ходя чак толкова често лейтенанте. Обичам музиката и ходя, когато мога, но не съм от редовните посетители. Мога обаче да ви кажа програмата...

Роман го гледаше в очите и мълчеше.

— Свириха увертюра „Оберон“ и „Ероика“ на Бетовен, „Третата симфония“...

— Това не е достатъчно, Лабрада — прекъсна го Роман. — Не е достатъчно, за да докажете, че сте били там. А е много важно да го докажете, защото Тео Гомес е бил застрелян в главата между осем и десет вечерта.

Лабрада понечи да възрази, но на лицето му се изписа умора. Разбра, че само с думи не може да го убеди.

— Но аз наистина бях там, лейтенанте — каза жално. — Наистина бях в „Амадео Ралдан“.

Внезапно се оживи.

— Онзи човек... да, той ме видя... Седеше точно пред мене. Много особен човек. Отзад на врата имаше голям и неприятен цирей. Непрекъснато се обръщаше назад, сякаш чакаше някого или се страхуваше да не го видят.

— Познавате ли го? Можете ли да го намерите? — попита Роман.

— Не — отвърна Лабрада. — В антракта дойде при мен във фойето, поиска ми огънче и разменихме няколко думи. Продължаваше да се оглежда, сякаш някой го гони.

Сиера махна с ръка все едно, че искаше да каже: „Това не е достатъчно“. Лабрада го погледна и за първи път излезе от кожата си.

— Знам, че това не доказва нищо — каза припряно и с отчаяние в гласа. — Но точно така беше... Много пъти се случва човек да отиде някъде и после да не може да докаже, че е бил там. Но наистина беше така.

Роман се наведе напред и се облегна на бюрото.

— Лабрада, познавате ли един човек, когото наричат Ястреба, или Двайсетачката? Името му е Хосе Анхел Чакон.

— Не — отвърна категорично. — Нямам представа кой е той.

— Сигурен ли сте? — настоя Роман. — И Милито Дукесне ли не познавате?

Лабрада го изгледа, сякаш му говореше за нещо съвсем непознато.

— За първи път чувам тези имена.

— Никога ли не сте ги виждали? Добре си помислете!

Кадровикът погледна внимателно двете снимки.

— Лабрада — Роман понижи глас и се постара думите му да прозвучат убедително, — във ваш интерес е да ми кажете истината. Какво знаете за Тео Гомес?

— Нищо особено — отвърна веднага мъжът. — Вече ви казах всичко.

— С кого дружи Тео в автостопанството? С кого е по-близък? — отново попита Роман.

Лабрада се замисли.

— Аз не съм много в течение на тия неща. Тео не беше особено общителен — загаси цигарата в пепелника. — Не съм забелязал да е по-близък с някого. От време на време... с Маркос Очоа — един стар шофьор, който живее на „Инфанта“. Друг път съм го виждал с Абреу — шофьорът, който е открил престъплението. Помните ли?

Роман кимна.

— Преди няколко дни го видях с един от механиците. Карлос Кинтана, който постъпи на работа в автостопанството едновременно с Тео.

Роман стана.

— Лабрада, вие сте задържан.

Мъжът понечи да каже нещо, но Роман продължи:

— Утре отново ще поговорим. Дано да ви се избистрят спомените.

ЧЕТВЪРТЪК, 21 ДЕКЕМВРИ 1973

0 ЧАСЪТ И 55 МИНУТИ.

Роман кимна на дежурния, който пазеше пред входа на военната болница.

Фолксвагенът мина покрай парка пред централната сграда и продължи по алеята, която водеше към звеното за спешна медицинска помощ.

Пред входа имаше много коли: линейки, джипове, таксита. Роман излезе от колата, изтича надолу по стъпалата и се оказа в просторен салон, пълен с хора. Погледна часовника си и видя, че е късно, но в миг осъзна, че в болницата часовете нямат значение. Тук напрежението в работата никога не спира, защото е подвластно на живота и смъртта.

Млад, двадесет и няколко годишен мъж, лекар или може би студент, облечен в масленозелен панталон и светлозелена престилка, се приближи към лейтенанта, който се озърташе, сякаш търси някого.

— Вие за случая в „Ла Лиса“ ли идвате? С куршума в гърдите?

Лейтенантът кимна.

— Елате с мене. Професор Родригес Перера ще ви обясни.

Обърна се и тръгна по коридора. Роман го последва.

— Той умря — каза младежът, отвори някаква врата и Роман видя пред себе си четиридесет и пет годишен лекар, който пишеше седнал на малка метална масичка, боядисана в бяло. Престилката му беше по-бяла от масата. Докторът вдигна глава.

— Професоре, лейтенантът е дошъл за случая от „Ла Лиса“.

Лекарят стана и си свади очилата. Беше висок, снажен, с едва прошарени черни коси. Усмихна се, стисна ръката на Роман и го покани да влезе.

Професорът дръпна една зелена завеса от същия плат като престилката на студента, който се обърна и излезе. Роман видя желязно легло на колелца, а на него — тяло, покрито с чаршаф, с кървави петна.

— Когато го докараха, беше вече мъртъв — каза Родригес Перера и повдигна чаршафа. — Куршумът е само един, но е разкъсал аортата и е причинил огромен кръвоизлив. Смъртта е настъпила за няколко минути.

Роман погледна и видя лицето, което същия следобед успя да възкреси в паметта на Вики Карерас. Лицето на Милито Дукесне. Любопитното беше, че сега приличаше повече на снимката от фоторобота, отколкото на истинската. Може би поради затворените очи, които нямаше повече да гледат мрачно. Или може би поради странното спокойствие, което смъртта бе придала на лицето му.

— Казах на патологоанатома да направи подробно заключение. Ще го имате още утре.

Погледна часовника си и се усмихна:

— Всъщност още днес.

Роман изпразни джобовете на Милито и свали часовника от лявата му ръка. „Както винаги“, помисли, и прибра нещата в джоба на куртката си.

Сбогува се с професора и излезе. Навън го чакаше младежът.

— Идвал ли е някой да пита за него?

Студентът му посочи мулатката, която седеше на една от пейките в салона.

— Ето тази.

Роман му благодари и отиде при жената.

— Извинете, вие сигурно сте роднина или близка на Емилио Дукесне?

— Аз? Не — отвърна бързо жената. — Аз съм съседка на неговата приятелка — Лала. Дойдох с нея, за да не е сама. Тя отиде... А, ето я, идва.

Роман се обърна.

На лицето на Лала бе изписана безкрайна умора. На дясната буза имаше синина.

— Добър вечер.

— Добър вечер — отвърна лейтенантът. — Как се казвате?

— Еулалия, Еулалия Сантос.

Лала отговори ясно на всички въпроси, които ѝ зададе Роман. Не, не познаваше приятелите на Милито. Не знаеше кой е Ястреба. Нито пък Тео Гомес. Нямаше представа какво е станало в Бехукал. Нищо освен думите на Милито: „Убих човек. Полицията ме търси.“ Нищо повече.

На Роман му се стори, че лицето на Еулалия Сантос му е познато, но не можеше да си спомни откъде.

— Дайте ми адреса си — каза на жената. — Сигурно ще се наложи отново да поговорим.

Жената нервно пушеше цигарата, която лейтенантът ѝ запали. Продиктува му адреса си.

Роман извади от джоба на ризата си кибритената кутийка с буквата „Л“.

— Ваша ли е?

Лала го изглежда учудено.

— Да, моя е. Аз имам навика да драскам по кибритите. Ето вижте.

Взе чантата си от пейката и извади кибритена кутийка на жълти и бели квадратчета, белязана със същото това „Л“.

2 ЧАСЪТ И 10 МИНУТИ.

Роман седеше на въртящия се стол зад бюрото си. Чувствуваше се изтощен. Изтощен не толкова от напрегнатата работа, колкото от неизвестността. Нишката се беше скъсала и не виждаше в каква посока би могъл да продължи разследването. Милито беше въоръжен с колт калибър 32, а куршумът, който лекарят извади от тялото на Тео Гомес, бе от пистолет, макар и същият калибър. Значи убиецът продължаваше да е на свобода. След разпита на Лабрада Сиера и Кабада си тръгнаха, но той реши да остане още няколко минути. И тогава му се обадиха, за да му съобщят, че Емилио Дукесне е стрелял срещу полицаи в „Ла Лиса“ и че полицаите на свой ред го е ранил. Когато излезе от военната болница, помисли, че ще се прибере да поспи. Но почти машинално се върна в кабинета си и седна зад бюрото изтощен и мрачен.

Несъзнателно взе химикалката и без да гледа, нарисова на един лист четири кръга един до друг. В единия написа Тео, в другия — Двайсетачката, в третия — Милито. *Четвъртият кръг* остана празен. Позорно празен.

Стана, за да си налее кафе, и усети джобовете си невероятно тежки. „Цел ден събирам боклуци“ — помисли. Извади от левия джоб на куртката си ключа с катинар, който намери в джоба на Двайсетачката, гилзите калибър 32 и 38, които откриха под дюшека на Милито и ножа. От десния джоб извади червената кърпа на Милито, пликче с аспирина, часовник и ключодържател. И тогава разбра. Взе ключодържателя и разгледа всички ключове. Бяха четири, но единият беше от катинар. Роман нетърпеливо го сложи до ключа на Двайсетачката.

Приликата беше поразителна.

2 ЧАСЪТ И 35 МИНУТИ

— Само те мъкнат насам-натам... Не те оставят на мира... В изправителния лагер поне може човек да си поспи — процеди мъжът през зъби и излезе от килията с тромавата си мечешка походка. Спеше дълбоко, когато му казаха, че отново ще го разпитват. Вървеше по коридора като автомат. Не разбра кога седна срещу същия човек, който го бе разпитвал преди няколко часа. Пеперудата го гледаше с обичайното си тъпо изражение, но този път още по-тъпо, защото му се спеше.

— Ще ти се стъжни, Пеперуда — каза Роман без заобикалки. — Ще ти се стъжни.

Пеперудата го изгледа, сякаш не го бе чул. Разтърка очи.

— Откъде идваше, когато се срещна с Ястреба на „Прадо“? — попита Роман.

Гласът на Пеперудата беше по-дрезгав и по-неясен отвсякога.

— Вървах си по улицата, нали ви казах... През нощта избягах от лагера и...

— А сутринта? Къде беше? Искаш ли да ти кажа? — прекъсна го рязко Роман.

Пеперудата го изгледа изумено.

— Бил си у Ястреба... И ти си забъркан в историята с Тео Гомес — каза твърдо Роман. — Ти си съучастник в престъплението.

Очите на Пеперудата се ококориха въпреки лейкопласта на веждата.

— Аз? — извика и веднага се изкашля, за да прочисти, гърлото си, — Никъде не съм бил... Видях Ястреба на „Прадо“... Съвсем случайно...

— Ходил си у тях, Пеперуда — повтори невъзмутимо лейтенантът. — Искаше да ме излъжеш, да повярвам, че не знаеш нищо за него, дори къде живее. Но ти го познаваш от много отдавна.

— Аз не съм убил никого... Нямам нищо общо с тая история. Прибраха ме още преди четири месеца — каза Пеперудата отчаяно и

наведе очи. — Проклет да бъде часът, в който ми хрумна да избягам... Такова чудо ми се стовари на главата...

Гласът му прозвуча по детски. Сякаш изобщо не разбираше историята, в която се бе забъркал. Вдигна глава и срещна погледа на Роман.

— Кълна се, че нямам нищо общо с цялата тая история... Ще станат девет месеца, откак не съм ходил в Санта Фе... Осем или девет месеца...

Роман въздъхна.

— Пеперуда — каза меко — сега ще ми кажеш в коя част на Санта Фе живее Ястреба. Аз ще разбера и без да ми кажеш, но ще стане много по-лошо за тебе.

Пеперудата отново наведе очи.

— В Санта Фе.

— Къде точно в Санта Фе? — настоя Роман.

— В една дървена барака на края на селото, към гората... Почти на брега — вдигна глава. — Но аз съм ходил там всичко на всичко два пъти, и то преди сто години... Не мога хубаво да си спомня...

2 ЧАСЪТ И 53 МИНУТИ.

— Мигел... Мигелито.

На вратата отново се почука. Сиера отвори очи и се надигна от леглото.

— Какво?

— Мигел!

Позна гласа на тъща си.

— Кажу, Хосефа.

— Търсят те по телефона.

— Благодаря. Идвам.

Сиера седна на леглото, разтърка очи, протегна се. Взе ръчния си часовник от нощната масичка и видя, че е два и петдесет и осем минути.

Подът беше студен и Сиера направи няколко крачки на пети. Обу панталона си, навлече пуловера, излезе от стаята и внимателно затвори вратата.

Телефонът беше в коридора, почти до вратата. Обикновено Сиера го чуваше и се събуждаше, но сега бе много уморен, толкова уморен, че не чу нищо.

— Да?

Веднага позна гласа на Роман. След половин час щеше да мине да го вземе. Сиера затвори телефона и се върна в стаята. Сумракът приканваше за сън и Сиера погледна завистливо жена си, която се бе свила под одеялото и дишаше равномерно.

Започна да се облича. Навън плющеше дъжд. През открехнатия прозорец в стаята проникваше миризма на влажна земя. Роман не му каза къде ще ходят, нито колко ще се забавят и за това реши да сложи плътна фланелка. Накрая метна през рамо дъждобрана и затегна колана с пистолета. Хрумна му да предупреди тъща си, която отново си легна, че излиза, но се отказа. Погледна часовника — Роман щеше да го вземе след десет минути.

Сиера отиде в кухнята, пийна няколко глътки кафе и излезе. Апартаментът беше на третия етаж и той бавно тръгна надолу по

стълбите. Колкото повече се спускаше, толкова по-неприятен и пронизващ ставаше студеният вятър. Когато стигна до входа на сградата, потрепера и разтърка ръце.

Улица „В“ беше пуста. Дъждът падаше върху асфалта като плътна завеса, която от време на време се извиваше под напора на вятъра. Сиера неволно си спомни приятните топли летни нощи.

Роман закъсня една минута. Сиера видя как фолксвагенът зави по 15-та улица и спря пред него. Вратата на колата се отвори и Сиера се шмугна в уютното автомобилче, което веднага потегли безшумно.

— Къде отиваме? — попита, докато бършеше с ръка изпотеното стъкло.

— В Санта Фе — погледна го Роман с крайчеца на окото. — Прииска ми се да се изкъпя и си казах: „Защо пък да не поканя приятеля си Сиера? Предполагам, че не съм те събудил...“

— Разбира се, че не. Печех се на терасата на покрива. Тъща ми не ви ли каза?

Завиха по „Пасео“ и се спуснаха към „Мапекон“. Вълните се блъскаха в стената и от време на време до колата достигаха пръски морска вода, но Роман не намали скоростта.

Лейтенантът разказа на Сиера за ключовете и за новите показания на Пеперудата. Каза му, че на входа на Санта Фе ще ги чакат две коли и кучета.

След десет минути заобиколиха ротондата в „Плая“, минаха покрай тъмния „Кони Айлънд“^[1] и покрай стадиона, където някога се организираха надбягвания на кучета. Колата летеше към Санта Фе. Сиера крадешком гледаше Роман. Лейтенантът изглеждаше изтощен от недоспиване, от работа и от прекомерното напрежение през последните два дни. Но като размисли, сержантът си даде сметка, че ако се погледне в огледалото, ще види същото.

На входа на Санта Фе, малко след „Клуб 66“, ги чакаха две волги комби. Роман намали и спря до тях.

Лейтенантът направи знак на Сиера да свали прозорчето и извика на единия от шофьорите:

— Карайте след мен.

Колите бавно тръгнаха към селцето. Лейтенантът познаваше добре Санта Фе. Още в началото видя Плаита — каменист бряг, който навяваше на Роман спомени от отминали години.

Улицата все повече се приближаваше към морето. Минаха покрай поликлиниката. Пеперудата му бе казал: „На края на селцето. Почти на брега.“ „Точно където е бил намерен трупът на Тео“ — помисли си Роман веднага.

Зави надясно по някакъв черен път. Пред тях се чуваше глухият прибой на вълните. Фолксвагенът спря, а след него и волгите.

Роман, Сиера и петима служители тръгнаха под дъжда. Чу се нетърпеливото ръмжене на две немски овчарки.

Беше много тъмно. Роман отвори багажника на колата си и извади някакъв пакет и два фенера. Подаде единия фенер на Сиера, а пакета — на служителя, който се бе загърнал в масленозеления си дъждобран.

— Дрехите — каза. — Тук някъде трябва да е. На брега.

Двама служители отвориха задните врати на волгите и кучетата изскочиха безшумно. Служителите ги хванаха за веригите и ги отведоха при мъжа с дъждобрана. Той извади от пакета измачкана риза и панталон и ги поднесе към дългите черни муцуни на овчарките, които започнаха да ги душат и да ръмжат.

Валеше. Всички чакаха кучетата да поемат по следата. Най-после едно от тях вдигна глава, наостри уши и се загледа в тъмнината. Другото го последва и двете кучета се втурнаха напред.

— Хайде — нареди Роман.

Тръгнаха — отпред вървяха двамата служители с кучетата, зад тях — Роман, Сиера и полицаят с дъждобрана. Двама останаха при колите.

Беше хлъзгаво. По обувките им полепваше мокрият пясък. Вървяха трудно. Фенерите осветяваха пътя към брега. Кучетата се носеха напред задъхани и с наострени уши.

Заобиколиха няколко манглиеви храсталака и локви със застояла, солена и воняща вода. Кучетата вървяха по следата без колебание. Следваха ги мъжете с мокри от дъжда лица.

Внезапно фенерите осветиха барака от дъски, листове ламарина и стари металически табели. Кучетата лаеха и искаха да продължат напред, но вече не беше необходимо. Роман нареди служителите с кучетата да останат там. Той, Сиера и полицаят с дъждобрана тръгнаха бавно към къщурката.

Вътре беше тъмно. Водата плющеше по ламаринения покрив. Дъските скърцаха под напора на вятъра.

Роман извади пистолета и го зареди. Сиера и полицаят го последваха. Когато до къщата оставаха по-малко от пет метра, Роман направи знак на Сиера да заобиколи от срещуположната страна, а той продължи заедно с другия към вратата, която гледаше към морето.

Приближиха се, като се стараеха да не вдигат шум. Бяха загасили фенерите, но се наложи Роман да запали своя. На вратата имаше дебела верига. Двата ѝ края бяха заключени с катинар.

Роман бръкна в джоба си, сложи пистолета подмишница и извади двата ключа. Загаси фенера и го пъкна в джоба. Мъжът с дъждобрана освети катинара.

Лейтенантът пъкна внимателно единия ключ в отворието, превъртя го и катинарът глухо изщрака.

Роман внимателно свали веригата и пусна катинара в джоба си. Направи крачка назад и ритна вратата, която се отвори със скърцане.

Влязоха бързо в къщурката и осветиха всяко ъгълче. След секунда ги последва и Сиера.

В единствената стая имаше маса, два стола, спиртник с разхвърляни около него съдове и гардероб от груби дъски. Подът беше покрит със счупени стъкла, а на масата имаше чаши и няколко празни бутилки. Навсякъде бяха пръснати най-разнообразни предмети като в театрално ателие.

[1] Парк с атракционни игри, построен по подобие на нюйоркския. Б.пр. ↑

9 ЧАСЪТ И 32 МИНУТИ.

От много-много отдавна лейтенант Ектор Роман не бе спал толкова зле. Минаваше четири и половина, когато се прибра вкъщи пребит от умора. Изкъпа се, хапна и си легна. Яденето приготви Лаура, жена му, макар че той ѝ каза да не става: „Почваш работа много рано“. „Така поне ще мога да те видя за малко“, отвърна му тя. Роман се усмихна и я целуна. Разказа случая само с няколко думи, защото беше изтощен и невероятно му се спеше. Въпреки това сънят му беше неспокоен. Събуди се в седем. Както обикновено. „Какво нещо е навикът“ — помисли. Но много добре знаеше, че не бе само по навик.

Влезе в кабинета си в девет и четвърт и намери Сиера, който го чакаше вече двадесетина минути.

Сведението за Санта Фе вече беше готово. Експертите бяха отишли в седем. Открили сравнително пресни следи от кръв на циментовия под, отпечатъци на Милито върху чаша с ракия, отпечатъци на Двайсетачката. И още много други стари, заличени отпечатъци. Нищо друго.

Според Сиера обаче имаше една извънредно важна новина. Рано сутринта Кабада бе заминал за Бехукал, за да се срещне с Карбонел и да провери алибито на Лабрада. Показанията на кадровика се потвърдиха, но Кабада по интуиция попита Карбонел дали Лабрада има оръжие. Оказа се, че има „Мисля, че го държи в бюрото си“ — каза директорът. И наистина в едно от чекмеджетата намериха „Стар“ калибър 32. Кабада бе позвънил на Сиера към девет, за да му съобщи за откритието, след което лично бе отнесъл оръжието на експерта.

Сиера изглеждаше доволен, но Роман го изслуша равнодушно. Изглежда, не бяха много нещата, които можеха да трогнат Роман тази сутрин.

— Защо сте толкова мрачен, лейтенанте? — попита най-сетне Сиера. — Случаят е почти решен.

— Сиера, на тебе май ти е много леко днес — сви устни Роман.

— Не. Просто нещата отиват на местата си — отвърна сержантът. — Съвсем ясно е, че Тео, Двайсетачката и Милито са били

свързани. Тоест — потвърди се това, което вие твърдахте още от самото начало: убийците са били няколко и поне един от тях е от автостопанството.

Сержантът замълча.

— От друга страна, намерихме и предмета, с който е било извършено престъплението...

— А оръжието, с което е бил убит Тео? — прекъсна го Роман.

— Какво ще кажете за пистолета на Лабрада? — попита от своя страна Сиера.

Роман запали цигара, преди да отговори.

— Сиера — рече той съвсем бавно, — трябва да ти призная, че ще бъда безкрайно изненадан, ако ми кажат, че Тео Гомес е бил убит с пистолета на Сиро Лабрада.

Сиера смръщи вежди.

— Ако си спомняте, снощи вие сам...

— Да, снощи аз сам... — отвърна Роман. — И както изглежда, правилно съм постъпил.

Роман стана. Сиера понечи да се обади, но предпочете да замълчи, защото знаеше, че Роман сам ще му каже. Единственото, което го интересуваше в момента, беше мнението на лейтенанта.

— Уликите срещу Лабрада не се потвърждават — категорично заяви Роман. — Ако искаш, ще ги анализираме. Приемаме, че престъплението е било извършено от Тео, Милито и Двайсетачката, нали?

— Това е повече от ясно — отвърна Сиера. — У Двайсетачката беше револверът на Суаснабар, а у Милито — кибритът с буквата „Л“ на онази жена... Как се казваше?

— Лала — каза Роман.

— Именно. Тео е ходил у Милито на сутринта след престъплението. Освен това...

— Да — прекъсна го Роман. — Както и да погледнеш, те са съучастници. Те са извършили убийството. Но защо, каква е причината?

— Ами, бих казал... Като се има предвид миналото на Милито и на Двайсетачката, може да се предположи — с цел грабеж, макар че...

— Целта наистина е била грабеж — каза Роман. — Макар нищо да не е откраднато. Трябва да отхвърлим предположението, че са

имали намерение да убият Суаснабар, защото Милито е имал револвер, в стаята му намерихме нож, а пазачът е бил убит с предмет, случайно попаднал подръка, с ключ, който е бил забравен от механика. Тоест към него са прибягнали в критичен момент. Можеш да бъдеш сигурен, че не са имали намерение да убиват пазача.

— Имате право — съгласи се Сиера.

— Обърни внимание и на още нещо — продължи Роман. — Милито и Двайсетачката са били престъпници, но не и убийци. А за Тео това е било първото престъпление. Бил е амбициозен, недоузрял, попаднал под лошо влияние и се поддал.

Замълча, загаси цигарата в пепелника и продължи:

— Не мога да си представя какъв точно е бил планът им, но, изглежда, са се опитали да го заплашат, а той не се е поддал. Да предположим, че им е оказал съпротива и тогава са го убили... Но понеже това не е влизало в първоначалните им планове, понеже никога не са убивали, са се изплашили... Затова и не са откраднали нищо, Сиера. А по всичко личи, че Тео се е превърнал в пречка. Изглежда, е искал да си признае и те са го ликвидирали. Но не го е убил нито Двайсетачката, нито Милито.

Погледът на Роман попадна на листа с четирите кръга, които бе начертал предишната нощ. Седна на стола си и почука с показалец по листа.

— Ето тук е разковничето, Сиера — натърти. — В четвъртия кръг. Това е човекът, който липсва. Убиецът на Тео, най-опасният от всички, човекът с пистолета калибър 32...

— А защо да не е Лабрада? — настоя сержантът.

— Защото не е той — каза Роман. — Да предположим, че Лабрада се е присъединил към тримата, за да се отърве от Суаснабар и да се сдобие с няколко хиляди песос.

— Не е изключено — отвърна Сиера.

— Само че престъпниците не са отишли, за да убият Суаснабар. Това се потвърждава от факта, че е бил убит с предмет, който случайно им е попаднал подръка. Ето единственият мотив, който би могъл да се припише на Лабрада — да се отърве от пазача, за да не го разобличи в машинациите с резервните части.

Замълча.

— Но ако са се канели да извършат убийство и са били готови за най-лошото, какво им е попречило да извършат кражбата? — продължи Роман. — И ако Лабрада не е замесен в убийството на Суаснабар, а аз мисля, че не е, нямаме никакво основание да му приписваме убийството на Тео, защото то е следствие на предишното.

— Значи снощи вие...

Роман се усмихна.

— Попритиснах го малко, за да ми каже всичко, което знае, защото Лабрада е хитра лисица и казва само това, което му изнася. А в този случай има достатъчно основание, за да скрие истината.

— Беше доста нервен — каза Сиера.

— Само заради авточастите. Злоупотреба с общественото имущество. Ще трябва да отговаря за това. Признавам, че изненадата ми беше безкрайна, когато се оказа, че телефонният номер, намерен у Тео, е на Лабрада. Реших, че имат някакви лични отношения, че знае за Тео повече, отколкото казва, и затова се постарях да го накарам да разкаже всичко, което знае. Но телефонът не доказва нищо.

Роман отново се усмихна и погледна съсредоточено Сиера.

— Все пак ще трябва да изчакаме резултата от експертизата, но ако е положителен, ще трябва да си сменя професията. Сиера.

Сержантът се замисли.

— А как според вас са проникнали престъпниците в автостопанството?

Роман повдигна фуражката и приглади косите си.

— Доста мислих върху това и ми хрумна само един вариант — отвърна лейтенантът. — Спомняш ли си историята за Троянския кон?

Сиера смръщи вежди.

— За кое? — попита учудено.

— За войната между гърците и троянците — усмихна се Роман. — Не си ли чел „Илиада“?

Сиера се загледа в някаква неопределена точка, сякаш се мъчеше да си спомни.

— А, да... В института сме я учили... — каза и лицето му изведнъж светна. — Ами, разбира се, камионът на Тео.

— Именно. Тео е карал, а другите двама са се скрили вътре. Или другите трима. Затова Суаснабар е отворил вратата — каза Роман. —

Това е бил единственият начин да проникнат вътре. Пазачът е отворил на шофьор от автостопанството. Другите не ги е видял.

— А как са се измъкнали от камиона, без да ги види Суаснабар, без да ги усети кучето? — попита Сиера.

— Ти си напълно прав, Сиера. На хипотезата ми не ѝ достига нещо. Защото, когато гърците излезли от дървения кон, троянците са спели, а Суаснабар е бил буден. — Замълча и малко след това продължи: — Има нещо... Нещо, което, разбира се, аз не знам... Няма откъде да го знам... Някаква клопка, някаква уловка. Нещо, което е било за Суаснабар като съня за троянците.

Намръщи се.

— Знам ли... Може никога да не научим какво е било. Показахме се в задънена улица. Всички нишки са прекъснати.

В този миг извън телефонът. Обади се Сиера:

— Слушам. Да, да — погледна към Роман. — Да. Ще му предам.

Затвори и се обърна към лейтенанта:

— Засега оставате тук.

— Какво? — не разбра Роман.

— Няма да се наложи да си сменяте професията — усмихна се Сиера. — Куршумът, с който е бил убит Тео Гомес, не е изстрелян от пистолета на Лабрада.

8 ЧАСЪТ И 30 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

*От една вълна до друга — времетраенето
на живота.*

*От вълните до очите ми — разстоянието
до смъртта.*

Висенте Уидобро

Вятърът ставаше все по-студен. Вълните бясно се разбиваха в рифовете. Вдясно, срещу „Парке Масео“, водата заливаше брега, който потръпваше под напора ѝ.

От време на време по булеварда се стрелваше някоя кола. Водата като жива и мрачна сила яростно нападнаше каменната преграда. Вятърът донасяше до колата на Роман облак от миниатюрни ледени пръски. През изпотеното стъкло проникваше светлината на уличните лампи. В далечината Роман виждаше отблясъците на фара Ел Моро.

Вълните продължаваха безпощадно и методично да се стоварват върху асфалта. Но Роман сякаш не забелязваше яростната битка между морето и земята. Друга битка — на светлината с мрака, на живота със смъртта — заемаше съзнанието му. Мълчалива, упорита, ожесточена битка. В нея той трябваше да излезе победител. Да победи злото, мрака, смъртта.

Лейтенантът прекара ръка по лицето си, сякаш се опитваше да изтрие от него безкрайната умора, която се беше натрупала. Вече почти час седеше зад волана на фолксвагена, паркиран на няколко метра от хотел „Насионал“, който се издигаше като неясна грамада, обвита в тънка водна завеса.

Лейтенантът се мъчеше да подреди мислите си, да намери изход от задънената улица.

Напрегнатият ден го измори. Наложил се да започне отначало: да търси нови данни, да тръгне по нови следи, които да го отведат при убиеца. При човека от четвъртия кръг. Но тези следи и тези данни все още не съществуваха.

Между единадесет и дванадесет на обяд Роман направи две кратки посещения: на Вики Карерас и на Еулалия Сантос — приятелката на Милито. От един до два заедно с Кабада провери множество сведения, които не хвърлиха никаква светлина върху случая. После отиде до автостопанството в Бехукал, а надвечер посети Марта — председателката на Комитета за защита на революцията в квартала, където живееше Милито. Не успя да обядва и едва един час преди да спре колата на „Малекон“, се отби да хапне в „Ел Рекодо“.

И ето че сега е насаме със себе си, между морето и притихналия град, между всичко, което знаеше и не знаеше, само на няколко крачки от завесата с мрак, която не бе в състояние да вдигне.

Беше почти девет.

Роман запали цигара и се запита, накъде да продължи, каква нова пружина да задвижи, така че механизмът отново да заработи? Трябваше да се намери път към четвъртия кръг, към човека, който, скрит в мрака, се надсмива над правосъдието. Но къде е този път? Какво може да се направи сега?

Глухият грохот на оръдието, който се разнесе както обикновено в девет, го извади от обърканите му размишления. Загаси цигарата в пепелника на таблото. Смъкна малко стъклото и в лицето го блъсна студеният солен вятър.

Завъртя ключа и моторът на фолксвагена заработи.

Колата измина няколко метра и зави бавно по 23-та улица.

Отзад остана морето, чиито вълни отмерваха ритъма на живота и разстоянието до смъртта.

ПЕТЪК, 22 ДЕКЕМВРИ 1973

9 ЧАСЪТ И 17 МИНУТИ.

Когато Роман влезе в кабинета си, Сиера седеше на един от столовете до голямото бюро. Другият беше зает от слаба около петдесетгодишна жена, която погледна лейтенанта с малките си изразителни очи.

Роман погледна сержанта и седна на въртящия се стол зад бюрото.

— Тази другарка — започна Сиера и направи едва доловим знак, по който лейтенантът разбра, че и той не знае за какво точно е дошла жената — иска да говори с вас.

— За какво? — попита Роман, без да поглежда жената, която бе счела за нужно да сложи на върха на носа си очила с рамки от черупка на костенурка и да се изпъне на стола.

— Виждате ли, лейтенанте — започна, без да сваля очи от Сиера, — ... аз... Не може ли да разговаряме насаме?

Роман сдържа усмивката си, като видя лицето на Сиера.

— Лейтенанте, другарката не пожела да ми каже за какво се отнася.

— Добре — каза Роман и погледна Сиера. — Изчакай ме навън. Имам някои неща за тебе. Не си тръгвай, преди да поговорим.

Сиера се изправи, въздъхна и излезе от кабинета.

— Слушам ви — Роман извади цигара и погледна жената в очите.

Тя се изкашля, намести очилата на носа си и сякаш от страх да не я чуе някой, се наведе напред и едва — доловимо прошепна на Роман:

— Аз съм телефонистката в Сантяго де лас Вегас.

Роман също се наведе напред.

— Извинете, не чух добре. Можете да говорите спокойно — няма кой да ви чуе. Коя сте вие?

— Телефонистката в Сантяго де лас Вегас — каза жената малко по-високо и погледна крадешком към вратата. После отново погледна

Роман, който търпеливо я чакаше да продължи. — Трябва да ви съобщя нещо.

— Да, да, слушам ви — каза Роман. — Кажете!

— Става дума — жената изкриви устни — за нещо важно.

— Хайде кажете — каза Роман и се опита да скрие раздразнението, което предизвикаха у него увъртанията ѝ.

— Както ви казах, аз съм телефонистка в Сантяго де лас Вегас. Нали ви казах?

— Да, да, казахте ми — промърмори Роман и нетърпеливо загаси цигарата в пепелника.

— Е, добре. Аз съм една от телефонистките. Ние сме няколко: Марикуса Гутиерес, Идалия Лима и Анхелика Ториенте и Санчес — на вашите услуги. Та значи онази нощ... по-точно, нощта на престъплението, тоест на 18 декември, или по-точно през нощта срещу 19, бях на смяна, както ви казах.

— Не, това не ми го бяхте казали — въздъхна Роман.

— Така ли? Е, добре. Та, както ви казвам, аз бях дежурна, когато се обадиха.

— Моля? — Роман запали нова цигара, за да не излезе от равновесие.

— Когато се обадиха за пръв път. Но да вървим подред. Значи обадиха се два пъти. Разбирате ли? Един път и после още един път.

— Един път и после още един път — повтори лейтенантът и погледна в тавана. — Много добре. Къде?

— Какво къде? — жената изгледа учудено Роман.

— Къде се обадиха? — Лейтенантът натърти на всяка сричка, като се стараеше да не изгуби нито капчица от търпението си.

— Не ви ли казах? — попита наивно жената.

— Не.

— Ами в стопанството, в автостопанството. Много странно. Не мислите ли, че е странно?

Внезапно Роман прояви интерес към жената, към думите ѝ, към телефонните обаждания. Неприятното усещане изчезна. Наведе се напред и се облегна на бюрото:

— Моля ви, обяснете ми. Казвате, че на два пъти са звънили в автостопанството... през нощта?

— Точно така — усмихна се победоносно жената.

— В колко часа? Може би ще си спомните...

— Спомням си много добре — каза жената някак гордо. — Имам превъзходна памет. А освен това си записах. Да, записах си. Беше толкова необичайно!

Бръкна в малката черна чанта, която държеше на коленете, си, и извади бележник.

— Ето — каза и го отвори. — Да видим. В дванадесет и двадесет позвъниха в автостопанството от Хавана. Номерът отговори. А после...

— Момент — каза Роман, който бе леко пребледнял. — Сигурна ли сте, че е било именно тогава?

— Повече от сигурна. Знаете ли, аз винаги си записвам часовете на обажданията. По-скоро, на някои обаждания. А това беше толкова необичайно. Как да ви кажа, почти никога не звънят нощем в автостопанството. А освен това в три започнаха безбройните обаждания в полицията, в следствено — техническия отдел...

В главата на Роман се въртеше една идея: това беше часът на престъплението.

Запали цигара от цигарата и погледна жената в очите.

— А другото обаждане?

— В това е въпросът — каза тя, като забеляза интереса, който събудиха в Роман думите ѝ.

— По-точно? — Роман не можа да скрие нетърпението си.

— Ще ви кажа. Сега идва ред на най-странното.

Роман затаи дъх. Жената направи пауза и продължи:

— Когато се обадиха за втори път, между другото пак от Хавана, телефонът даваше заето.

— Заето ли? — промърмори лейтенантът, затвори очи за миг и се помъчи да подреди хилядите мисли, които нахлуха в главата му. — Момент, момент. В колко часа стана това?

— Ето тук съм записала: в два и осемнадесет минути.

Роман скочи, но успя да се овладее. Погледна жената и каза:

— Съобщихте ни извънредно важни сведения.

Жената стана, свали очилата си и въздъхна със задоволство, сякаш от плещите ѝ бе паднал голям товар.

— Не бях сигурна, че това би представлявало интерес за вас. Два дни се чудих да дойда, или да не дойда. Научих за престъплението и... си казах... дали да отида, или пък да не ходя. Два дни се колебах.

— Много добре направихте, че дойдохте — промълви Роман. — Благодаря ви. Много ви благодаря. Ще ви изпратя.

Роман излезе иззад бюрото си и я изпрати до вратата. Отвън чакаха Сиера и Кабада.

— Кабада, изпрати другарката до долу. Още веднъж много ви благодаря — добави ѝ подаде ръка на жената.

— Няма защо, лейтенанте. Беше мой дълг.

— Ела — обърна се лейтенантът към Сиера и влезе в кабинета.

Сержантът забеляза, че е развълнуван.

— Случило ли се е нещо?

— Сега не мога да ти обясня — отвърна Роман припряно. — Стой тук и не мърдай, каквото и да се случи. Няма да мърдаш оттук, докато не ти се обадя.

Излезе от кабинета и тръгна с едри крачки към асансьора.

До вратата на кабинета стоеше Сиера, гледаше го озадачено и се почесваше по главата.

11 ЧАСЪТ И 45 МИНУТИ ВЕЧЕРТА.

Тежкотоварният ГАЗ прекоси входа на автостопанството и спря по средата на паркинга.

Беше студено и валеше ситен дъждец. Вятърът влачеше мокри хартии из тъмния паркинг.

Шофьорът загаси мотора и всичко потъна в тишина. Погледна към будката на пазача, в която светеше, но не видя никого. В този миг на прага се очерта нечий силует.

Елпидио Абреу потръпна. Отвори вратата на камиона, подаде глава и плахо попита:

— Лейтенант Роман?

Не последва отговор.

Фигурата бавно тръгна по пътя, осветен от фаровете на камиона.

Абреу не повтори въпроса си. Пред камиона, под дъжда, стоеше лейтенант Ектор Роман.

Бавно, съвсем бавно Абреу слезе от кабината. Вдигна яката на якето си и тръгна към лейтенанта.

Роман не помръдна.

Елпидио Абреу му протегна ледената си ръка.

— Радвам се, че дойдохте навреме, Абреу. — Лейтенантът погледна часовника си.

— Право да ви кажа — усмихна се шофьорът, — не ми беше лесно. От тоя дъжд шосето е ужасно.

Двамата мъже помълчаха известно време, докато накрая Абреу наруши мълчанието:

— С какво мога да ви бъда полезен?

Роман не отговори веднага. Обърна се и тръгна към будката. Абреу го последва.

— Знаете ли, Абреу — каза Роман, без да го погледне. — Трябва да уточня някои неща, някои подробности. Как да кажа... Да изясня едно — друго.

— Аз съм на ваше разположение — каза Абреу енергично.

Скриха се под стрехата на будката. Роман погледна Абреу в очите.

— Можем да започваме — каза лейтенантът. — Ще се опитаме да възстановим нощта на осемнадесети срещу деветнадесети. Трябва да си припомните всичко, което сте правили тогава.

— Щом считате, че е необходимо — шофьорът разтърка замръзналите си ръце.

— Абсолютно необходимо е — каза сухо Роман.

Лейтенантът извади от джоба на куртката си пакет „Популарес“, предложи на шофьора, извади една за себе си и щракна запалката.

— Да започнем.

Абреу дръпна дълбоко дима.

— Кога дойдохте?

— Къде?

— Тук. В автостопанството.

Шофьорът погледна боязливо лейтенанта.

— Вече ви казах: някъде към три.

— И какво стана после?

— Изненадах се, като намерих вратата на паркинга отворена, но влязох. Слязох от камиона ей там горе-долу — посочи мястото, което се намираше на няколко метра от камиона.

— И после? — Роман продължаваше да го гледа.

— После извиках Суаснабар веднъж — два пъти. Учудих се, като не го видях в будката.

— Един или два пъти?

Абреу се поколеба и продължи:

— Два-три пъти.

Роман чакаше.

— После тръгнах към будката.

— Влязохте ли? — попита Роман.

— Разбира се. Нали ви казах.

— И какво направихте?

— Струва ми се... Да, пих кафе.

— Нищо друго?

— Нищо друго — бавно отвърна Абреу. После си дръпна от цигарата и я хвърли на земята.

Роман бе оставил своята да догори и я хвърли на мокрия асфалт.

— Продължете — каза лейтенантът.

— След това мисля, че отидох... Да, излязох от будката и отидох при камиона. Натиснах клаксона няколко пъти, но както знаете, никой не се обади. Тогава... Тогава си казах, че нещо не е в ред.

— Нещо?

— Да, да. Нещо. И аз не знам точно какво, но нещо.

Роман бръкна в джобовете на куртката си, но почти веднага извади лявата си ръка и погледна часовника. Беше единадесет часът и петдесет и девет минути.

— И какво?

— Взех фенера и тръгнах из паркинга.

— В коя посока? — попита Роман и излезе изпод стрехата. — Покажете ми.

Елпидио Абреу изтича напред.

— Насам. Тук имаше един камион, тук още един, а ей там — трети.

Вървяха бавно, а Абреу обясняваше откъде е минал.

— Дойдох ето тук... Не, малко по-натам. И тогава видях кучето.

— Къде беше то?

— Ей там, под камиона.

— Сигурен ли сте?

— Разбира се, че съм сигурен. Ето там.

— После?

Дъждът се беше усилил. Вятърът духаше още по-силно. Масленозелената куртка бе станала още по-тъмна.

— После...

Но Абреу не довърши фразата. Глух удар зад гърба му го накара да подскочи и да се обърне.

Вятърът блъскаше отворената врата на склада.

— Вратата на склада беше отворена, нали? — попита Роман.

Елпидио Абреу прекара ръка по мокрото си лице. Беше му студено.

— Да. Беше отворена.

— И вие какво направихте?

— Аз...

Гласът на Елпидио потрепера.

— Студено е — каза Роман и погледна небето. После отново се обърна към шофьора.

— Продължавайте.

Абреу продължи след няколко секунди.

— Тръгнах нататък, към склада.

— Елате — каза Роман.

Шофьорът се поколеба.

— Елате — повтори Роман. — Продължавайте да разказвате.

Абреу тръгна бавно.

— Спрях при вратата на склада и... Оставалото го знаете.

Лейтенантът се приближи до склада, но не влезе. Обърна се рязко и каза на Абреу:

— Намерили сте трупа на Суаснабар и сте излезли да потърсите помощ, така ли?

Абреу беше нервен. Устните му едва доловимо трепереха.

— Точно така... Излязох... — шофьорът се поколеба за миг. — Извиках и се затичах към улицата. Тогава видях двамата мъже от патрулната двойка от Комитета за защита на революцията и ги повиках. Дотичаха и...

— Те ли се обадиха в полицията?

— Един от тях — отвърна Абреу. — Мисля, че онзи с очилата. Другият остана с мене.

Лейтенантът отново погледна часовника си и тръгна към будката, последван от Абреу.

Роман вървеше по мокрия паваж, без да продума. Спря на прага на будката и се обърна към Абреу.

— Липсва нещо във вашите показания — каза бавно и го погледна съсредоточено. — Имате невероятна памет, Абреу, но все пак нещо липсва в показанията ви. Нещо много важно.

— Липсва ли им? Какво им липсва? — попита Абреу нетърпеливо.

Роман не отговори.

— Какво? — отново попита Абреу.

Роман разтърка ръце и се намръщи.

— Аз ще ви разкажа какво се е случило тук онази нощ, Абреу. Всичко, което се е случило.

Очите на шофьора се присвиха. По челото му избиха капки пот.

— Около полунощ — започна Роман, като натъртваше на всяка дума — пристигнал камион, управляван от Теодоро Гомес. Ерасмо Суаснабар отворил вратата на паркинга и го пуснал да влезе. Теодоро Гомес паркирал ей там някъде.

Роман посочи едно място, където сега имаше друг камион, но Елпидио не се обърна да погледне — той гледаше втречено лейтенанта.

— После слезнал и тръгнал към пазача. Познавали са се добре. Дори бих се осмелил да твърдя, че Ерасмо Суаснабар е бил привързан към Тео Гомес. Заприказвали се. Момчето по всяка вероятност е било много нервно, много развълнувано. И това е обяснимо. Обяснимо е, защото в камиона са били скрити съучастниците му: Емилио Дукесне и Хосе Анхел Чакон, или по-точно Милито и Двайсетачката.

Тръпки преминаха по тялото на Елпидио Абреу, но той не сведе поглед. Беше напрегнат. Тъмните му очи наблюдаваха внимателно непроницаемото лице на лейтенанта.

— Планът е бил прост и в същото време сложен. Не е било лесно да се справиш с човек като Суаснабар. Нужно е било нещо, което да отвлече вниманието му, нещо, което не би могъл да направи нито Тео, нито другите двама. Минали са няколко минути. Осем-десет. Всичко е било изчислено. И тогава...

Лейтенантът вдигна ръка и хвърли бърз поглед на часовника си: дванадесет и осемнадесет минути.

Бавно свали ръката си и се вгледа в бледото лице на Абреу.

— Точно тогава — повтори Роман.

Няколко секунди цареше напрегнато мълчание.

— В този миг се е включил и четвъртият съучастник. Именно той е отвлякъл вниманието на Ерасмо Суаснабар.

Роман замълча. Последните му думи отекнаха в нощта.

И тогава в тишината иззвъня телефонът като гръм. Протяжно, настойчиво, неумолимо. После отново. И отново.

Елпидио Абреу нямаше сили да продължи играта. Роман видя пред себе си не човешко лице, а маска от страх, омраза, объркване.

Лейтенантът се обърна и тръгна към телефона. Вдигна слушалката.

— Слушам.

После я подаде на шофьора с думите:

— Вас търсят, Абреу.

Абреу отстъпи крачка назад и се опита да каже нещо, да извика, но думите застинаха в гърлото му. Рязко се обърна и хукна под дъжда.

Роман го проследи с поглед.

Видя как на вратата двама въоръжени полицаи преградиха пътя на човека от четвъртия кръг.

СЪБОТА, 23 ДЕКЕМВРИ 1973

10 ЧАСЪТ И 32 МИНУТИ.

— Вчера, като си тръгнах отгук, Сиера, отидох право при Сантана.

Лейтенант Ектор Роман се облегна на въртящия се стол и запали цигара.

— Хуан Сантана. Помниш ли го? — настоя. — Един от членовете на Комитета, които са се отзовали на виковете на Абреу, когато намерил трупа на Суаснабар. Същият, който се е обадил в полицията.

Сиера кимна. Слушаше внимателно всяка дума на Роман, макар че му се спеше. През нощта бе присъствувал на разпита на Елпидио Абреу. Убиецът си беше признал. И ето че сега, сутринта, лейтенантът искаше да обясни всичко на Николас Карбонел и да приключи случая.

Директорът на автостопанството в Бехукал седеше срещу Роман и слушаше съсредоточено. До него седеше сержант Мануел Кабада.

— Информацията на телефонистката бе, разбира се, от решаващо значение — продължи Роман. — Това беше единствената част от механизма, която липсваше. Питаме се, как престъпниците са успели да отвлекат вниманието на Суаснабар, и несъмнено отговорът е: телефонното обаждане в дванадесет и двадесет.

Протегна ръка и тръсна цигарата — пепелта падна в стъкления пепелник на бюрото.

— Значи престъплението е било извършено с цел грабеж? — попита Карбонел.

— Именно — отвърна Роман и вдигна очи към него. — Искали са да откраднат двадесетте хиляди песос, които сте държали в металния шкаф в деня преди плащането. Непростима немарливост от страна на ръководството — продължи Роман и погледна Карбонел. — А и от ваша, защото сте дали на Лабрада много повече власт, отколкото предполага длъжността му.

Карбонел понечи да каже нещо, но се въздържа. Остана мълчалив, загледан в откряхнатия прозорец.

— Планът е бил замислен от Абреу. Необходими са му няколко хиляди песос, за да плати на човек, който да го измъкне от страната. — Роман си дръпна от цигарата. — Абреу е замислил плана и е придумал Тео Гомес да участва в престъплението. Тео от своя страна споделил с Двайсетачката и Милито и системата заработила.

Карбонел отново попита:

— Абреу разказа ли какъв е бил планът?

— Да — отвърна Роман. — А също и за станалото в автостопанството. Милито му го разказал. Както и предполагахме, към дванадесет часа Тео е трябвало да закара Двайсетачката и Милито. Били са скрити в камиона му и покрити с брезент. Суаснабар е трябвало да отвори, Тео да поприказва с него няколко минути и точно в дванадесет и двадесет Абреу е щял да позвъни от Хавана.

— А Абреу казал ли е кой се обажда? — попита Кабада.

— Не, разбира се — каза Роман. — Не е било необходимо. Трябвало е просто да бъде отвлечено вниманието на пазача за минута-две, а това може да се направи много лесно по телефона. Достатъчно е да попиташ кой се обажда или кой номер имате. Така или иначе, трябвало е да се спечели време, за да могат Двайсетачката и Милито да се измъкнат от камиона с чорапи на главите, Тео да легне на земята, те да му вържат ръцете, а Абреу да каже на Суаснабар, че иска да говори с Тео Гомес, ако е там.

— В това време навън — намеси се Сиера и приглади с ръка косите си, — навън Двайсетачката и Милито застават от двете страни на вратата на бараката, за да хванат Суаснабар, когато излезе, да му запушат устата, да го затворят заедно с Тео в склада и после на спокойствие да влязат в канцеларията, да разбият шкафа и да вземат парите.

— Ясно — каза Карбонел. — По този начин Тео остава извън всякакво подозрение.

— Точно така — отвърна Роман. — Милито и Двайсетачката са щели да отнесат парите в Санта Фе и да ги разделят на четири. Абреу е трябвало да се появи в автостопанството към три и да „разкрие“ случилото се.

Роман замълча за миг.

— Нещата са вървели добре до момента, в който е трябвало да се заемат със Суаснабар.

— Подценили са го — каза Кабада.

— И още как — потвърди лейтенантът. — А ето какво се е случило всъщност.

В кабинета цареше гробно мълчание. Роман загаси цигарата си в стъкления пепелник и продължи:

— Суаснабар излязъл от будката, за да каже на Тео, че го търсят. Възможно е да се е изненадал от късното обаждане, но със сигурност изобщо не е подозирал какво става на паркинга. Не само защото е говорел по телефона, но и защото е имал пълно доверие на Тео. Но когато тръгва да излезе, още на прага вижда Тео проснат на земята... Ранен или може би убит? Той не знае.

Роман се наведе напред и опря лакти на бюрото.

— Не забравяйте, всичко това става за секунди, защото той веднага усеща двамата мъже, които се нахвърлят върху него и започват да го удрят. Ерасмо реагира веднага след първия удар. Бил е много силен мъж и веднага е успял да се освободи от тях. Двайсетачката се опитва отново да го удари, но Суаснабар го поваля с един удар в гърдите. Тогава Милито напада пазача, но кучето се хвърля върху него и Суаснабар прави опит да извади револвера си.

— Ако бе успял да стреля, престъпниците са били загубени — отбеляза Сиера.

— Несъмнено — потвърди Роман. — Дори и да е стрелял във въздуха. И тогава Двайсетачката вижда гаечния ключ, забравен от Лавигне, до един от камионите. Взима го и удря Суаснабар по главата, откъм гърба. Ерасмо пада. Кучето се спуска върху Двайсетачката. Той го удря в пристъп на страх и ярост. Животното се повлича под един от камионите, потънало в кръв.

Карбонел, Сиера и Кабада слушаха внимателно лейтенанта.

— Така — продължи Роман — целият план рухва. Проваля го смелостта на Суаснабар. Тео е ужасен. Пита дали са убили пазача, но двамата му казват, че само е ранен, и му нареждат да си държи езика зад зъбите. Двайсетачката и Милито разбиват вратата на склада, завличат тялото на Суаснабар и отварят крановете на бензина и газта. Те също здравата са били уплашени. Смъртта на Суаснабар не е влизала в сметките им. Тео не е бил на себе си. Решават да си отидат, без да откраднат каквото и да било. Пъхат ключа в сандъка на един от камионите, отварят вратата и си тръгват. Когато пристигат в Хавана,

нареждат на Тео да се яви на работа както обикновено. В никакъв случай да не закъснява.

Роман стана.

— Останалото е ясно — продължи той. — Тео не отива на работа, а у Милито, за да му каже, че ще си признае. Ще отиде в полицията, ще каже, че Двайсетачката е убил Суаснабар, и така нататък. Можете да си представите. Милито се обажда на Абреу, който му казва да определи среща на Тео в седем вечерта в Санта Фе, за да обсъдят положението. Там го убиват. Тео е казал, че ще си признае, и с Милито са се хванали гуша за гуша. Когато повалили Тео на земята, Абреу го ударил с някаква дъска и стрелял в главата му. Двамата го пхнали в един чувал и го хвърлили във водата. После отливът го отнесъл навътре в морето.

Кабада запали цигара и погледна съсредоточено лейтенанта.

— Да, обаче има нещо, което аз поне не разбирам. Как разбрахте, че убиецът е Абреу?

— Уважаеми Кабада — усмихна се Роман, — това стана благодарение на една изключителна жена, която се казва Анхелика Ториенте и Санчес, телефонистка в Сантяго де лас Вегас.

Кабада го погледна заинтригуван, но не каза нищо.

— Обаждането в дванадесет и двадесет издаде уловката, измислена от човек в четвъртия кръг, а обаждането в два и осемнадесет издаде името му — каза Роман категорично. — Когато са позвънили за втори път в автостопанството, телефонът е давал заето.

— Слушалката е била вдигната! — щракна с пръсти Кабада.

— Именно — потвърди Сиера. — Суаснабар е бил мъртъв, а престъпниците са си отишли преди около два часа. Нямамо е кой да говори, защото Абреу е пристигнал към три. Значи телефонът е бил отворен. Суаснабар е оставил слушалката, когато излязъл да каже на Тео, че го търсят. Така я е заварил Абреу.

Роман направи няколко крачки и продължи:

— Когато отидох при Хуан Сантана, зададох му един-единствен въпрос. Попитах го, дали е бил отворен телефонът, когато той се е обадил в полицията от будката. Оказа се, че слушалката е била на мястото си. Телефонът не е бил отворен.

— Ясно — каза Кабада. — Затворил го е Абреу.

— Именно Абреу — потвърди Роман — е единственият, който е влизал в будката между два и осемнадесет и момента, в който Сантана е позвънил в полицията. Той е затворил слушалката. В това няма съмнение, а бе пропуснал да ни го каже в подробния си разказ... Помниш ли, като разговаряхте, Сиера?

Роман се обърна към сержанта.

— Алибито му доказваше по неоспорим начин, че не е бил в автостопанството. Но същата нощ е излязъл за малко от къщи. Отишъл е до аптеката на „Санха“. Така каза. И наистина там е телефонът, от който се е обадил.

— Ами да — потвърди Сиера. — Момичето от Комитета за защита на революцията каза, че го е видяло да говори по телефона...

— Но той не ти го каза — забеляза Роман. — Вчера следобед минах да видя какъв е този телефон. Оказа се, че е междуградски.

Роман отново седна на стола си.

— Вече нямаше никакво съмнение и реших да определя среща на Абреу в автостопанството още същата вечер. Да го извикам на местопрестъплението по същото време, когато е било извършено. Накарах го отново да ми разкаже как е станало, за да видя дали ще спомене за телефона, но той премълча.

Роман погледна Сиера.

— Няма как, Сиера. Така трябваше да постъпя. Да поиграя по нервите на Абреу, за да видя докъде ще стигне. Да му покажа, че знам доста неща. И накрая — решаващият удар с телефонното обаждане. Затова те помолих да ми позвъниш в автостопанството точно в дванадесет и двадесет.

— Бях доста заинтригуван.

Намеси се и Карбонел:

— Не е ли грешка от страна на Абреу това, че е скрил историята с телефона? Ако не беше...

— Разбира се, че е допуснал грешка. Немало е друг начин.

Карбонел го погледна с недоумение и Роман продължи:

— Вярно е, че Абреу се е притеснил, като е намерил трупа на Суаснабар, защото е очаквал да види пазача и Тео вързани, а пък се е натъкнал на труп... с всички усложнения и последици, които тази смърт би имала за него. От друга страна, съвсем логично е да избягва по всякакъв начин темата за телефона. Това е естествена реакция в

такива случаи. Още повече, че е било почти невъзможно да се разбере, че той се е обаждал в автостопанството и после пак той е затворил слушалката. Ако не беше това обаждане в два и осемнадесет...

Карбонел, Сиера и Кабада мълчаха. Директорът заговори пръв.

— Кой ли е бил? — попита, без да очаква отговор, но Роман отговори:

— Имам една хипотеза... Мисля, че се е обадил Тео Гомес.

Тримата мъже го изгледаха учудено.

— Да. Така мисля — продължи лейтенантът. — Милито и Двайсетачката са му казали, че Суаснабар е жив, и може би в отчаянието си той е позвънил, за да види дали пазачът ще отговори, дали изобщо някой ще се обади. Някой, който да му каже, че пазачът е жив. Не забравяйте, че Тео не е бил закоравял престъпник. Това е било първото му престъпление. Оставил се е да го подведат, но понататъшното му поведение показва, че положението не е било безнадеждно, че не е бил напълно корумпиран. Затова са го убили.

— Значи... — започна Карбонел, но Роман продължи:

— Това е само едно предположение. Старата история за престъпника, който от угризения се връща на местопрестъплението. И Тео се е върнал... само че по телефона.

Сержант Мануел Кабада се замисли, после стана и тръгна към едно от бюрата в дъното на кабинета.

— Лейтенанте — каза и извади някаква книга от едно чекмедже, — разрешете да напусна.

— Върви — ласкаво го погледна Роман. — И хубаво да си починеш. Кабада махна на Сиера и на Карбонел и напусна кабинета с книгата под мишница. Беше същата книга с оранжева обложка, която професор дел Пино му даде.

Лейтенант Роман стана. Сиера и Карбонел го последваха.

— Всъщност — продължи лейтенантът — това е само една хипотеза. Може и да не е бил Тео. Мисля, че никога няма да узнаем.

Замълчаха.

След толкова мрачни дни навън отново грееше слънце. Беше събота, 23 декември 1973 година, единадесет часа и две минути.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.